

Na de slechte afloop van zijn vorige proefneming, liep professor Sickbock eenzaam over een landweg die naar het woud leidde. Het was bitter koud. De wind deed zijn mantel fladderen en de afgevallen bladeren knisperden droog onder zijn bottines. Over zijn hoofd koepelde het grauwe zwerk waarin vale dampen en krassende kraaien zich mengden, en het was dan ook geen wonder, dat het de geleerde bitter te moede was.

„Hier ga ik, verguisd en miskend", sprak hij stil voor zich heen. „Het is wel bekommerlijk. Véél zegeningen heb ik de wereld nu reeds geschonken: wasmiddelen, plastics, insekten- en onkruidverdelgers, en toch word ik met de vinger nagewezen. En kijk nu eens naar gene stad...."

Hij hield de pas in en wierp een bittere blik op de fabrieksschoorstenen die zich aan zijn linkerhand verhieven.

„Ach", hernam hij. „Te bedenken, dat ik de grondslagen heb gelegd voor de denkmachine, de computer, die tegenwoordig alle arbeid doet. Binnenkort zal niemand meer hoeven te werken, en in plaats dat men dankbaar is, keert men zich tegen mij. Dat komt ervan wanneer men zijn tijd vèr vooruit is. Nu moet ik mij als een verschoppeling naar een ver land begeven, dwars door een bos. Ik háát zo'n woud! Onverwerkte cellulose op een plaats waar vruchtbaar land zich onder mijn kunstmest zou kunnen uitstrekken! Ei, het is wel zwaar!"

Hij slaakte een zucht en verloor zich zo diep in gepeinzen, dat hij het gekraak niet hoorde dat uit de richting van het geboomte kwam. Het was een gebogen grijsaard, die zich leunend op een stok uit de schaduwen losmaakte en schuifelend naderde.

Professor Sickbock werd uit zijn gepeinzen opgeschrikt door een grijsaard, die een onaangenaam gekakel uitstiet.

„Zorgen?", riep de oude met krassende stem. „Meneer heeft zorgen? Hèhèhè! Meneer kijkt de verkeerde kant uit! Als meneer zich bedrukt voelt moet hij meer oog hebben voor de natuur! Ik, oude man, heb mijn aardigste hobby's tussen de planten!"

„Ei", zei de geleerde afwerend. „Spaar me uw opdringerige bomen, vriend. Ze boezemen mij afkeer in. Bedenk eens welk een hoeveelheid ongebruikte cellulose ze bevatten. Het is voor mij al erg genoeg, dat mijn weg door dat tierende woud voert."

„Hèhèhè!", kraste de ander. „Aardig gezegd. Maar van cellulose heb ik zo geen verstand; ik ben maar een arme man die geen geld heeft om hogere scheikunde te doen. En je vriend ben ik niet. Mijn naam is Pas. Hocus P. Pas, magister in de zwarte kunsten."

Zo sprekende wendde hij zich om en begon terug te lopen, terwijl de professor hem met tegenzin volgde. Al spoedig betraden ze nu een smal pad, dat kronkelend tussen de stammen voerde.

„Oog voor de natuur, hè?", hernam Sickbock, een misprijzende blik op de dorre takken werpend. „De natuur is waardeloos, waarde Pas. Er bestaat niets in die natuur, dat niet beter en doeltreffender kan worden gedaan door de wetenschap. Neem bijvoorbeeld de computer! Dat is een machine, die al het werk doet. Men heeft geen hersens meer nodig en nauwelijks nog handen in de beschaafde wereld!"

De grijsaard hield verrast de pas in.

„Bij Zazel!", riep hij uit. „Is dat zo? Maar wat doe je dan nog in de beschaafde wereld? Hèhèhè!"

De grijsaard bleef fronsend tussen de bomen staan.

„Bij Zazel!", kraste hij verbaasd. „Wat doen ze in de stad met al hun vrije tijd?"

„Ik weet het niet", zei professor Sickbock. „Dat is mijn terrein niet. Ik heb ze de computer gegeven, zodat ze niet meer hoeven werken. En nu moeten ze het zelf maar weten."

Hij was intussen doorgelopen en zijn laatste woorden stierven weg tussen de woudreuzen. De oude Pas keek hem een poosje na; toen keerde hij zich om terwijl hij peinzend een wijsvinger langs de neus legde.

„Zo, zo", mompelde hij. „Ze moeten het dus zelf maar weten. Het is meneers terrein niet! Maar het is mijn terrein wel, hèhèhè. Vrije tijd, hè? Dat is nu juist wat ik zoek; dat komt mooi uit voor de hobby van een oude man. Als ik nu eens...."

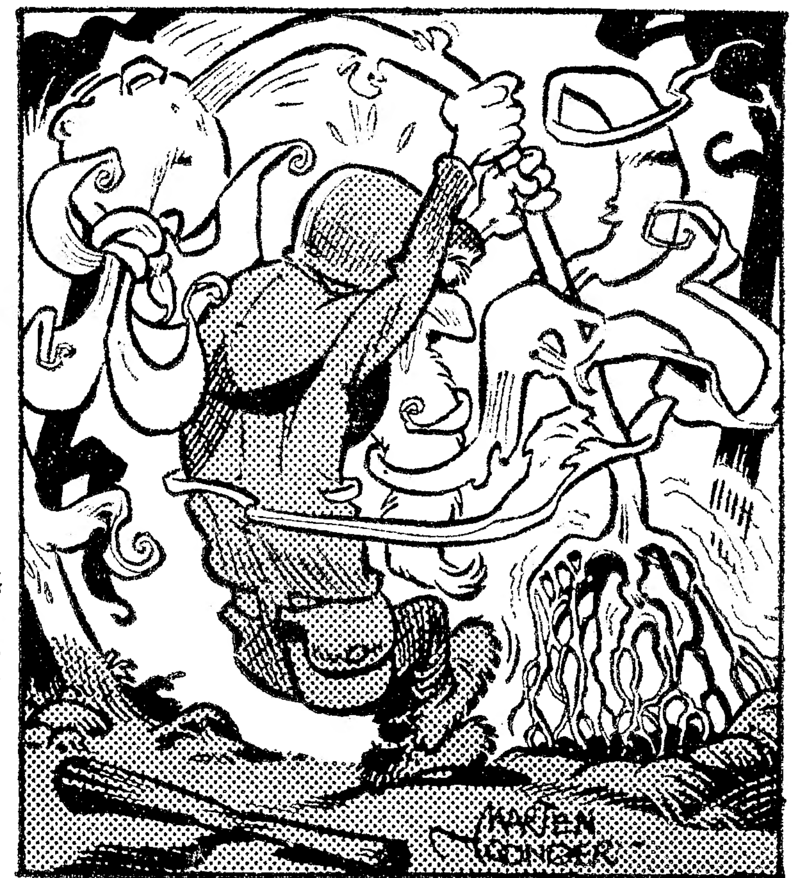
Zijn geprevel kabbelde weg in zijn baard, en met een onaangenaam lachje zette hij zich opnieuw in beweging. Met een snelheid die ongewoon was voor zo'n bejaard iemand schuifelde hij tussen de kale stammen door totdat hij een open plek in het bos bereikte.

Daar had hij in de loop der jaren van grote stenen een soort muur opgericht, die onderbroken werd door een poort. Daarachter lag zijn hobbytuintje, zoals hij het stukje grond placht te noemen. Het was een kille, vochtige plek waar nimmer vogelzang of krekelsjirp gehoord werd, doch de grijsaard ging er binnen met een glimlach op het gelaat.

„Computers? Bah!", sprak hij. „Men moet van de natuur weten te genieten!"

Het tuintje, dat Hocus Pas midden in het bos had aangelegd, was een stille plek, waar geen dier zich waagde. De stenen die het omgaven waren klam en mossig, en op de grond stonden modderpoelen.

„Een goede besproeiing, dat is het halve werk", mompelde de grijsaard, terwijl hij naar binnen schuifelde. „En voedsel natuurlijk. Goeie, rijke voeding, daar houden mijn plantjes van. Hèhèhè!"

Het geluid van zijn stem trok de aandacht, dat was duidelijk.

De bloemen wendden hun kelkjes met rukkerige bewegingen in zijn richting, zodat de stilte verbroken werd door een zacht, doch doordringend geritsel van bladeren en tentakels.

„Ze zijn aan mij gehecht", hernam de oude. „Wat mooi is dat toch in de natuur! Kom daar nu eens om bij een computer. En dan die schoonheid! Die mooie paarse kleuren en die heerlijke geur! Ik kan er niet genoeg van krijgen."

Hij bleef bij een van de planten staan en snoof diep de lucht in, die naar dode ratten rook. Het gewas werd daardoor geprikkeld, het opende tenminste zijn kelkje en strekte met een snelle beweging zijn tentakels uit.

„Oho!", kraste de bejaarde tuinier. „Kalm maar, mijn bloempje! Tot nu toe was je de hobby van een oude man; maar nu weet ik een nuttige bestemming voor je. Ik zal je vrij maken."

Met deze woorden greep hij de kelkblaadjes en bond die handig te zamen zodat de happende bloem gemuilkorfd werd. En daarop rukte hij de stam uit de drassige grond, zonder zich te storen aan de tentakels die naar hem grepen.

Hocus Pas trok de plant met wortel en al uit de grond en sleepte haar daarop naar een steen, die onder een afdakje bij de muur lag.

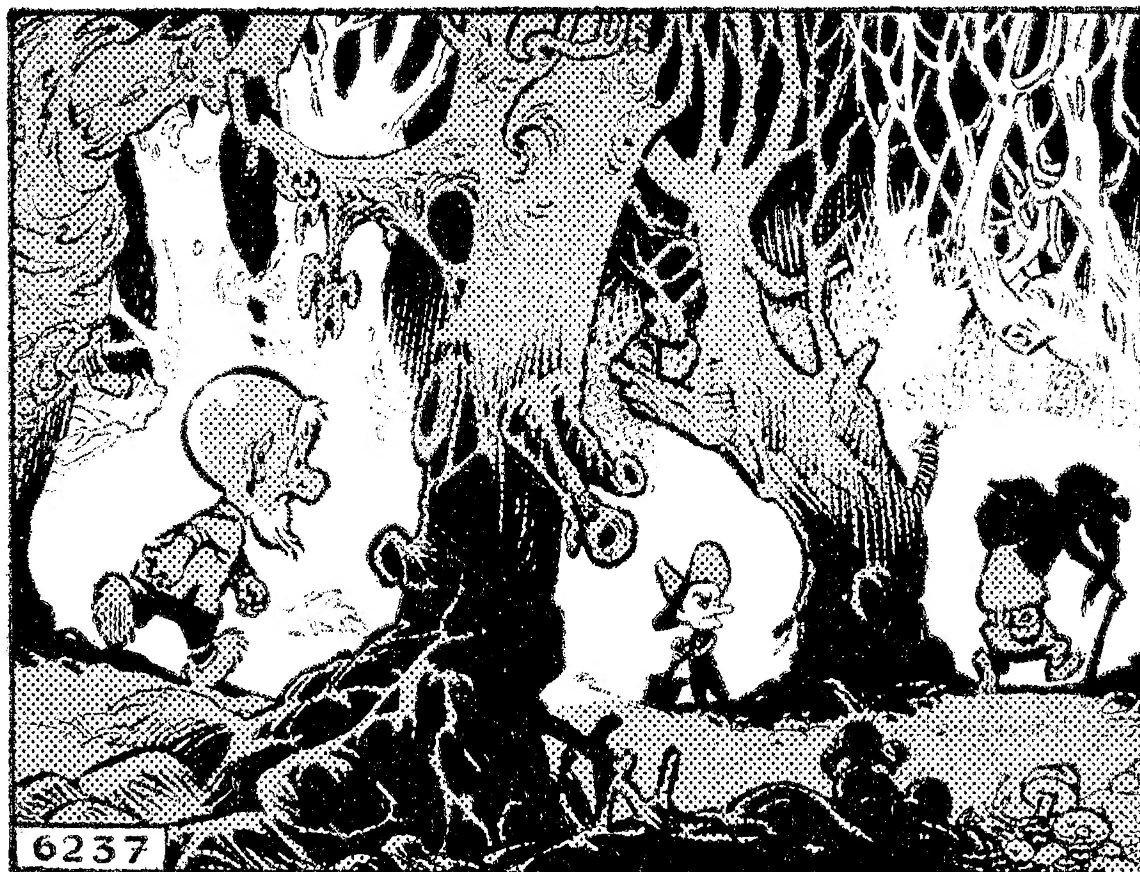
„Kalm maar, mijn bloempje", prevelde hij. „Ik weet een mooi doel voor je. Tot nu toe was je maar een onschuldige liefhebberij van een oud man, maar nu ga je nuttig worden. Hèhèhè! Om te beginnen moeten we je snoeien en sappen trekken...."

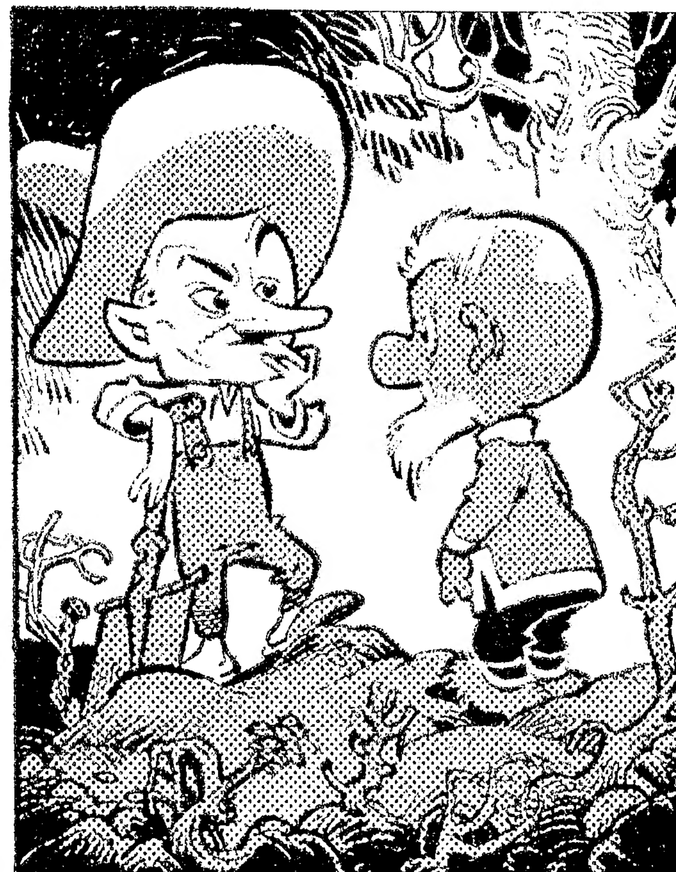
Zo sprekende nam hij een snoeimes ter hand en begon met grote vaardigheid op het gewas in te hakken, zodat de bladeren en tentakels ritselend op de grond vielen. Daarna was hij geruime tijd bezig met het uitpersen, maar toen hij ten slotte klaar was, had hij niet veel meer dan een bodempje groen vocht in een fles verzameld.

„Dat valt tegen!", kraste hij ontstemd. „Heb ik je daarvoor al die tijd besproeid en gevoed? Is dat mijn dank? Bah! Ik had beter moeten weten; dankbaarheid bestaat niet. Maar ik moet méér hebben en nu ik eenmaal bezig ben laat ik mij niet meer tegenhouden; al zal het mij mijn hele bloementuin kosten!"

Hij voegde de daad bij het woord en in de volgende uren werd de stilte in het woud verstoord door het geluid van krakende en brekende wortels en stammen. Toen het ten slotte stil werd kronkelden er vale nevels tussen de stenen muur op, die de geur van vleesafval verspreidden en die het bos in een kwade reuk brachten.

Wat de grijsaard precies aan het doen was, weet ik niet. Maar het is te vrezen dat we spoedig meer van hem zullen horen.

Toen Kwetal op een morgen een bezoek bracht aan zijn vriend Pastinakel stond deze net een verdwijnende grijsaard na te kijken.

„Dat is de oude Hocus Pas", zei Kwetal tot zichzelf. „Ik mag zijn kleur niet en hij ruikt naar kwaak. Wat moet hij in deze buurt? Ik dacht, dat hij een fuskusgaarderij had aan de maankant! Waarschijnlijk had hij iets nodig van die arme Pee; en die kan toch al zo moeilijk nee zeggen."

„Je hebt gelijk", zei Pee Pastinakel desgevraagd. „Nee zeggen kan ik niet. Ik wil wel, maar het is te moeilijk. En die oude Pas kan zo lief over zijn bloempjes praten...."

„Zo", onderbrak Kwetal. „Over welke bloempjes had hij het dan wel? En wat wilde hij van je?"

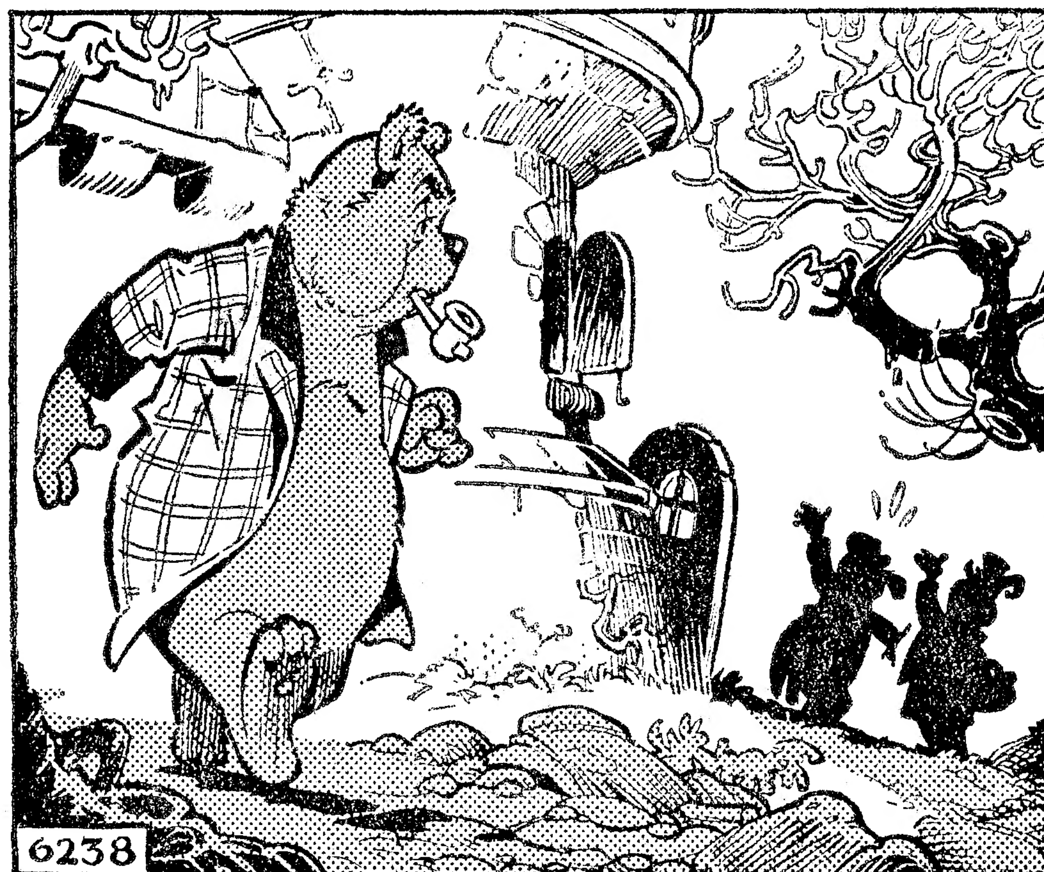
„Hij vroeg om dollekervelzaad", hernam de ander een beetje verlegen. „Zijn eigen kweek is helemaal ontworteld, zei hij. Er is iets naars mee gebeurd, zodat hij helemaal opnieuw moet beginnen. En zaad heeft hij niet en hij is maar een arme, oude man en toen heb ik hem een baaltje gegeven..."

„Dat is niet zo best", zei Kwetal streng. „Ik heb zijn gaarderij nooit vertrouwd. Wie kweekt er nu fuskus voor zijn liefhebberij? Het zijn slechte planten, die vlees eten! En wanneer je er sap uit perst..."

Hij zweeg plotseling en trok peinzend zijn wenkbrauwen samen.

„Ah!", mompelde hij toen, „'k weet 't al! Sap van de fuskus en zaad van de dolle kervel! Dat geeft hupbloemerij! Je hebt dom gedaan, Pee! Ik zal die zaak een beetje in de gaten houden. Die Hocus is iets kwaads van plan, dat voel ik in mijn denkraam!"

En met deze duistere woorden verdween hij tussen de stammen...

De tijden veranderen en met de tijden ook de gewoonten. Het is voor sommige lieden moeilijk om al die veranderingen bij te houden, vooral wanneer ze ouder worden.

Gelukkig had heer Bommel daar geen last van. Een heer kan zich altijd aanpassen, zei zijn goede vader altijd, en daar hield hij zich aan. Maar er zijn grenzen.

Toen hij op een morgen om zijn huis wandelde trof hij bij de achterdeur de kruidenier Grootgrut aan, die in een levendig gesprek met Joost gewikkeld was.

„Goedendag", sprak heer Ollie, „Wat is hier aan de hand? Ik houd niet van geroep bij de keuken."

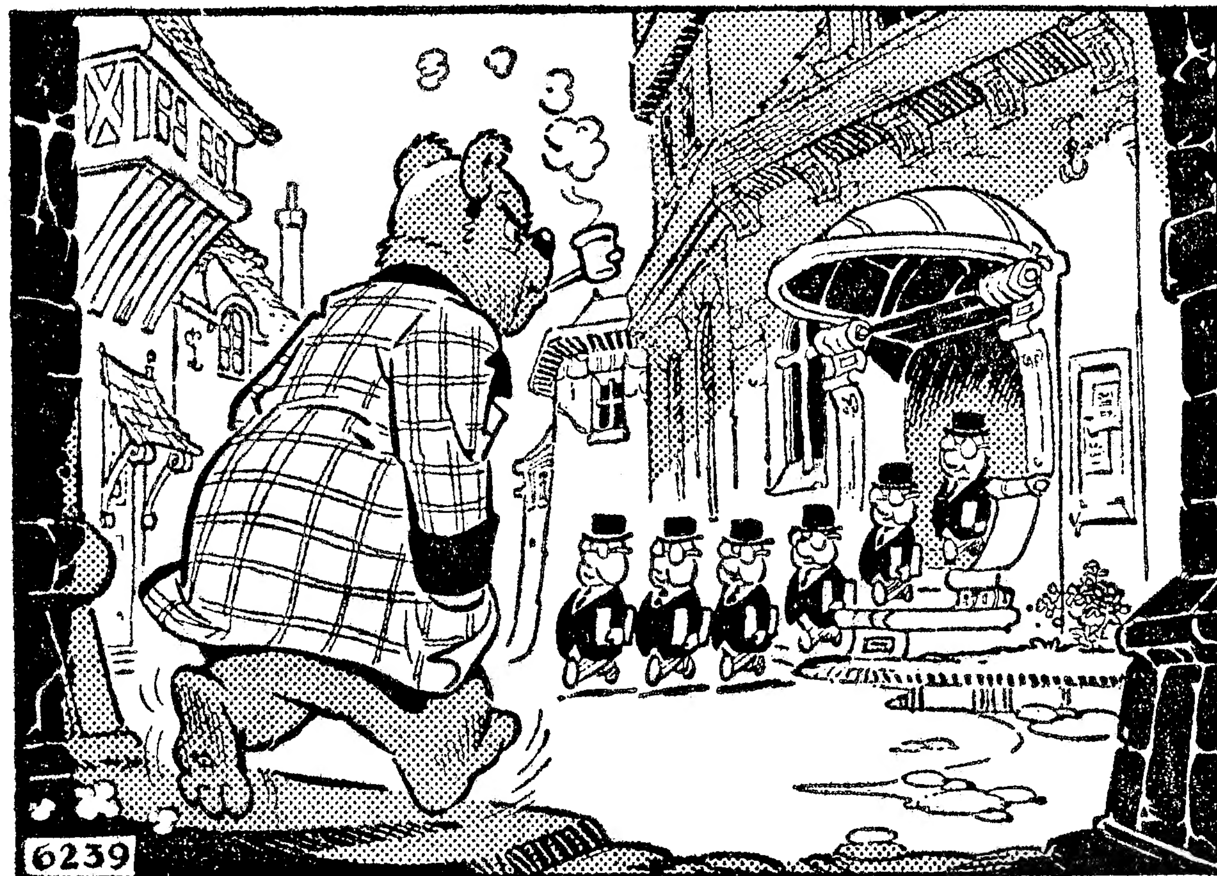
„Hier wordt niet geroepen, heer Olivier", verzekerde de bediende haastig. „Hier heerst alleen een klein verschil van mening, met uw goedvinden. De heer Grootgrut deelde mij namelijk mede, dat hij ons het nummer 11 heeft gegeven. De naam Bommel past niet in de kompjoeter, zegt hij."

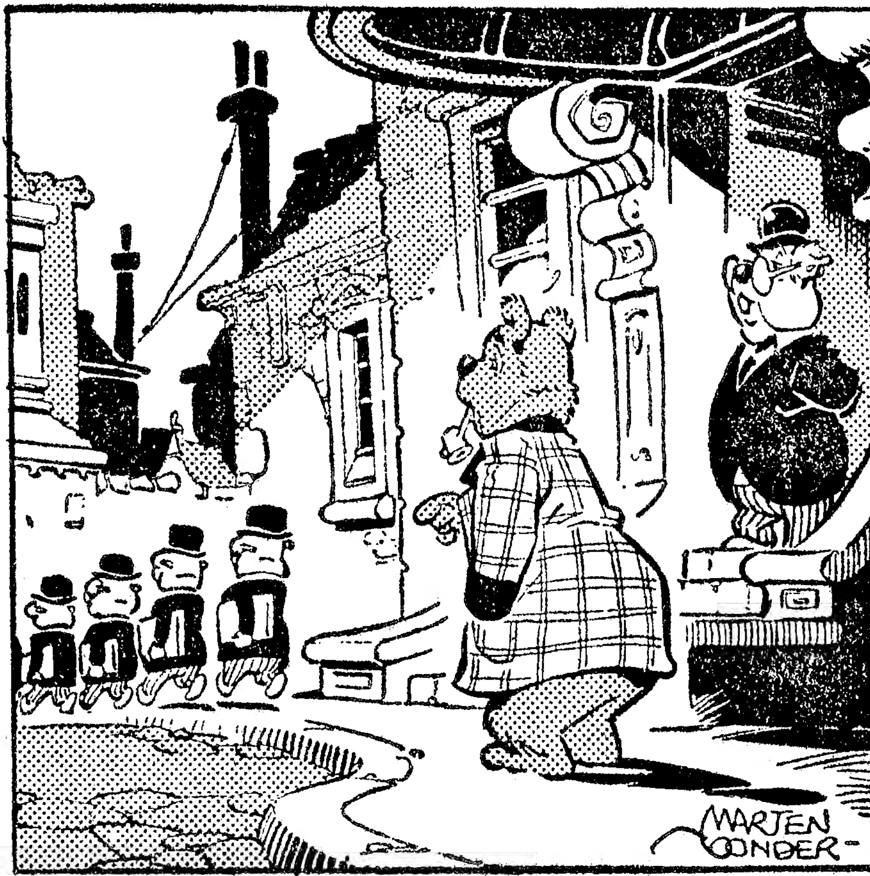
Heer Bommel bewolkte.

„De naam Bommel past overal in", verklaarde hij uit de hoogte. „Wat is dit voor onzin? Eh.... wáár past hij niet in, zei je?"

„In de kompjoeter", legde de handelaar uit. „Kijk, die is voor het uitschrijven van de rekeningen, ziet u? En voor mijn boekhouding. Vroeger zat ik tot laat in de nacht te schrijven. Het publiek weet niet hoeveel werk de middenstand moest verzetten. Maar dat begint anders te worden, nu al die mooie machines op de markt komen. Nu wordt alles machinaal gedaan, zal ik maar zeggen. Maar daarvoor heb ik nummers nodig en geen namen. U zult dat kunnen billijken...."

„Ik billijk niets!", riep heer Ollie, die onder het luisteren steeds roder geworden was. „Als het u te veel werk is om de naam Bommel keurig op te schrijven, wil ik ook niet langer uw klant zijn, heer Grootgrut. Een heer van mijn stand is geen nummer, onthoud dat! Ga van mijn erf af, voordat ik mijn geduld verlies!"

Heer Bommel besloot een flinke wandeling te gaan maken om zijn zinnen wat te verzetten. Maar dat viel hem niet gemakkelijk.

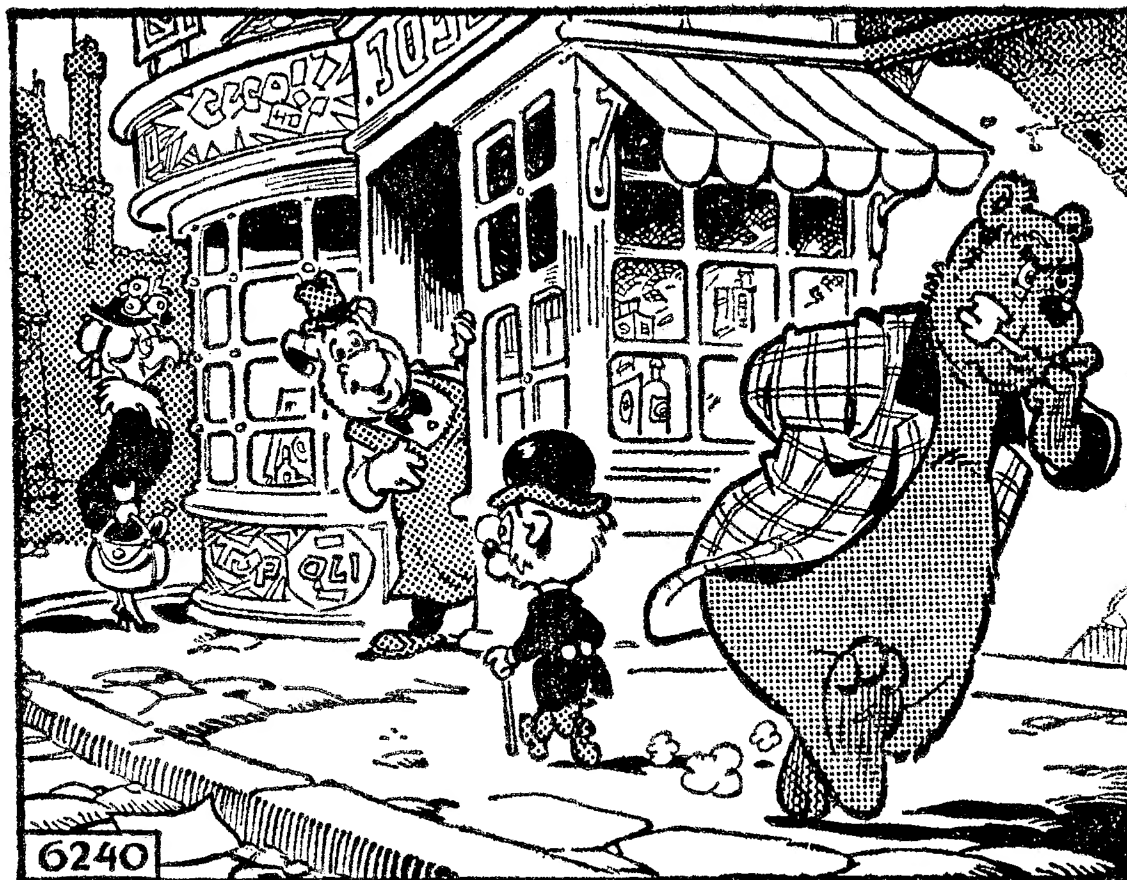
„Waar moet dat heen?", zo vroeg hij zich geprikkeld af. „Waar is de eerbied voor de betere standen gebleven, wanneer de eerste de beste kruidenier een nummer aan een heer kan geven? Ik ben ruim denkend, maar tegenover zoiets moet ik pal staan, dat voel ik."

Op dat moment kreeg hij het gemeentehuis in het oog en zijn aandacht werd getrokken door een rijtje ambtenaren, dat ordelijk door de deur naar buiten kwam. Verbaasd hield hij de pas in om de heren na te ogen en daarop wendde hij zich tot de ambtenaar eerste klasse Dorknoper die op de stoep stond.

„Wat is dat?", vroeg hij een beetje ongerust. „Wordt het stadhuis opgeheven!?"

„Tut, tut, welnee!", sprak de hooggeplaatste beambte sussend. „Zoiets wordt zelfs niet overwogen! Nee, een computer heeft de plaats van de ambtenaren derde klasse ingenomen. Een hele bezuiniging hoor! En voor de afgevoerden wordt piekfijn gezorgd; door overgangsmaatregelen en een vervroegd pensioen. De heren hebben geen zorgen."

„Zo", zei heer Ollie ontstemd. „Maar *ik* wel. Dit is nu al de tweede keer vandaag dat er over kompjoeters gepraat wordt, en dat bevalt me niets. Het betekent alleen maar, dat men een nummer krijgt, en daar kan ik niet achter staan, als u begrijpt wat ik bedoel!"

Heer Bommel wandelde peinzend verder.

„Die ambtenaren zijn dus vervangen door een machine", sprak hij tot zichzelf. „Nu, dat zal niet veel verschil maken, want zo'n machine heeft ook geen gevoel. Maar ik heb er een hekel aan om een nummer te worden, en ik hoop dat men daar rekening mee houdt. De vooruitgang moet zijn grenzen kennen, ook al hebben die afgevoerde beambten geen bezwaren! Een heer van mijn stand heeft ze wel!"

Op dat moment werd hij gestoord door een stem die zijn naam riep. Het was de kruidenier Grootgrut, die de broedende heer langs zijn winkel had zien lopen en nu snel naar buiten schoot.

„Meneer Bommel!", riep hij. „Hebt u een momentje?"

Heer Ollie hield de pas in en keek knorrig om.

„Ik weet, dat u geen waren meer van mij wenst te betrekken", hernam de winkelier. „Maar vanmorgen heeft de heer Joost nog een bestelling gedaan en die kunt u misschien meenemen."

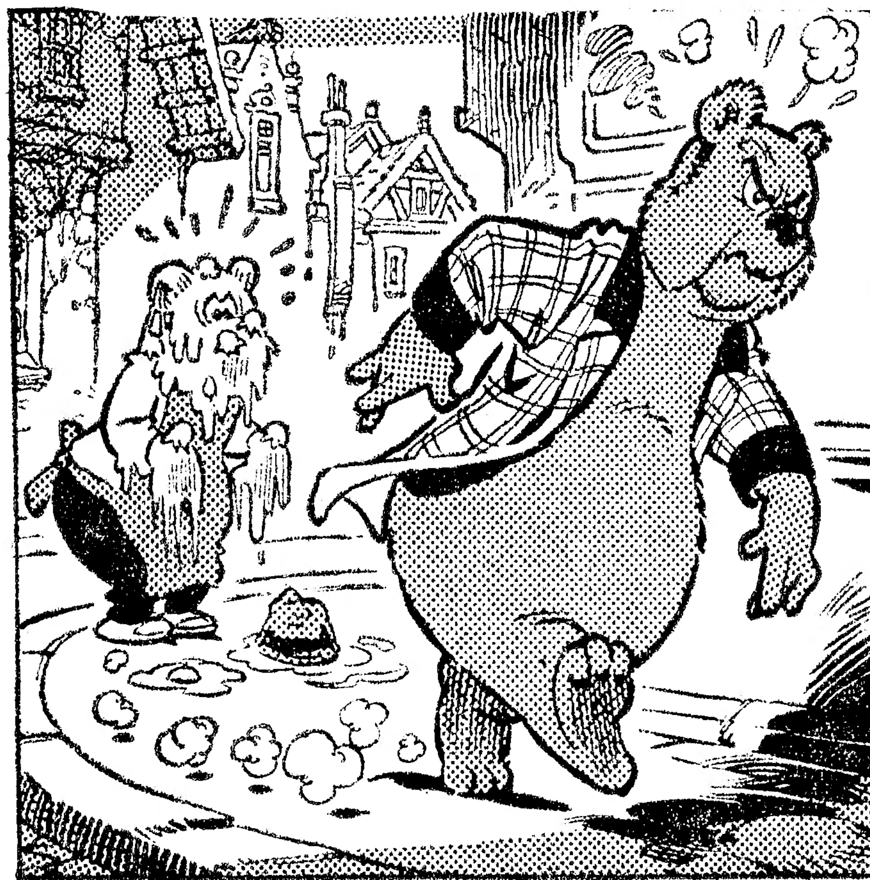
Zo sprekende naderde hij, zwaaiend met een rekeningetje en reikte voorzichtig een zakje over.

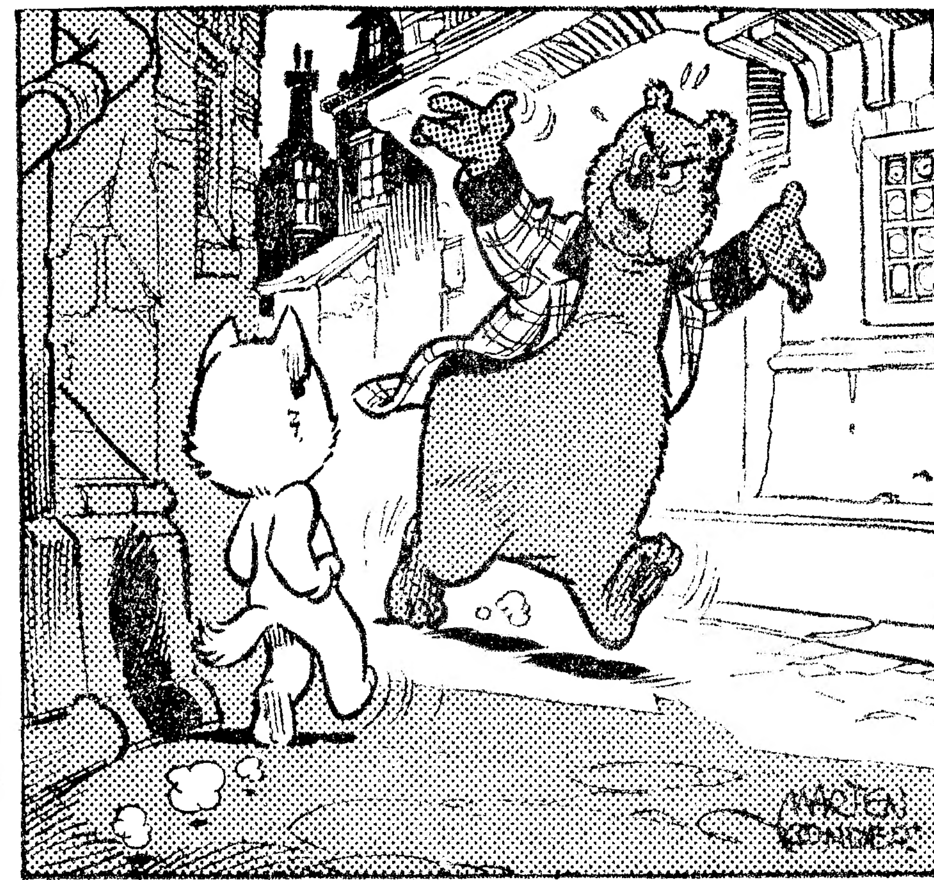
„Prima kakelverse eitjes", zei hij teder. „Zullen we meteen even afrekenen? Dan bent u van mij af en dan kan ik u doorstrepen."

Heer Bommel nam de boodschap met gemengde gevoelens aan, maar voordat hij een tegenwerping had kunnen maken voer de middenstander voort: „Zes eieren, dat is 18xyz en een halfje statiegeld voor nummer elf!"

Deze woorden werden door een diepe stilte gevolgd. De heer Grootgrut hief het papier wat hoger om de nota nog eens rustig voor zichzelf door te kunnen lezen en heer Ollie begon snel rood aan te lopen.

De heer Grootgrut hield het afrekeningetje dicht onder de ogen en herhaalde wat onzeker: „Zes eieren; dat is 18 xyz en een halfje statiegeld voor nummer elf. Wat kan dat betekenen?"

„Dat betekent brutaliteit!", riep heer Ollie rood. „Nummer elf! Xyz! Ik heb nog nooit zulke onbeschaamdheden gehoord!"

„Het kan niet fout zijn!", hernam de kruidenier aarzelend. „De kompjoeter heeft het zelf uitgerekend. En zo'n machine is secuurder dan u of ik, zegt u nu zelf."

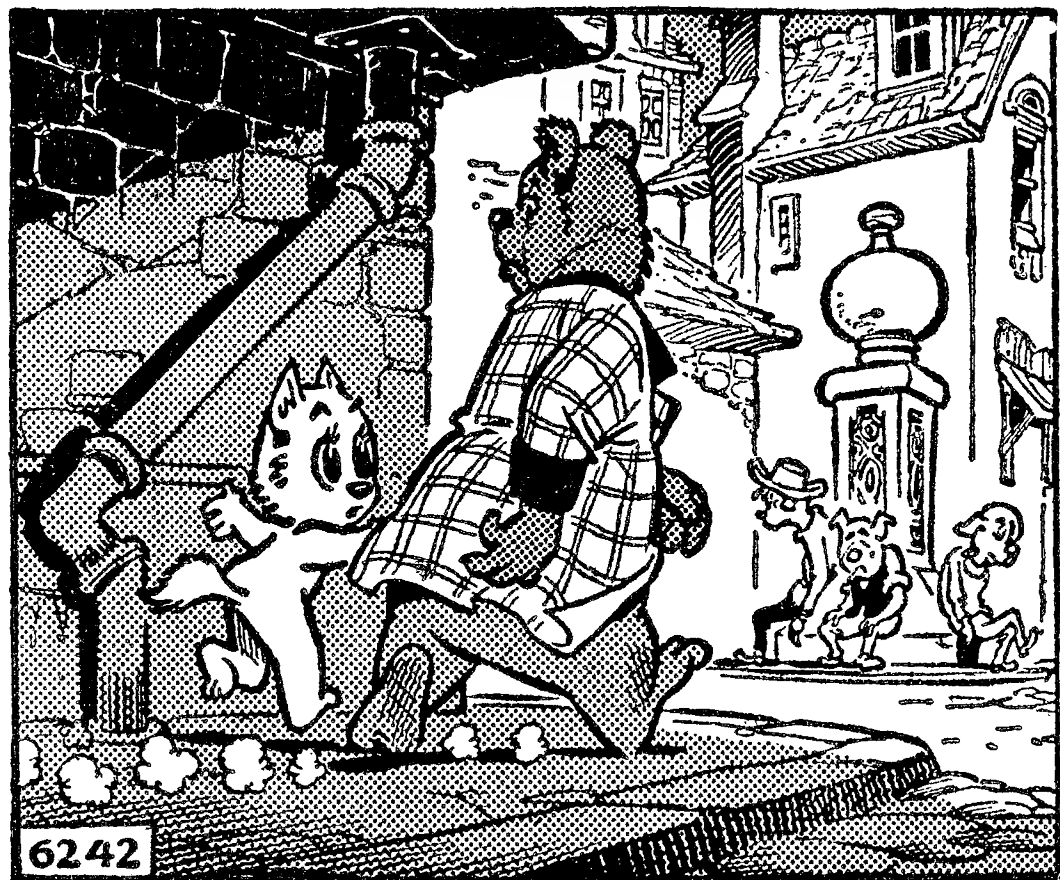
Deze woorden deden heer Bommels maat overlopen. Er verscheen een zenuwtrek bij zijn ooghoek en met een welgerichte zwaai deed hij de boodschap op het hoofd van de winkelier neerkomen. Eieren kunnen daar in het geheel niet tegen, zoals de lezertjes wel zullen weten en de gevolgen waren voor de brave middenstander dan ook heel vervelend.

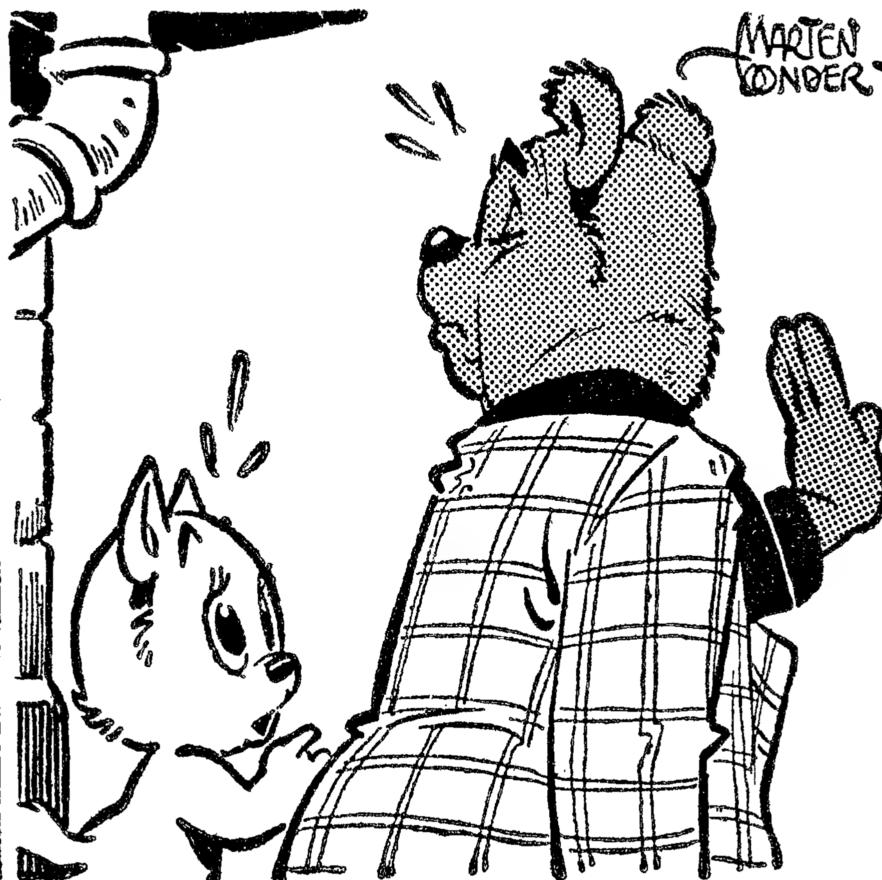
Overspoeld door struif en dooiers staarde hij zijn ontstemde klant glazig na. Deze schonk echter geen aandacht aan de getroffen kruidenier, doch wandelde toornig verder.

„Nummer elf!", kon men hem horen mompelen. „Xyz! Waar moet het naar toe met de wereld?"

„Is er iets, heer Ollie?", vroeg Tom Poes die hem op een straathoek tegenkwam.

„Zeker is er iets!", riep de aangesprokene driftig uit. „Het is heel treurig, jonge vriend! We staan aan de vooravond van een misselijke omwenteling! Heren worden afgevoerd en hun plaats wordt door nummers ingenomen!"

„Ik voorzie zwarte tijden", sprak heer Bommel, terwijl hij met Tom Poes verder liep. „Waar het met de wereld naar toe moet weet ik niet. En ik ben toch een ontwikkeld heer! Trouwens, wat is eigenlijk een kompjoeter?"

„Dat is een heel mooie uitvinding!", verklaarde Tom Poes. „Een soort rekenmachine, die het werk van vele lieden vlugger en beter doet. Daardoor krijgt iedereen meer vrije tijd."

„Zo", zei heer Ollie koeltjes. „Vlugger en beter, hè? Vertel me dan eens wat 18xyz is? En vind je het nummer elf beter dan de naam Bommel? Bah, ik ben blij, dat mijn goede vader dit niet hoeft mee te maken; het is het einde van lieden van onze stand! En wat moet dat met die vrije tijd?"

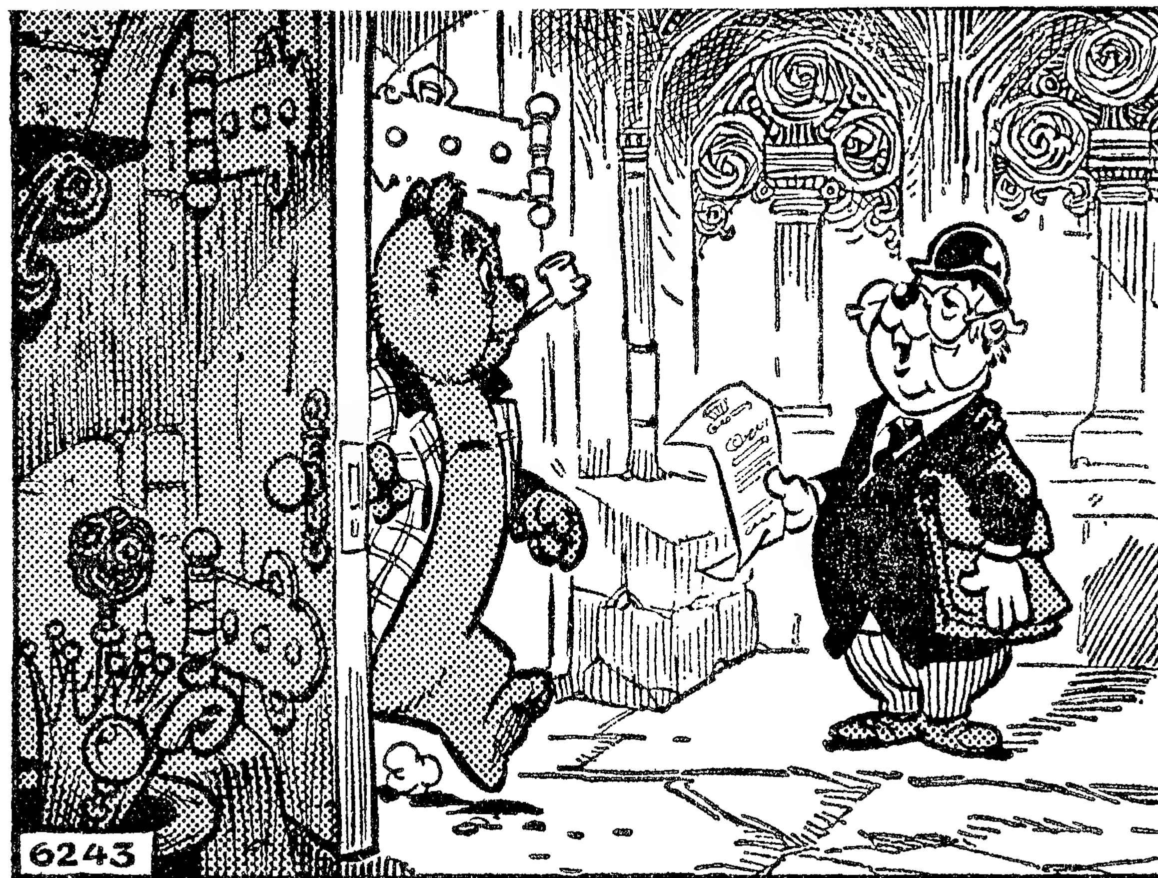
„Nou, dat is toch prettig?", vroeg Tom Poes verbaasd. „Iedereen krijgt daardoor gelegenheid om wat te spelen en vrolijk te zijn."

„Je praat naar je verstand hebt", zei heer Bommel streng. „Spelen is goed voor kleuters en vrolijk is men alleen na een welbestede dagtaak. Die dingen zijn niets voor volwassenen met onderscheidingsvermogen."

Zo pratende waren ze op een pleintje aangekomen, dat door een eenvoudig doch fraai monument gesierd werd. Er hingen wat leeglopende figuren tegenaan en heer Ollie monsterde deze met afkeurende blikken.

„Hier zie je nu de gevolgen van je vrije tijd", merkte hij bitter op. „Het gedenkteken voor de oprichting van deze goede stad wordt voor straatslijperij gebruikt. Het stuit me danig tegen de borst, hoor!"

„U moppert te veel", zei Tom Poes. „Het zou beter zijn om iets leuks te verzinnen voor iedereen, die vrije tijd heeft. Want anders komen er alleen maar moeilijkheden, dat zult u zien."

Toen heer Bommel thuis kwam trof hij daar de heer Dorknoper aan. De ambtenaar eerste klasse stond hem in de hall op te wachten en groette hem vriendelijk.

„Goed, dat ik u net tref", sprak hij. „Zoals ik u vanmorgen heb uitgelegd is de administratie ten stadhuize aanzienlijk verbeterd. De ambtenaren derde klasse zijn met een prettige regeling afgevoerd om plaats te maken voor een computer. Welnu, de gevolgen zijn onmiddellijk merkbaar. Laat ik nu toch een achterstallige post in uw omzetbelasting hebben aangetroffen!"

„Wat is dat voor onzin!", riep heer Ollie uit. „Ik zet niets om, dat weet iedereen!"

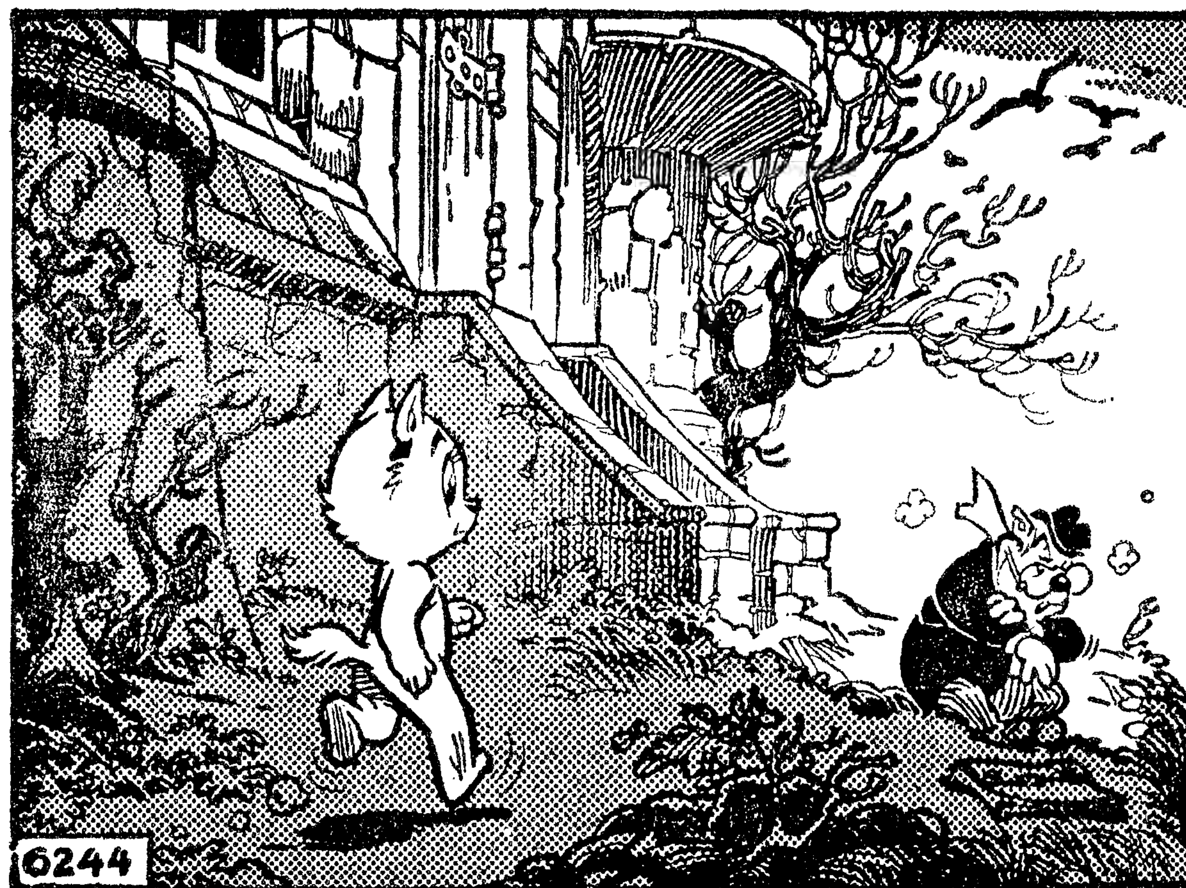
„De rekenmachine liegt niet", hernam de beambte geduldig. „Zij werkt keurig en bijzonder snel. En zodoende wijst zij een achterstallig bedragje aan van ƒ 70000000000000. De rest van de nullen is van het papier gelopen. Maar goed, die schenk ik u; u moet niet menen, dat wij het onderste uit de kan willen hebben. U gelieve er aan te denken, dat u bij eventuele bezwaren uw nummer moet opgeven. Dat is nummer elf. Dank u."

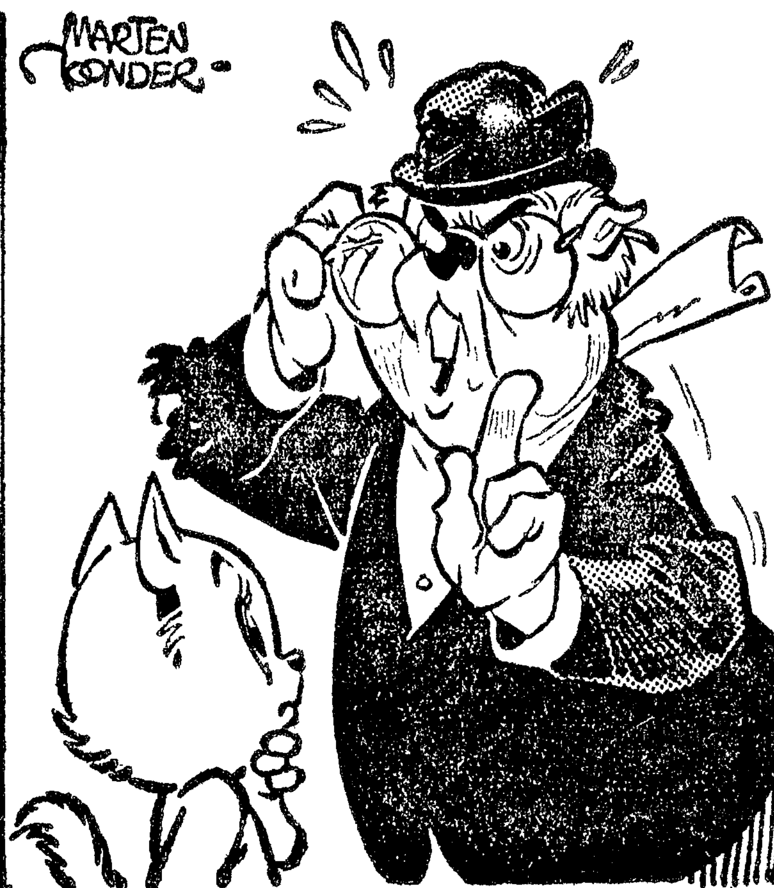
Heer Bommel stond een kort ogenblik als door de donder getroffen.

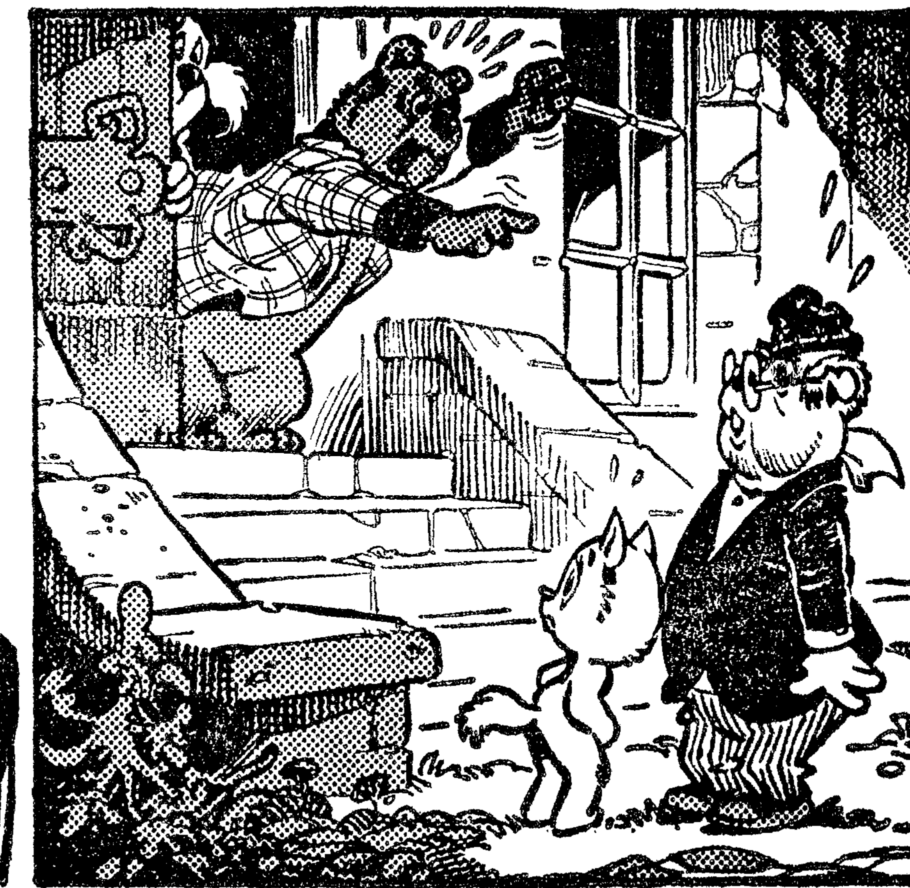
Toen greep hij het keurig ingevulde formulier en begon dat uitzinnig in snippers te scheuren.

„Bedaar toch", suste de ambtenaar verblekend, „u kunt u beter neerleggen naast de mechanische administratie! Dit verzet is zo.....!"

De rest van zijn woorden ging verloren in de woedende uitroep waarmee zijn gastheer hem de deur wees.

Tom Poes had nog wat omgelopen en hij was nu op weg naar huis. Toen hij zodoende slot Bommelstein passeerde zag hij daar de ambtenaar Dorknoper zitten, met een gekreukt hoofddeksel en bemodderde kleding.

„Wat is er gebeurd?", vroeg hij deelnemend. „Bent u gevallen?"

„Nee", zei de aangesprokene, terwijl hij met enige moeite overeind kwam. „Nee, een ambtenaar van mijn klasse valt niet. Hier heeft een vergrijp tegen een ambtenaar in functie plaatsgevonden, dat ik niet oogluikend kan laten passeren. De heer Bommel is te ver gegaan."

„Daar was ik al bang voor", zei Tom Poes. „Dat zat er vanmorgen al in. Het ging zeker over computers?"

„Precies", hernam de heer Dorknoper verbitterd. „De heer Bommel zal nog heel wat moeten leren, voordat hij zich kan aanpassen aan de moderne tijd. Maar wij van de overheid zullen hem daarbij helpen; als het niet goedschiks kan, dan maar kwaadschiks."

Hij was nauwelijks uitgesproken of heer Ollie verscheen in de deuropening en stapte op het bordes.

„Dat hoor ik nu eens net!", riep hij met overslaande stem. „Bedreigingen en praatjes! Ik zal dit uit laten zoeken tot in de hoogste instanties! Een heer kan niet door een machine op zijn nummer gezet worden!"

„Heer Olivier, denk toch aan uw teer gestel, met uw welnemen!", sprak de bediende Joost op de achtergrond. Maar heer Bommel liet zich niet kalmeren.

„Van mijn gazon af!", schreeuwde hij. „Voordat ik een ongeluk bega! Een heer kent zijn eigen kracht niet als hij toornig is!"

Heer Bommel begon de treden van zijn bordes af te dalen en de ambtenaar Dorknoper zette het verwilderd op een lopen. Het was duidelijk, dat hij niet opnieuw in een handgemeen verwikkeld wilde raken.

„Wees toch wat kalmer, heer Ollie”, suste Tom Poes. „Zo’n computer maakt in het begin natuurlijk nog wel eens een foutje, maar daar kan die arme Dorknoper toch ook niets aan doen? Als u het rustig met hem besproken had zou hij er heus wel...”

„Zwijg!”, riep heer Bommel hijgend uit. „Dit zijn misstanden! Wat zou er van de wereld terechtkomen, wanneer een heer niet op de bres stond? Het gaat van kwaad tot erger, let op mijn woorden! Maar ik zal mij aan het hoofd scharen van alle lieden van stand om een vreselijke strijd met die machines aan te binden!”

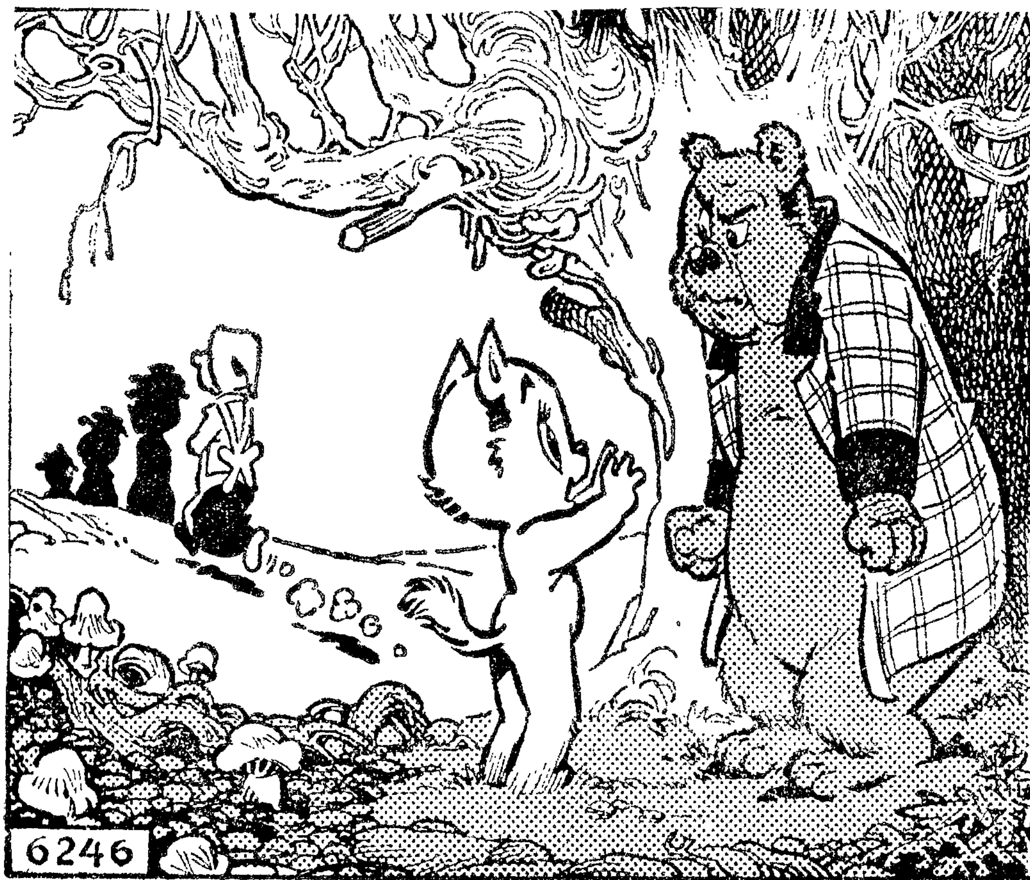
„Hm”, zei Tom Poes, die het beter vond om de gedachten van zijn vriend een andere loop te geven. „Kijk daar eens! Wat zouden dat voor lieden zijn?”

Heer Ollie hield de pas in en wierp een onthutste blik op een rijtje figuren dat hun richting opkwam.

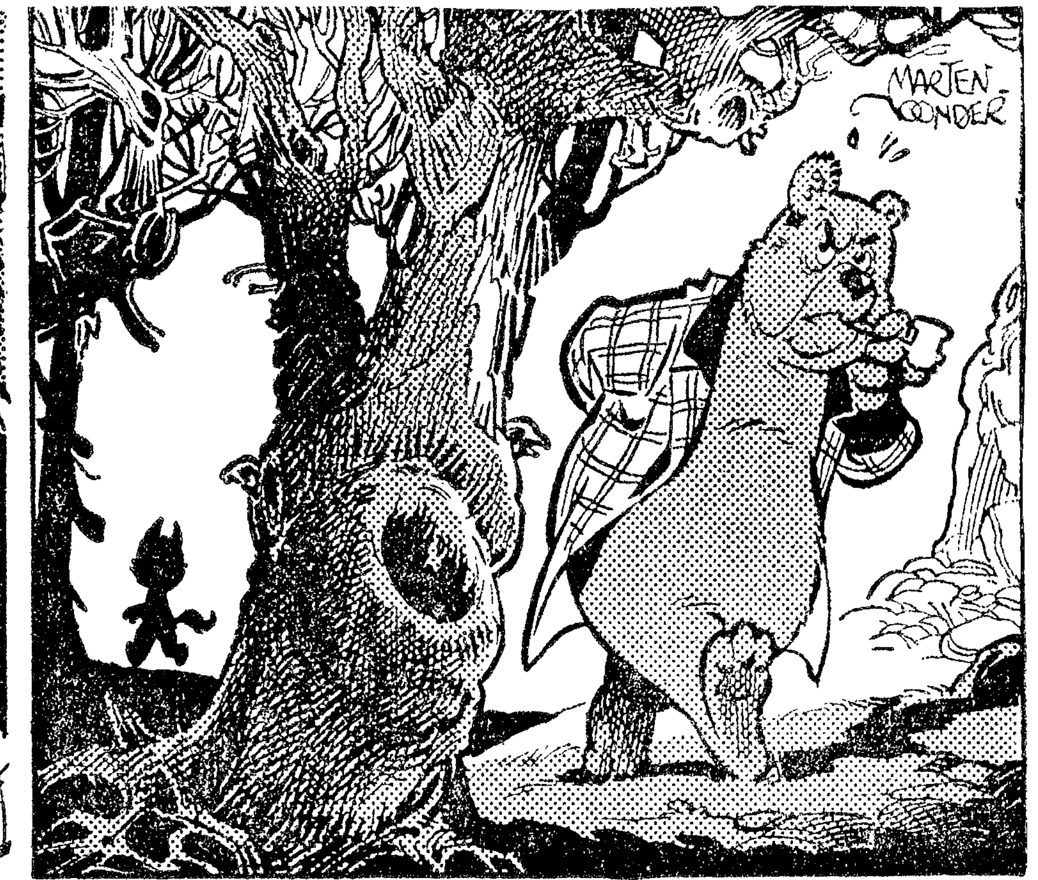
„Arbeiders van de weverij”, mompelde hij. „Dat mooie oude gebouwtje, een eindje verderop, je weet wel. Wat doen die hier, op dit uur van de dag?”

Zo sprekende hield hij de voorste wever staande en deze tikte beleefd aan de pet.

„We werken maar halve dagen”, legde hij desgevraagd uit. „Het bedrijf is een beetje geautomatiseerd. Maar we worden mooi behandeld, met een prettige regeling en zo. De overheid kijkt daar scherp op toe.”

De wevers verdwenen over de heuvelrug om van hun halve vrije dag te gaan genieten en heer Bommel keek hen bekommerd na.

„De schapen", zo prevelde hij. „Ze denken dat zo'n machine die het werk overneemt leuk is! Maar ze weten niet tot welke vreselijke dingen dat leidt..."

„Wat voor dingen?", vroeg Tom Poes.

„Het leidt er toe, dat een heer een nummer wordt!", riep heer Ollie uit. „Machines hebben immers geen gevoel. Ze halen al het mooie uit het leven. En wat komt er voor in de plaats? Slechtigheid, jonge vriend!"

„U ziet het te somber", zei Tom Poes. „Weven is dom werk, maar nu krijgen ze de tijd om van prettige dingen te gaan genieten, zoals de natuur en zo. Dat doet u toch zelf ook?"

„Wat bedoel je?", vroeg heer Bommel, die meer en meer betrok. „Bedoel je soms, dat *ik* niet werk? Dat is fraai! Dat is mooi hoor! Altijd ben ik in de weer om zorgen te verlichten en misstanden uit de weg te ruimen. Nooit heb ik eens rust! En wat is mijn dank? Brutale opmerkingen van een minderjarige! Je moest je schamen!"

Tom Poes wilde nog iets zeggen, doch heer Ollie draaide zich om en liep met stijve passen heen zonder om te kijken.

„Van de natuur genieten!", sprak hij honend tot zichzelf. „Terwijl de rekenmachines als paddestoelen uit de grond verrijzen en lieden van stand als cijfers op zij drukken. Bah! De wereld zou er door overspoeld worden wanneer een heer niet pal stond om de natuur te beschermen!"

Het Donkere Bomen Bos lag kaal en somber in een schrale wind, die de afgevallen bladeren deed ritselen. Het was er niet prettig toeven; maar toch flakkerde er aan de bosrand een mager vuurtje waarboven een blikje soep moeilijk aan de kook kwam.

„Het is koud", sprak een van de twee zwervers, die daar een rustplaats hadden gezocht. „Kookt die prut nog niet?"

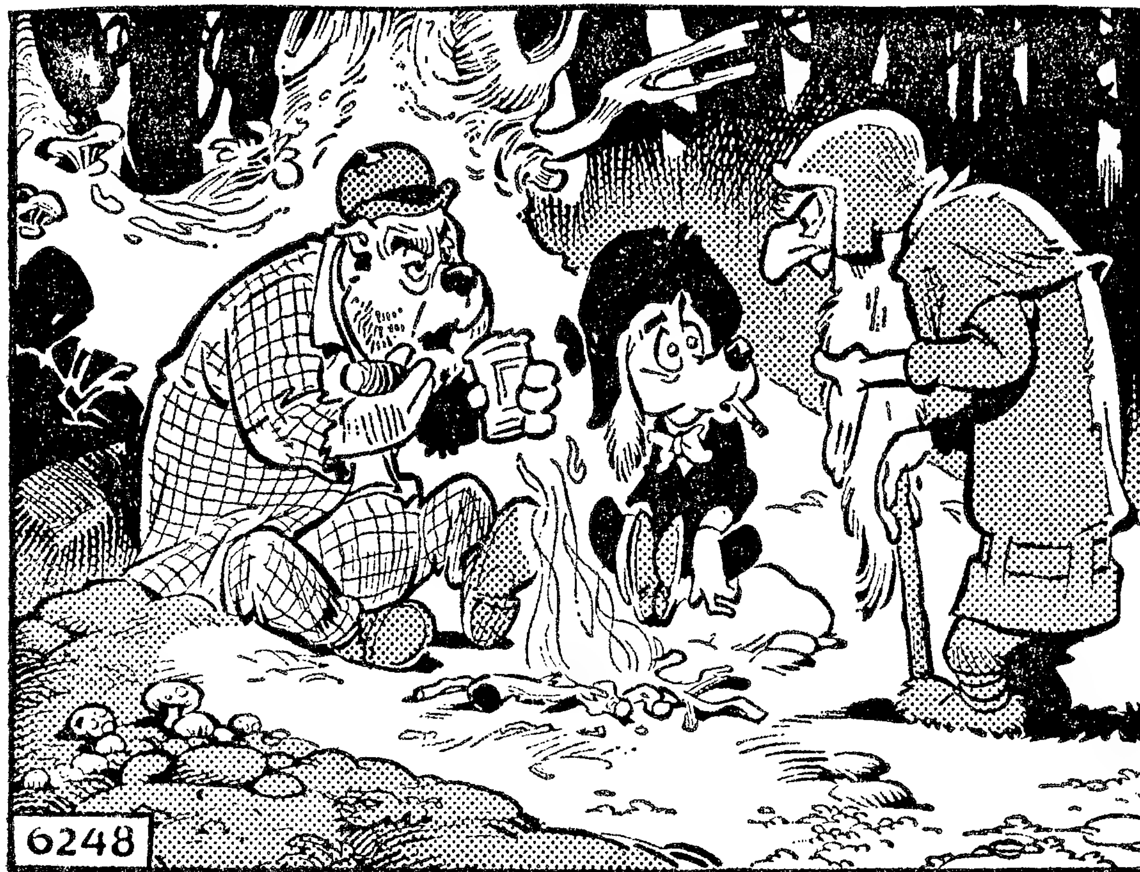
„Kwenie!", gromde de ander, die bezig was een flard van een weggewaaide krant te lezen.

„In de goeie ouwe tijd was alles beter", hernam de eerste met een huilerige klank in zijn stem. „Het is lang geleden, dat we eerlijke zaken hebben gedaan, baas! We komen van kwaad tot erger, zelfs tot roof! Ik zou wat voor een eerlijk handeltje geven!"

„Een handeltje, huh?", herhaalde zijn metgezel, in wie trouwe lezertjes Bul Super zullen hebben herkend. „Nou, ik lees hier, dat er heel wat lui op wachtgeld zijn gesteld door de invoering van rekenmachines en ander spul. Daar moet voor een handige zakenman geld aan te verdienen zijn, Hiep! Laat me denken; ik weet nog niet precies hoe."

Op dat moment kraakte er een dorre tak achter hen en toen ze verschrikt omkeken zagen ze een gebogen grijsaard tussen de stammen staan.

„Zwammen op uw pad", wenste deze met krassende stem. „Sta een oude man toe, dat hij uw gesprek heeft opgevangen. Ik ben Hocus P. Pas, magister in de zwarte kunsten. En omdat zwarte kunsten en handel goed samen gaan kan ik u helpen, denk ik."

Bul Super nam het blikje soep van het vuur en keek nors naar de nadersloffende grijsaard.

„Jij ons helpen?", gromde hij. „Heb jij verstand van zaken, ouwe? Zo gemakkelijk is dat niet hoor!"

„Toch wel", sprak de ander met een onaangenaam lachje. „Als de techniek het werk overneemt zijn er zaken met de natuur te doen. Weten de heren wel hoe nuttig de bloempjes en de plantjes zijn die overal groeien? Héhéhéhé!"

„Bah!!", snauwde Super. „Frommelpraat! Wat koop ik daar voor?" Zo sprekende zette hij het roestige blikje aan de mond en begon slobberend de soep naar binnen te werken. Doch nu trad de bejaarde magister voorwaarts en stak een knokige hand naar het eenvoudige eetgerei uit.

„Sta mij toe, dat ik uw maaltijd wat verrijk", kraste hij. „Dan zult u vanzelf merken wat mijn frommelpraat waard is."

Hij haalde enige korrels uit de tas, die hij aan zijn gordel droeg en liet die aandachtig in de vloeistof vallen

„Zaden", legde hij uit. „Hupzaad. Het was niet gemakkelijk er aan te komen, maar met mijn graad van magister was het te doen. Ze zijn smakelijk en voedzaam, héhéhéhé.

En ze zullen u bewijzen, dat de natuur sterker is dan de techniek. De natuur wint altijd, heren. Ik stel voor, dat de kleine hier een paar slokjes neemt; hij is een geschikte proefpersoon. En dan zullen we zeker tot zaken komen."

Toen Hocus Pas de zaden in de soep had laten vallen reikte hij het blikje over aan Hiep Hieper.

„Ik dacht al, dat ik niks kreeg", zei deze terwijl hij de dampen begerig insnoof. „Het is koud en ik heb honger en jij denkt altijd alleen maar aan jezelf, baas. Proost!"

Na deze woorden zette hij het blik aan de lippen en begon spattend van de inhoud te genieten.

„Puur natuur!", kakelde de grijsaard achter hem. „Let op de versterkende uitwerking heren! U zult verrast zijn!"

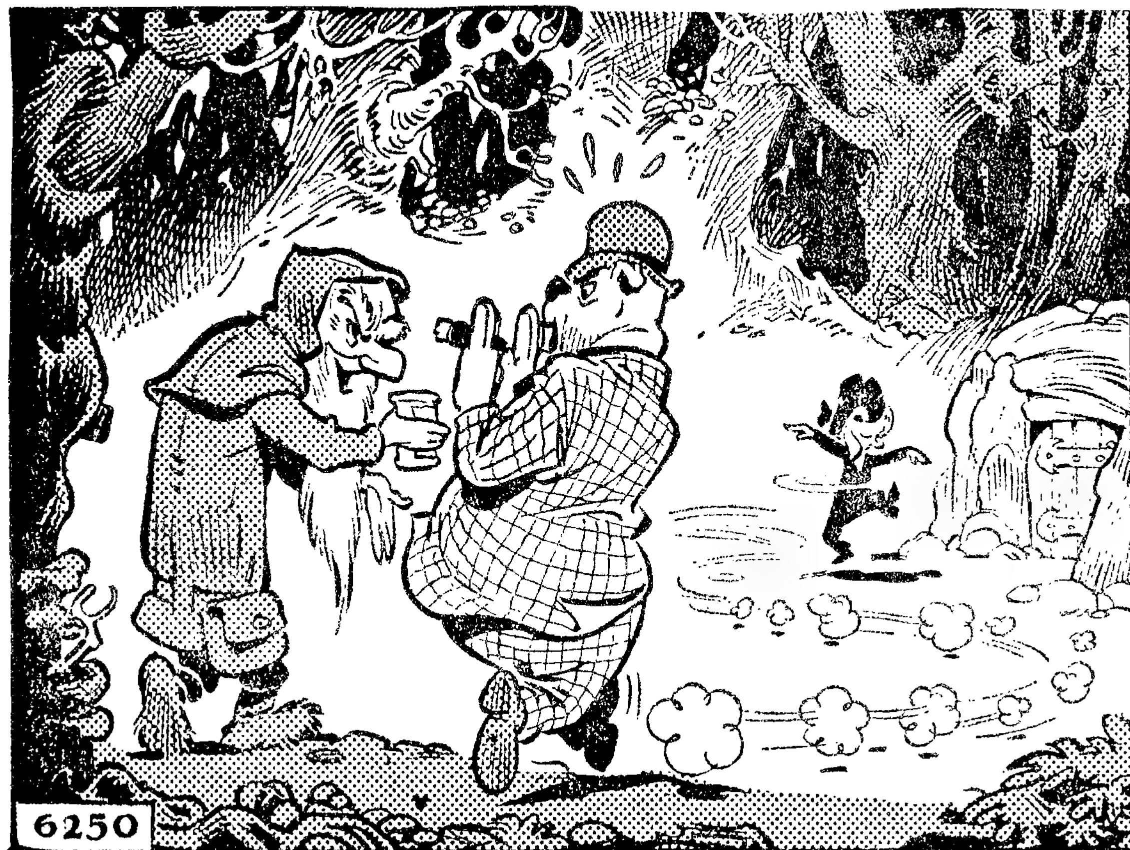
„Er moet heel wat gebeuren, voordat ik verrast ben over Hiep", gromde Super. „Die jongen zal het vak nooit leren. En ik snap nog steeds niet wat voor zaak er in dat Hupzaad zit. Dacht je, dat ik tuinier wilde worden?"

De grijsaard gaf geen antwoord. Hij wees op Hieper, die alles had opgedronken en die nu met verdraaide ogen en een dwaze glimlach voor zich uit zat te kijken.

„Wat moet dat?", hernam Super met een dreiging in zijn stem. „Je hebt hem toch niet vergiftigd, ouwe?"

Op dat moment sprong Hiep op en huppelde weg met uitgespreide armen, die hij als vleugels probeerde te gebruiken. Het was duidelijk dat alle zorgen van hem waren afgevallen en dat hij volop van de natuur genoot.

„Zo zie je", kraste de magister. „Mooi hè? Zie je nu wel dat hier zaken in zitten? Wil je zelf niet eens wat proeven, meneertje? Het zal je goed doen!"

Bul Super staarde met uitpuilende ogen naar de rondhuppelende Hiep Hieper. Geen wonder. Het was reeds lang geleden, dat hij zijn maat in zo'n opgewekte stemming had meegemaakt, en het zien daarvan ontroerde hem.

„Daar zitten zaken in!", gromde hij. „Met een voorraadje van jouw Hupzaad is wat te verdienen!"

„Net wat ik zei!", kraste de grijsaard. „Het is zeer opwekkend. Wil je er zelf niet een slokje van hebben?"

„Nee", snauwde Super. „Een goeie zakenman houdt zijn hoofd helder. Met blij rondhuppelen kan je geen geld verdienen!"

„Gelijk heb je!", riep de ander uit. „Jij bent degene die ik nodig heb. Toen ik je zag zitten dacht ik direct, dat er zaken met je te doen waren, meneertje. Grote zaken dacht ik. Hèhèhè! Hocus Pas vergist zich nooit in die dingen."

„Mooi", hernam Super. „Ter zake dus. Wat kost dat goedje, en hoeveel kan je me leveren?"

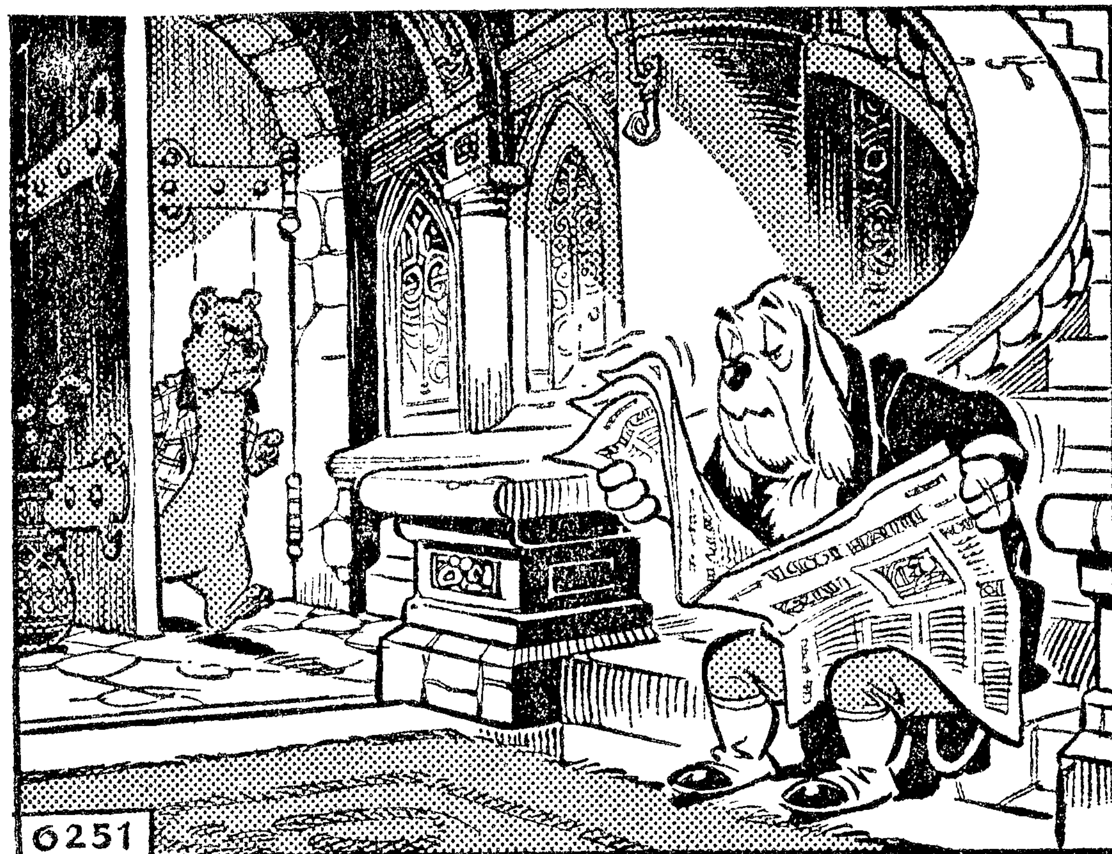
„Dat zaad kost niks", verklaarde de oude. „Kijk maar." Hij trad nu op een deurtje toe, dat in de zware stenen van een soort muur was aangebracht en trok het open. Tot grote verbazing van Bul Super dartelden er nu een groot aantal bloemen naar buiten, die zich springend in het woud begaven.

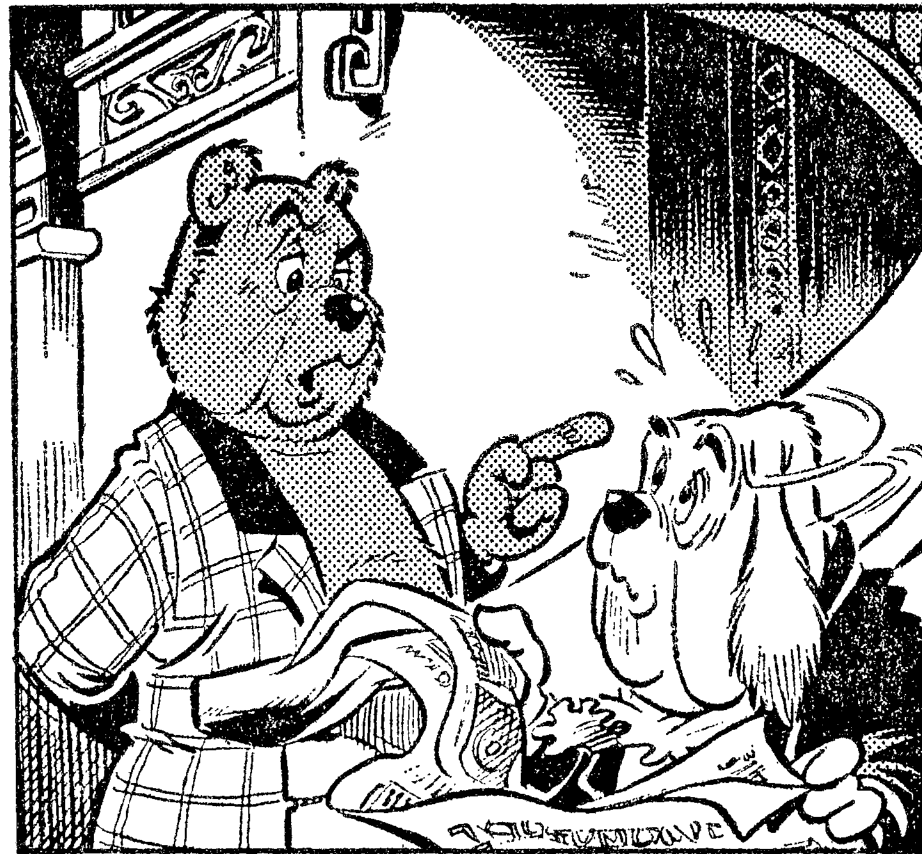
„Lopende planten", hijgde hij. „Wat moet dat?"

„Dat zijn mijn bloemenkinderen", legde de oude teder uit. „Ze kunnen bewegen maar ze leven niet lang. En als ze verdorren haal je het zaad er uit. Kan je me volgen?"

„Ik volg je", mompelde Super, terwijl er een geel lichtje in zijn ogen glom. „Superzaken, ouwe! Zijn er genoeg van die Hupbloemen? En weet je zeker dat ze niks kosten?"

„Ze kosten niets", verzekerde Hocus Pas. „Mijn beloning komt later. En ik garandeer je, dat er genoeg zijn; daar zal ik voor zorgen."

Heer Bommel zag de toestand in de wereld donker in, zodat zijn stemming met de dag gedrukter werd. Die werd er niet beter op toen hij op een morgen onverwacht huiswaarts kerend, zijn bediende op een traptrede aantrof.

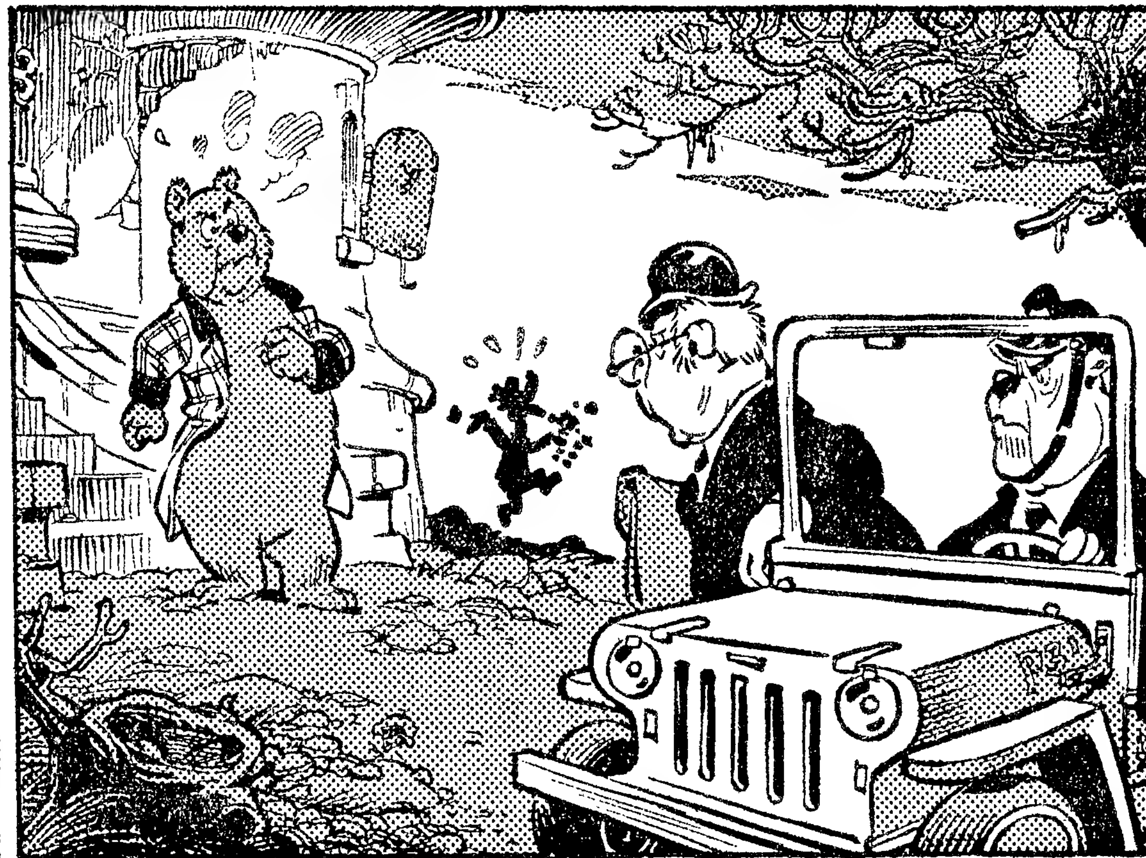
„Wat betekent dat, Joost?", vroeg hij ontstemd. „Heb je niets beters te doen dan de krant te lezen? Mijn krant nog wel?"

„Excuseer, heer Olivier", sprak de knecht terwijl hij geschrokken opkeek. „Er is werk genoeg te doen in dit oude huis, met uw welnemen. Maar ik vraag me af waarom er hier niet meer gemechaniseerd kan worden, wanneer ik zo vrij mag zijn. Uw ochtendblad staat vol met afwas- en afdroogmachines. Ik zou daarmee erg gebaat zijn. Neemt u nu bijvoorbeeld mijn zwager eens. Die werkt bij de gemeente en die hoeft nog maar halve dagen te werken. Hij heeft zodoende de tijd om een eigen leven te leiden, wanneer u hem toestaat..."

„Nu is het genoeg!", riep heer Bommel uit. „Ga aan je werk Joost! Bedenk dat werken een zegen is zoals mijn goede vader altijd zei! Bah! Ik zou wel eens willen weten, wat die zwager van jou eigenlijk met zijn vrije tijd doet?"

De trouwe bediende stond op en liep verslagen naar de keuken. „Dat weet ik ook niet", hoorde men hem mompelen. „Ik zal het hem bij gelegenheid toch eens vragen."

Heer Bommel trad naar buiten en bleef geruime tijd met gekruiste armen naar de miezerige einder staren, terwijl de wind hem om de oren speelde.

„Het is maar goed dat mijn vader dit niet hoeft mee te maken", kon men hem horen mompelen. „Machines nemen het handwerk over, zodat eenvoudige lieden tot leegloop vervallen. Wat blijft er op die manier voor een heer te doen? Maar ik blijf vechten tot mijn laatste druppel!"

Zijn geprevel werd echter overstemd door een naderend motorgezoem, zodat hij ontstemd zweeg.

Er kwam nu een auto van de Rommeldamse politie in het zicht, die bestuurd werd door commissaris Bas en die de ambtenaar eerste klasse Dorknoper voor het bordes bracht.

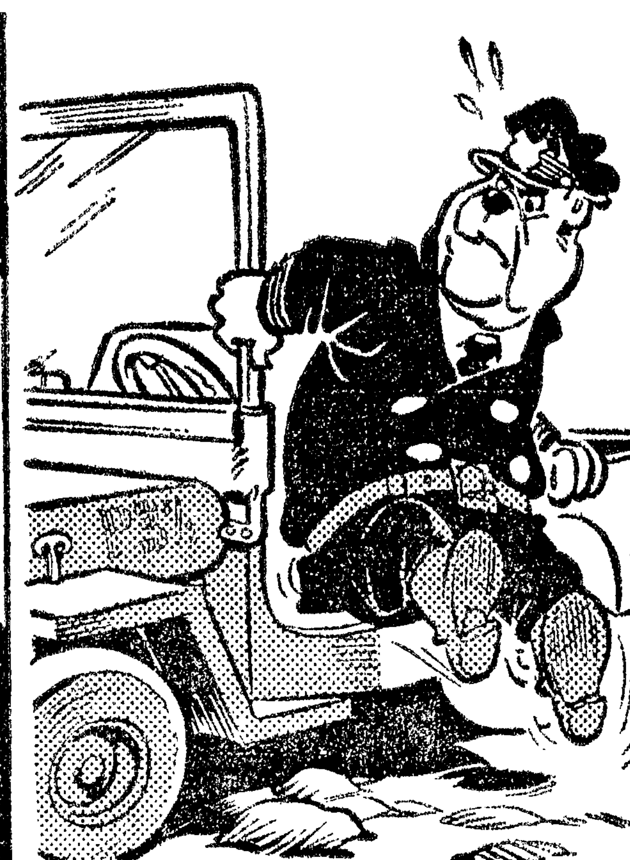
„Daar ben ik weer", sprak deze. „Met politiebegeleiding, deze keer. Ik waarschuw u, dat tormenteren van mijn persoon een ernstige voorgeleiding tot gevolg kan hebben."

„Met z'n tweeën durven jullie, hè?", riep heer Ollie bitter. „Kom maar op! Ik sta pal!"

„Het gaat om de navordering van de omzetbelasting", hernam de beambte. „Een bedrag van ƒ 7.000000000000; een nul meer of minder schenk ik u. Bovendien ben ik bereid een prettige regeling te treffen, want de kwaadste ben ik niet."

„Maar ik wel!", riep heer Bommel, terwijl hij zijn rood aanlopend gelaat dreigend vooruit stak. Op dat moment passeerde een vrolijke wandelaar het pad. Het was Wammes Waggel, die in een vuilnisemmer een boeketje droogbloemen gevonden had. Deze strooide hij nu over de beide ontstemde heren uit, daarbij een eenvoudig lied ten gehore brengend.

Het meningsverschil tussen heer Ollie en de beambte Dorknoper nam een plotseling einde, toen er een regen van gedroogde bloemen op hen neerdaalde. De beide heren verkilden en keken onthutst naar de huppelende Wammes Waggel, die zingend om hen heen danste.

„Hallo, luidjes!" riep hij opgewekt. „Vind je ze niet enig? Ze zaten in de vuilnisbak van de markies. Maar dat is zonde, je kan er reuze lol mee hebben; vooral als je jarig bent!" Daarop vatte hij zijn toehoorders bij een hand, en trachtte hen tot meedansen te bewegen.

„O wat zijn we heden blij", zong hij. „Er is er een jarig in onze rij!"

„Laat dat Wammes!" riep heer Bommel toornig. „Ik ben helemaal niet jarig, integendeel!' En de ambtenaar eerste klasse vulde buiten adem aan: „Als uw belastingaangelegenheid niet ordelijk geregeld kan worden .... bent u nog lang niet jarig .... Orde!"

Commissaris Bas zag vanuit zijn voertuig, dat de onderhandelingen verstoord werden en hij stapte grimmig uit.

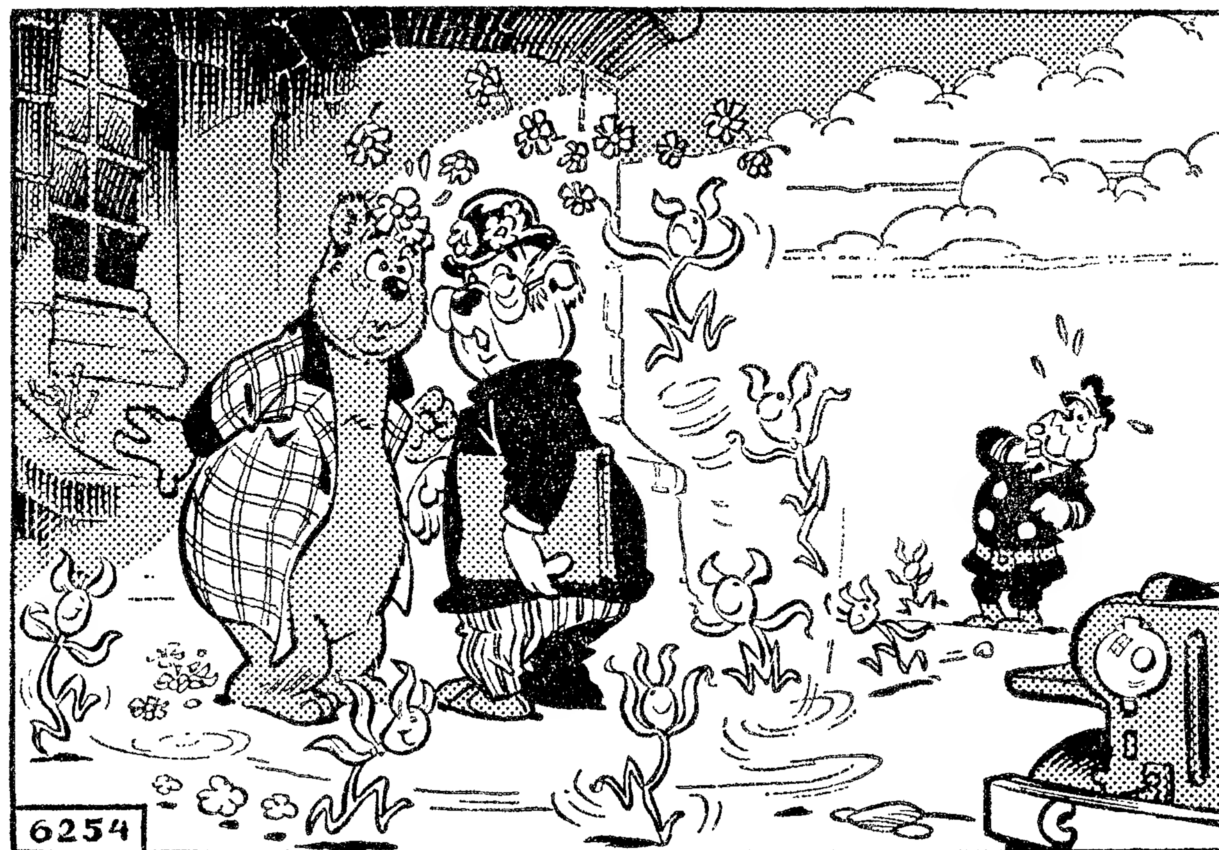
„Dit is straatschenderij!" gromde hij. „Lastig vallen van ambtenaren in functie. Bloemetjes strooien, toe maar!"

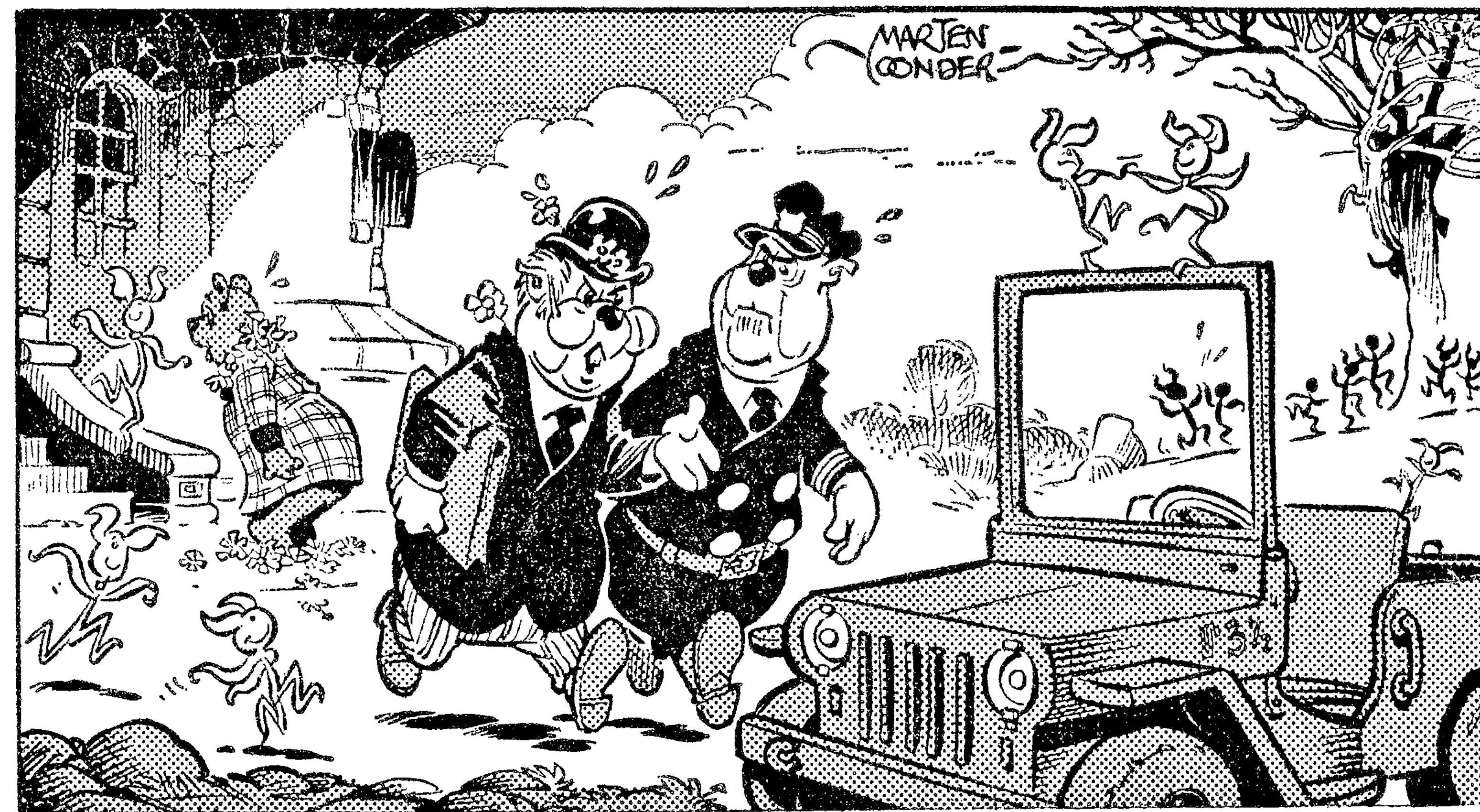
Met deze woorden vatte hij Waggel hardhandig bij de kraag en verwijderde hem van het bewogen toneeltje.

„Nu terzake", zei de heer Dorknoper nahijgend. „Kunnen we niet even naar binnen gaan? We hebben een hoogst ernstige zaak te regelen, meneer Bommel!"

„Over mijn lijk", sprak heer Ollie vurig. „Er is hier niets te regelen! Ga van mijn gazon af, u trapt op mijn bloemen!"

Doch toen zweeg hij plotseling. Uit zijn vertoornde ooghoeken werd hij een vreemde beweging op het grasveld gewaar ....

„Belastingzaken verdragen geen scherts", sprak de heer Dorknoper. „Het past niet, dat een toevallige voorbijganger bloemen strooit terwijl ik met een aangeslagene doende ben." Hij zweeg omdat hij merkte, dat heer Bommel zijn gedachten niet bij het gesprek had. En toen hij omkeek raakte ook de geharde ambtenaar in de war. Geen wonder; het gazon was bedekt met huppelende en springende bloemen, en over de heuvelrug naderden er nog meer.

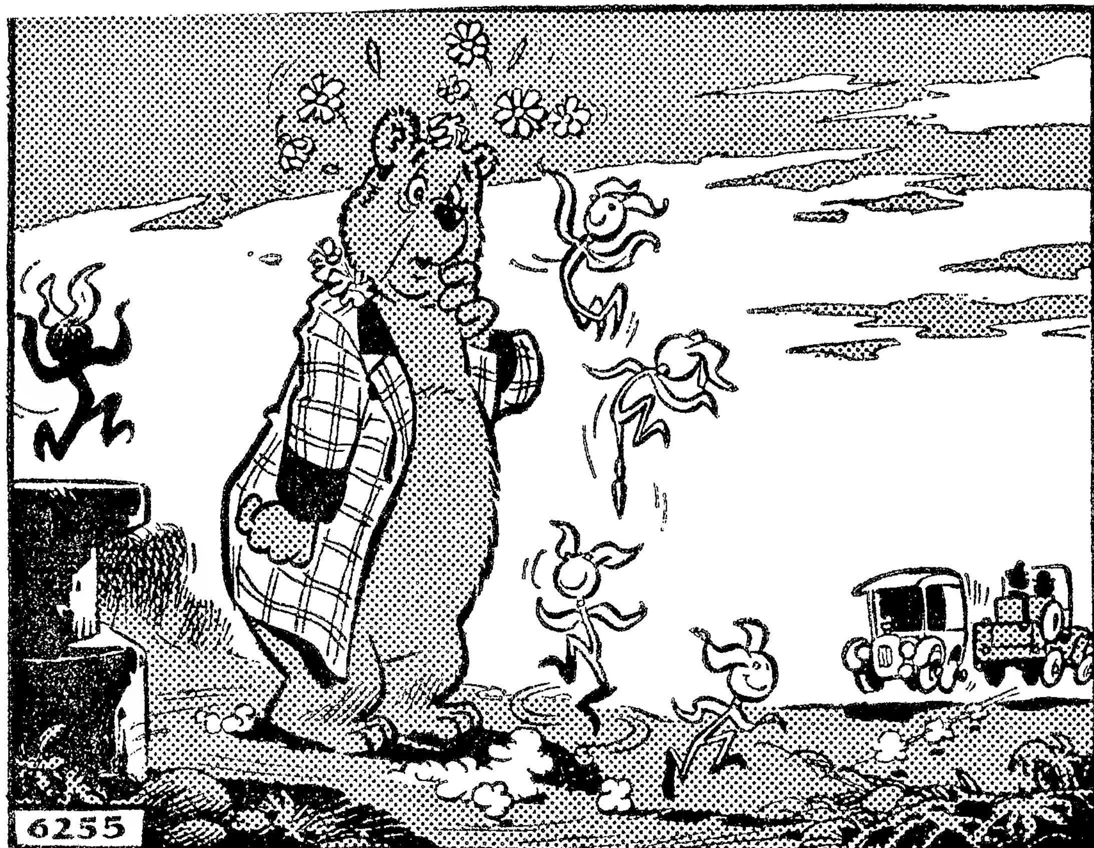
„Wat betekent dit?", bracht hij er na enkele ogenblikken uit.

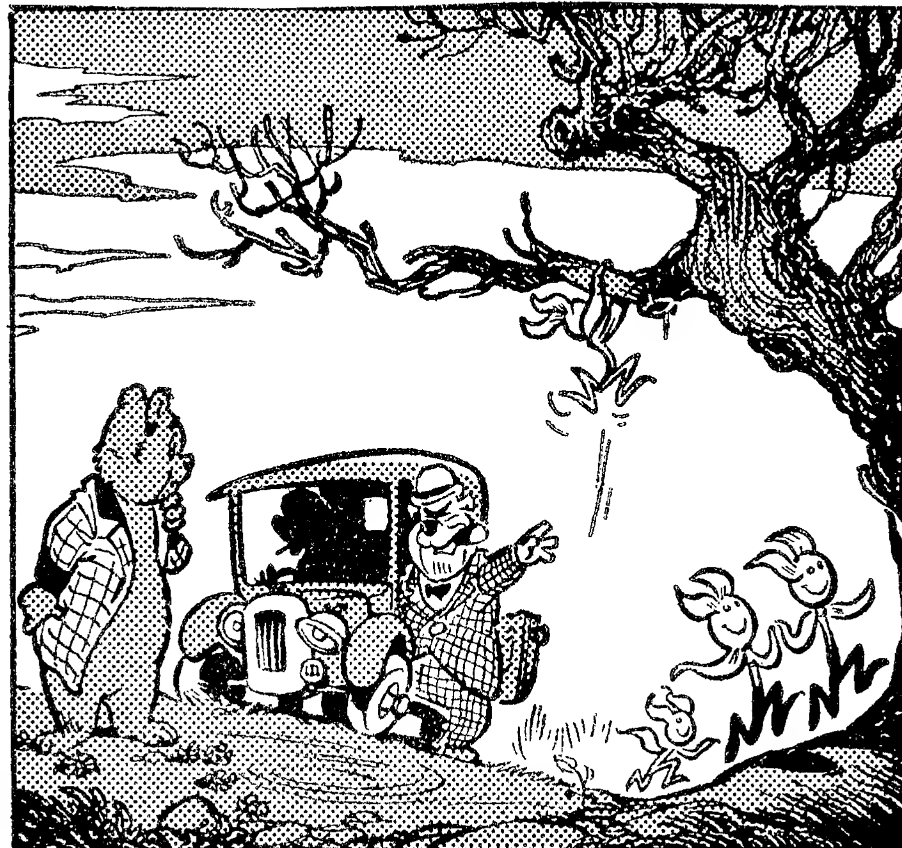
„Ik weet niet", prevelde heer Ollie. „Het zijn lelijke planten. Ze hebben een onaangenaam uiterlijk, bedoel ik. Losgeslagen, als u begrijpt wat ik bedoel."

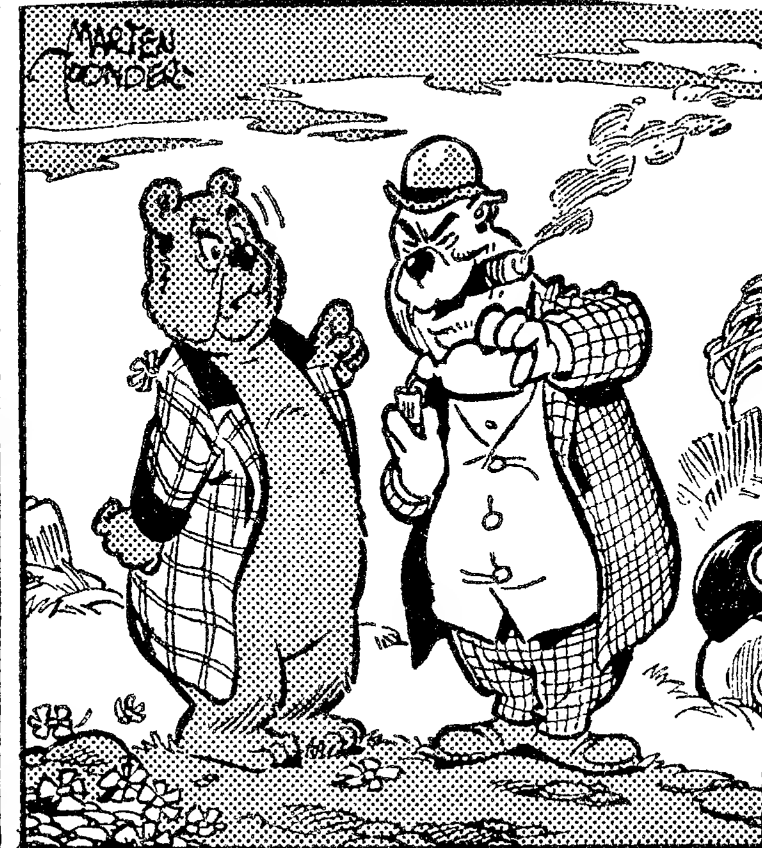
De beambte nam korzelig zijn tas onder de arm en wendde zich af. „In deze sfeer kan ik niet werken", zei hij tot commissaris Bas, die inmiddels ook weer genaderd was. „Er gaat niet voldoende ernst van de belastingplichtige uit. Het is hier een lichtzinnige omgeving; geen wonder, dat de vordering achterstallig blijft."

„Ik kan de orde gewapenderhand herstellen", stelde de politiechef voor. Doch de ander wimpelde dit af. „Ik ben wel goed, maar niet gek", verklaarde hij. „Wanneer de heer Bommel weigert de aangelegenheid binnenshuis af te doen met een prettige regeling zal ik hem ten stadhuize ontbieden. En dan zal hij de kracht van de wet voelen! Ik stel voor om hem voorlopig met zijn dolhoofdige genoegens alleen te laten."

Heer Ollie gaf zich echter in het geheel niet aan genoegens over; hij stond met open mond naar de dansende bloemen te kijken en het was duidelijk, dat hij aan een grote verbazing ten prooi was.

De politieauto reed ronkend weg zonder dat heer Bommel er aandacht aan schonk.

„Dansende bloemen", mompelde hij. „Dat is toch te gek! Wie heeft ooit zoiets meegemaakt? Ze zijn niet mooi, maar ze bewegen zich! Waar zouden ze dat geleerd hebben? Ik vraag mij af..."

De rest van zijn woorden ging verloren, toen er opnieuw een auto naderde. Dit keer was het een eenvoudige, doch keurige bestelwagen waaruit een oude bekende stapte.

„Goeie morgen!", wenste deze opgewekt. „Ken je me nog? Super is de naam, Bul Super."

„Met jou wil ik niks te maken hebben!", begon heer Ollie uit de hoogte, doch de ander onderbrak hem.

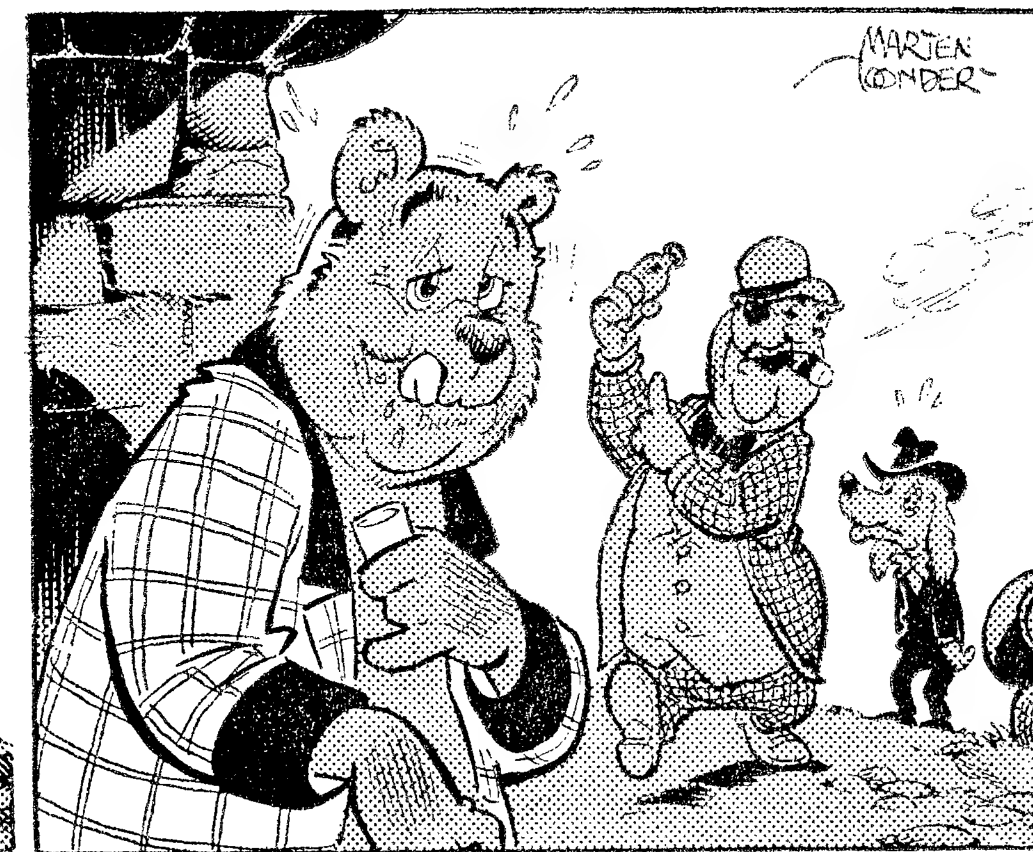
„Kom jongen, wees toch niet zo zuur!", riep hij schertsend. „Kijk liever eens naar de natuur! Zijn die bloempjes niet lief? Dansen en vrolijk zijn, dat is het leven. Ach, vroeger heb ik ook wel eens een scheve schaats gereden, dat geef ik toe. Maar nu is alles anders geworden. Sinds ik heb leren zien hoe mooi de natuur is, ben ik een oppassend zakenman geworden. Vraag maar aan Hieper daar."

„Mag ik ook een slokje, baas?", vroeg Hiep, die met holle ogen in de auto hing.

„Over slokjes gesproken", hernam Super haastig, terwijl hij een zakflacon te voorschijn bracht. „Proef dit eens, ouwe reus! Schoon water met een pietsje Hupzaad; dat zal je helpen om de wereld blijmoediger te zien. Jij hebt last van de zwarte gal!"

Heer Bommel keek wantrouwig naar het glaasje, dat Super hem voorhield.

„Wat is dat?", vroeg hij knorrig. „Wat is hier eigenlijk aan de hand? Heb jij soms iets met die rare, springende bloemen te maken?"

„Jazeker", riep de ander gul. „Die leveren mij Hupzaad, ouwe reus! Hier, drink maar eens, dan zal je merken waar ik het over heb. Je hebt het nodig, want je kijkt altijd even zuur tegenwoordig!"

Heer Ollie zonk wat ineen.

„Geen wonder", mompelde hij. „Zo leuk is de wereld niet. Ik ben nummer 11 geworden en ik heb een aanslag gekregen en iedereen wordt afgevoerd en alleen Wammes Waggel heeft nog pret. Maar die is niet wijzer."

Deze sombere woorden overtuigden hem en hij nam het glaasje aan.

„Baat het niet, dan schaadt het niet", sprak hij, terwijl hij het aan de lippen bracht.

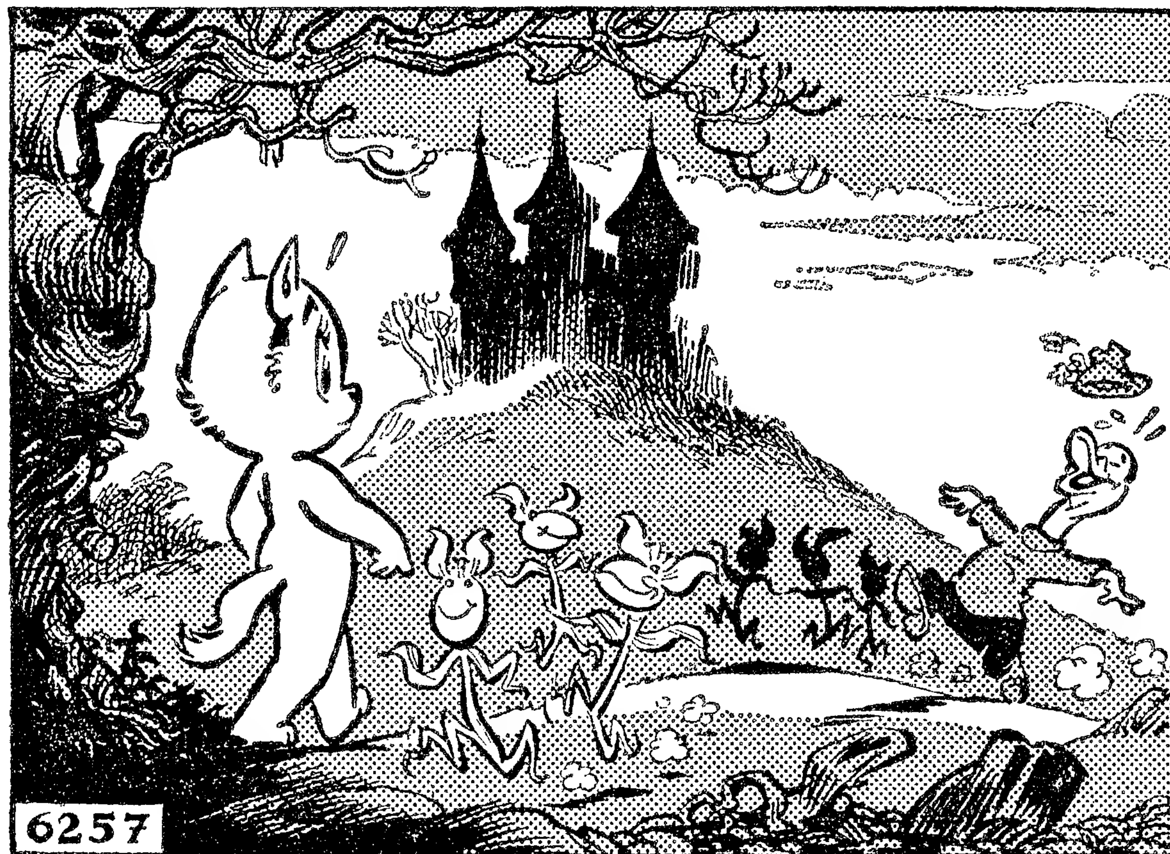
Op dat moment stapte Hiep Hieper hunkerend uit het autootje en snelde nader.

„Mag ik ook een slokje, baas?", vroeg hij. Doch Super wenkte hem haastig terug.

„Je moet je leren beheersen!", gromde hij. „Ik weet, dat men na een paar slokjes van dat spul altijd méér wil hebben. Maar daar zitten nu juist zaken in. Het is vervelend voor jou, maar als je mee wilt doen moet je proberen om van je Hupdorst af te komen, jongen!"

Hieper zuchtte smartelijk en zijn maat stapte glimlachend terug naar heer Bommel, die juist de uitwerking van de drank onderging.

„Wat een kleuren!", prevelde hij met zwemmende ogen. „En wat een prachtige, dansende bloemen! Wat is de natuur toch mooi!"

Tom Poes wandelde die morgen een beetje door de omtrek zonder een bepaald doel, toen hij tot zijn verbazing een rijtje huppelende bloemen tegenkwam. Daarnaast bewoog Wammes Waggel zich voort, op de maat meedansend.

„Wat doe je, Wammes?", vroeg Tom Poes. „Zijn dat jouw planten?"

„Niks hoor!", riep de aangesprokene, de pas inhoudend. „Ik kwam ze toevallig tegen. Toen ik bij Bommel vandaan kwam, je weet wel. Dat is een vrolijke baas, hoor; we hebben een reuze pret gehad!"

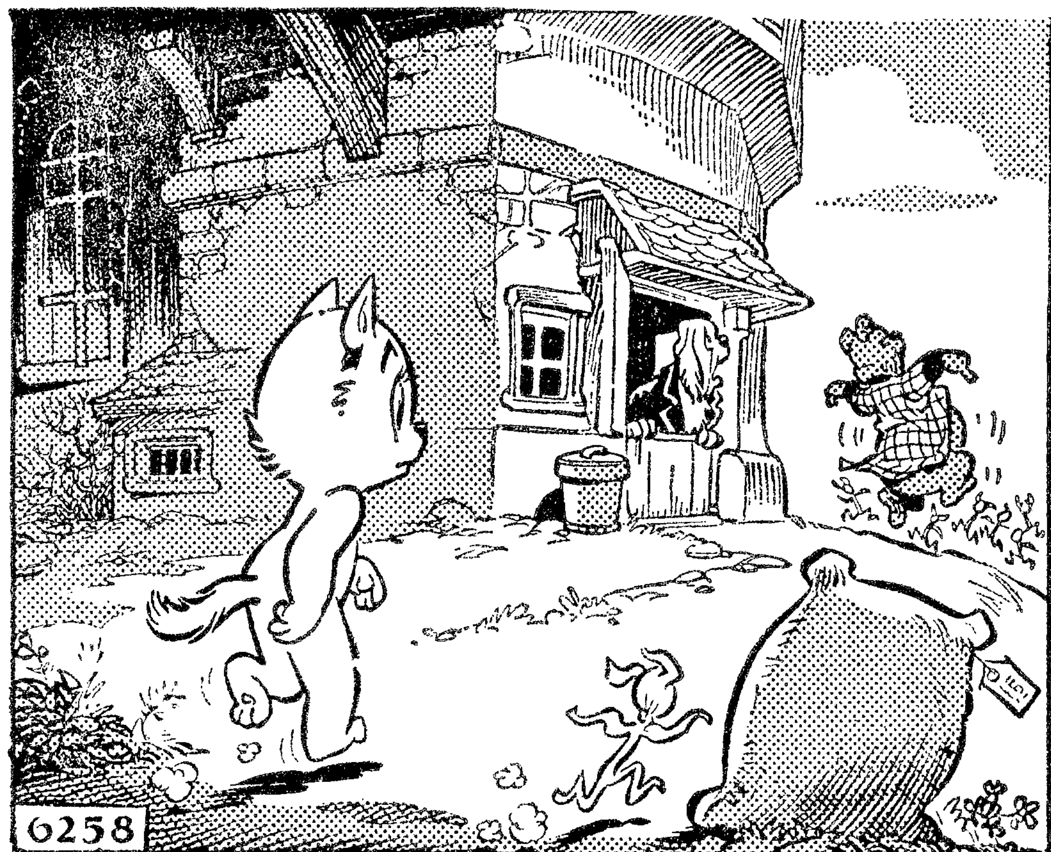
„Heer Ollie?", vroeg Tom Poes, een beetje ongelovig. „Een leuke baas? Hm, hij is tegenwoordig nogal vlug uit zijn humeur vind ik. De stadsrekenmachine heeft hem een nummer gegeven en dat trekt hij zich erg aan."

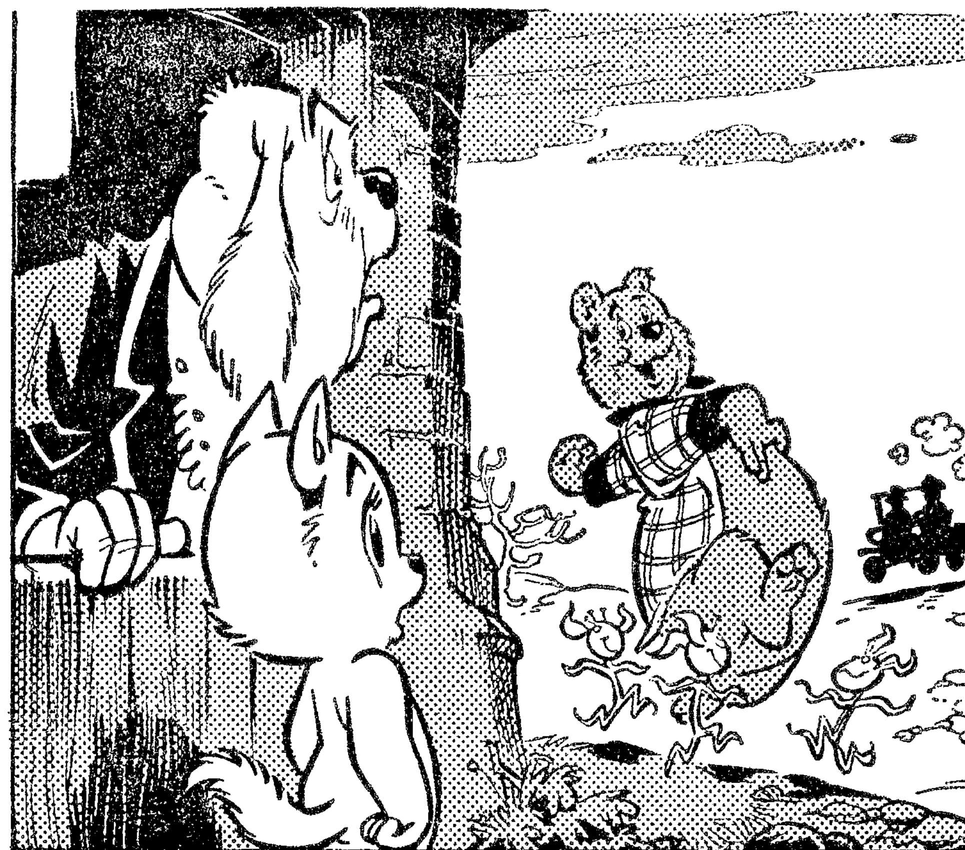
„Hihihi, wat mal", hernam Wammes. „Hij had helemaal geen nummer aangetrokken, hoor. Gewoon maar een jas met ruitjes. En daar heb ik bloempjes op gestrooid. Veel mooier dan deze. Deze kan je niet leuk plukken; maar ze dansen wel enig."

Op dat moment stopte er een kleine vrachtauto naast hen en de bestuurder boog zich naar buiten.

„Goed zo", riep hij uit. „Geniet maar fijn van de natuur, jongens! Willen jullie een slokje Hupwater van me hebben? Dan word je net zo blij als deze leuke bloempjes."

„Niks hoor!", riep Wammes uit. „Ze stinken!" En Tom Poes voegde er aan toe: „Ik blijf liever gewoon."

De ontmoeting met Bul Super had Tom Poes te denken gegeven. Hij nam dan ook haastig afscheid van Wammes Waggel en begaf zich naar Bommelstein, waar een ongewoon toneeltje zijn oog trof.

„Het is betreurenswaardig, jonge heer", sprak de bediende Joost reeds van verre. „Heer Olivier is zichzelve niet, met uw goedvinden. Een rondtrekkende marskramer heeft hem een drankje aangeboden, en daardoor heeft hij iedere maat verloren. Kijk, daar staat een grote zak Hupzaad, die hij voor goed geld gekocht heeft. Twee weken traktement, als ik zo vrij mag zijn! En nu huppelt hij maar rond met die zedeloze bloemen..."

„Ja, hij ziet er blij uit!", zei Tom Poes zorgelijk.

„Kijk niet zo zuur, vrienden!", riep heer Bommel, die dansend van achter de toren te voorschijn kwam. „Het leven is veel leuker dan jullie weten! Heb je ooit zo'n mooie groene lucht gezien? En vinden jullie de bloemen niet prachtig? Vooruit, Joost, breng de thee naar buiten en doe er wat Hupzaad in, dan maken we er een partijtje van!"

De verwarde knecht gehoorzaamde met tegenzin. Maar toen hij zich op aandringen van zijn werkgever in het kille gras had neergezet om ook een kopje te gebruiken veranderde zijn houding.

„Het leven is mooi zo onder vrienden", mompelde hij dromerig. „Mag ik u ook even inschenken, jonge heer?"

„Nee, dank je", zei Tom Poes. „Ik vertrouw dat zaad niet en die bloemen zijn raar. Het leven is trouwens nog net zoals altijd." Dat was waar. Over de heuvel kwam opnieuw de politiejeep die de ambtenaar Dorknoper bij het vrolijke toneeltje afzette.

„Ik heb hier een dagvaarding", sprak deze, naderkomend.

„U wordt morgenochtend ten stadhuize ontboden, meneer Bommel!"

„U wordt op het stadhuis ontboden!”, sprak de ambtenaar Dorknoper. „Morgenochtend om half negen. Zorg, dat u er bent, want anders zullen we u ambtshalve een aanslag aan de jas hangen waarvan u staat te beven!”

„Oho!”, riep Ollie uit. „Morgen is er weer een dag. Schenk meneer een kopje thee in, Joost, dat zal hem goed doen!”

De trouwe bediende gehoorzaamde en ledigde daarop met grote aandacht zijn eigen kopje.

„Goed doet het zeker”, prevelde hij over de rand. „Ik voel mij geheel ontspannen, als u mij toestaat.”

Tom Poes zag met bezorgdheid, dat de ambtenaar eerste klasse de drank weifelend aannam, en hij keerde zich hoofdschuddend om.

„Ik weet niet wat dat zaad voor goedje is”, sprak hij tot zichzelf. „Maar het deugt niet, dat staat vast. En ik heb een hekel aan die springende bloemen; ze zijn onnatuurlijk en bovendien hebben ze iets met Super te maken. Ik moet proberen iemand te vinden die zijn verstand nog bij elkander heeft, want anders wordt de hele stad aangetast.”

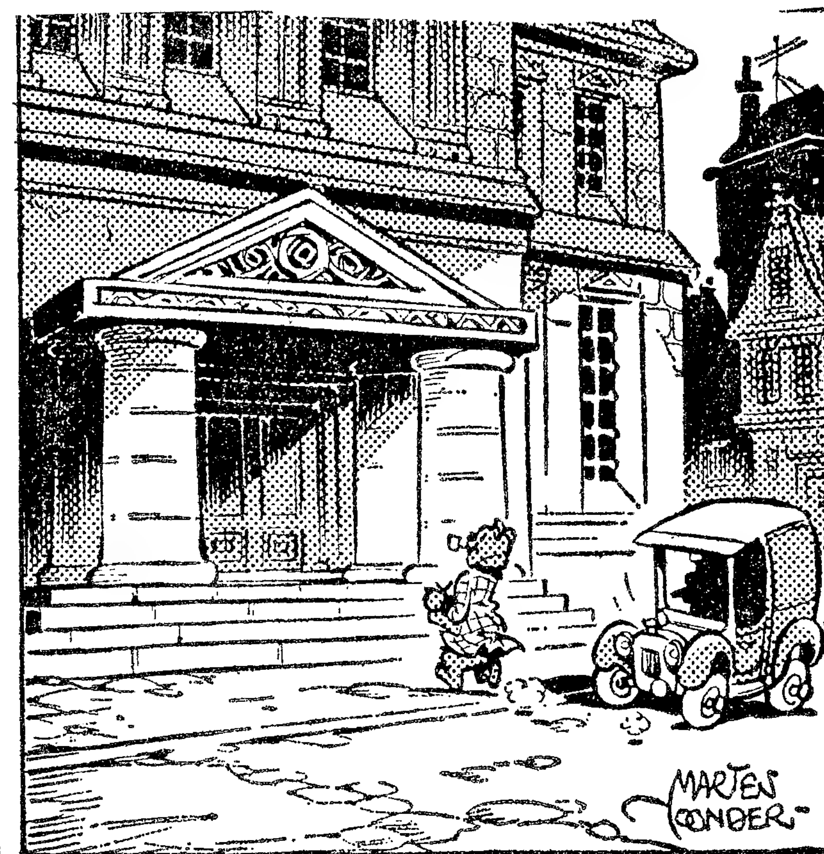
Met deze gedachte begaf hij zich naar het buitengoed van de markies de Cantecleer, dat daar dicht in de buurt lag. Maar hij was nog niet ver gekomen, toen hij de edelman zelf gewaar werd, die tussen enkele huppelende bloemen in een vers stond te zeggen.

„Mijn spraak walmt als groeisels uit de aarde”, hoorde Tom Poes hem mompelen. „Als dansende punaises, als sassafraskleurig gras, ... als een onbeschreven kievit...”

„Het is voor hem ook al te laat”, mompelde Tom Poes. „Hij heeft een flesje bij zich!”

Het was duidelijk, dat Super en Hieper goede zaken deden. Hun wagentje met zaden spoedde zich van het ene huis naar het andere en overal waar ze geweest waren kon men onbezorgde burgers waarnemen.

„Het is een druk leven", zei de eerste ondernemer tot zijn maat. „Maar het geeft een mooie voldoening, jongen! Nu heb ik nog een paar adresjes in de stad."

„Ik heb dorst", mompelde de ander.

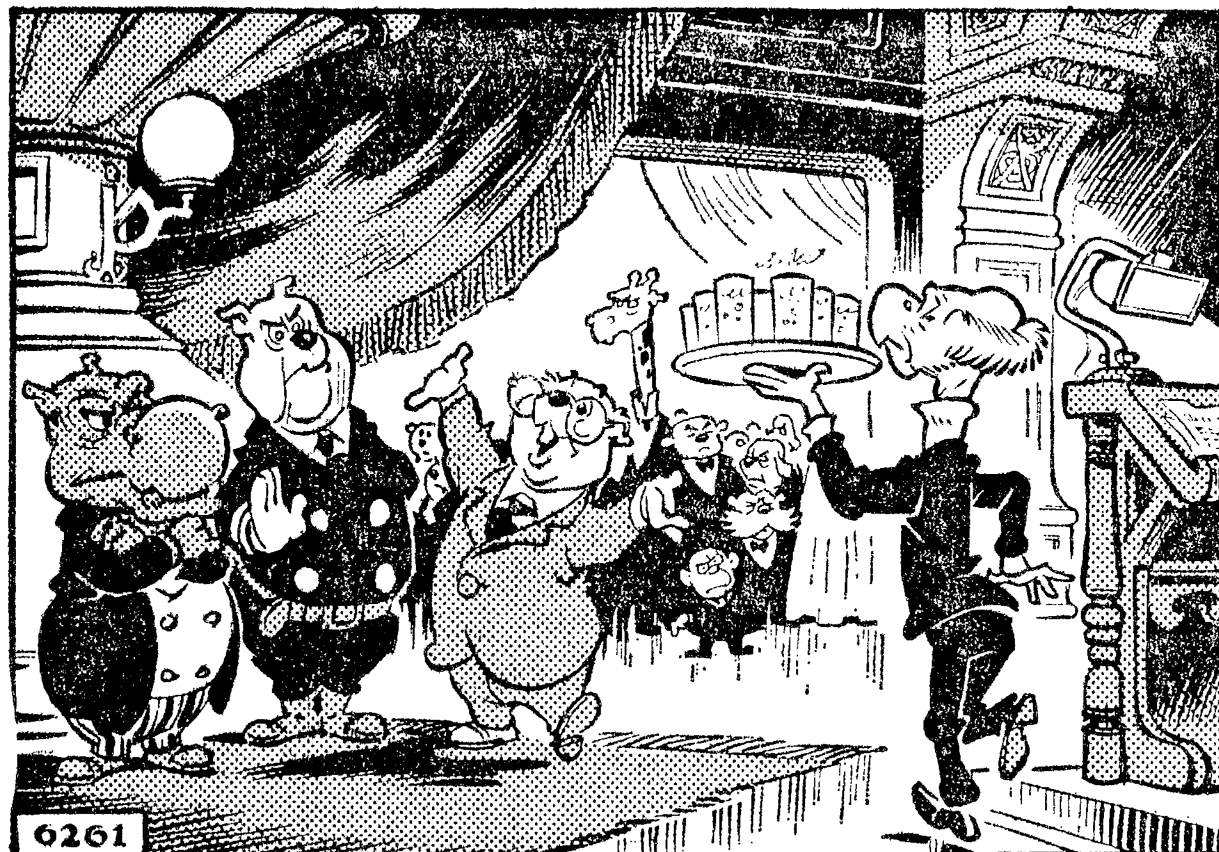
„Er zit water in de veldfles", hernam Super. „En ik heb er ook niks op tegen, dat je straks een biertje neemt. Maar eerst de zaken!"

„Waarom mag ik nu niet een klein slokje met hupzaad?", zeurde zijn compagnon met koortsige stem. „De zaken komen later ook nog wel.."

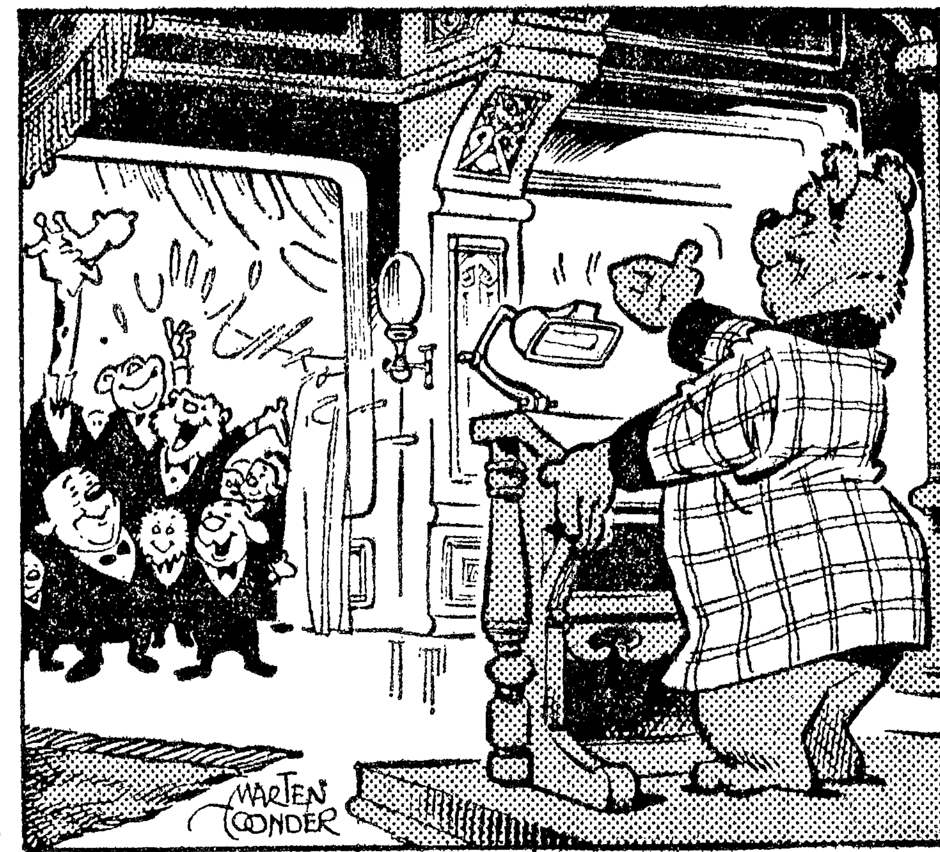
„Om de drommel niet!", riep de ander uit. „Zaken zijn zaken, en die gaan voor. Deze zaadhandel is nog maar een kleinigheid. Er liggen hier heel andere mogelijkheden! Daarom ga ik nu eerst nog even naar de Kleine Club om een bestellinkje af te leveren, en daarna komen de Superzaken!"

„Een héél klein slokje maar...", prevelde Hieper zonder hoop. Maar zijn metgezel luisterde niet. Hij was op de plaats van bestemming aangekomen en bracht het voertuig tot stilstand; precies voor de plek waar heer Bommel met lichte tred het trottoir betrad.

„Zie je die bolle?", fluisterde Super. „Hij gaat daar een lezing houden over de schoonheid van het leven. En ik heb hem voorgesteld om een rondje weg te geven voordat hij begint. Reuze ideetje, wat?"

Op de Kleine Club werd iedere maand een lezing gehouden door een vooraanstaand lid; en omdat er bekend was gemaakt, dat heer Ollie over de Schoonheid des Levens zou spreken was er een vrij grote belangstelling.

„Alsof het leven zo schoon is", zei de burgemeester somber. „Het is me een troep! Wat sta je daar te lachen, Dorknoper?"

„Dat begrijp ik ook niet", gromde de commissaris van politie. „We hebben de handen vol aan allerlei lui die er een lolletje van proberen te maken!"

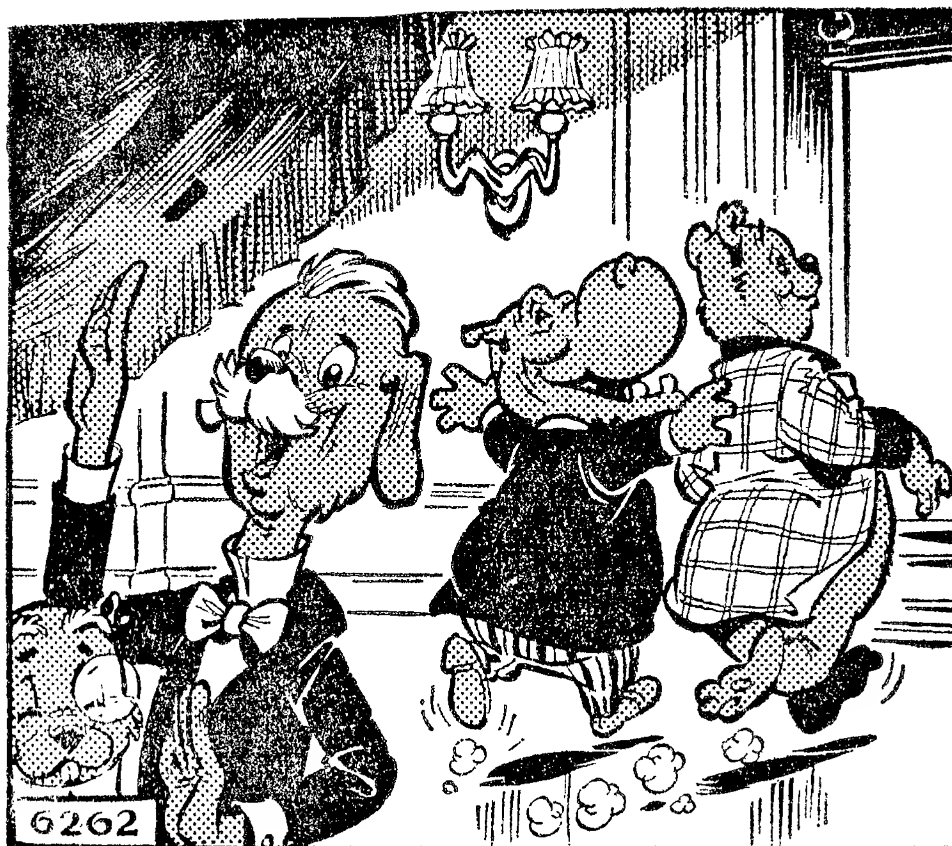
„Maar het is toch een lolletje?", riep de ambtenaar eerste klasse uit. „De computer doet immers het werk, wat zouden wij ons dan nog druk maken?"

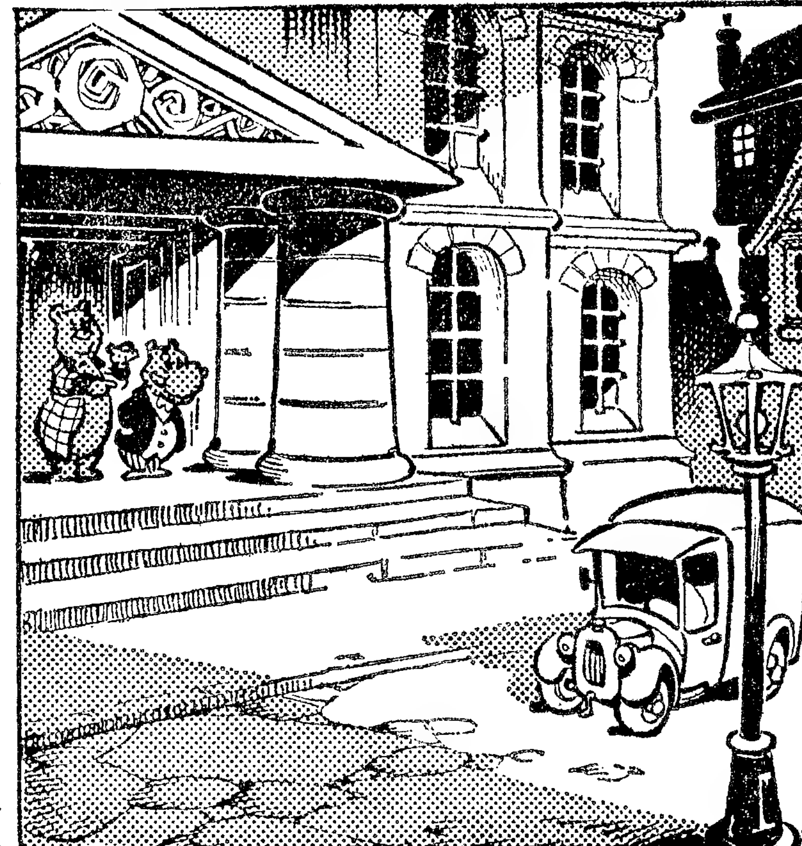
De politiechef wilde driftig worden, doch op dat moment naderde er een clubbediende met een blad vol glazen prikwater, dat met hupzaden was aangelengd.

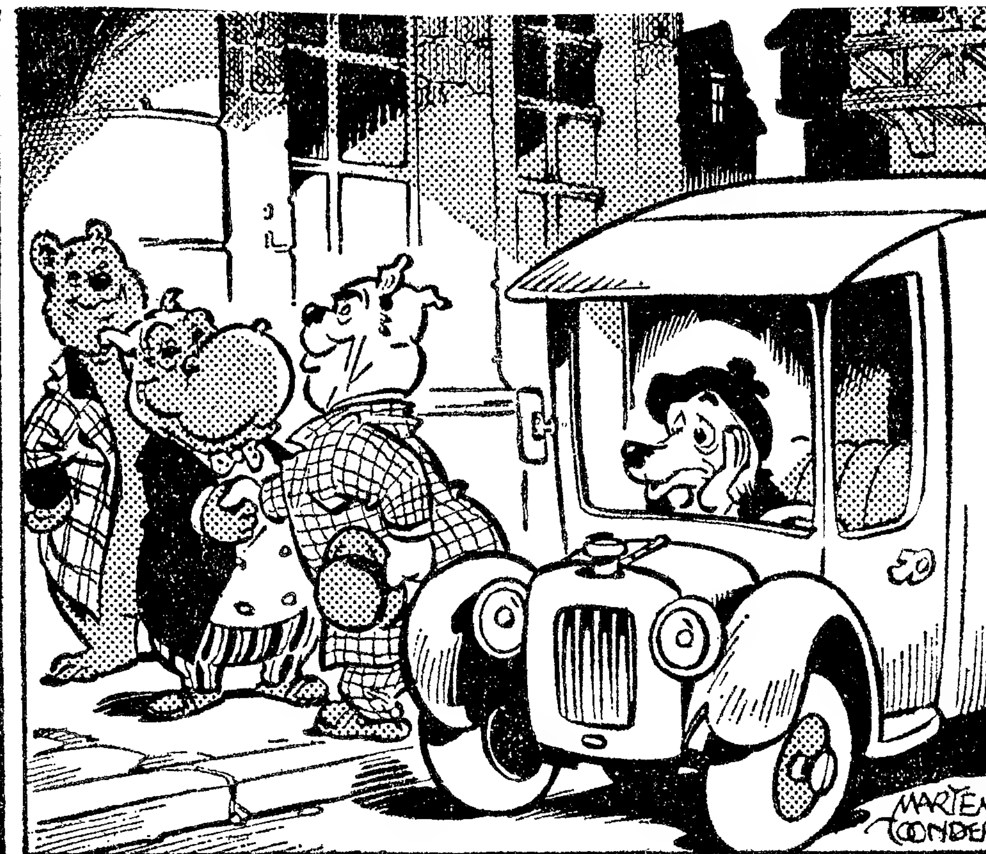
„Een rondje van de heer Bommel", sprak deze. „Na een kleine dronk zult u de strekking van zijn lezing beter doorvoelen, zo gaf hij mij te verstaan."

Nu dat was zo. Toen heer Ollie achter de lessenaar had plaats genomen trof hij een opgeruimde groep luisteraars aan, die zijn lezing met gezang en gepraat overstemde.

„Des te beter", ze de lezinghouder tevreden tot zichzelf. „Ze begrijpen nu al wat ik bedoel zonder dat ik het heb hoeven te zeggen. Zo hoort het eigenlijk, als iemand begrijpt wat ik bedoel."

Na afloop van zijn lezing, die slechts drie minuten geduurd had, begaf heer Ollie zich met lichte tred naar de uitgang.

„Dat was uitstekend, ouwe reus!”, zei de burgemeester, die hem uitgeleide deed. „Ik heb nog nooit iemand zo mooi en meeslepend zien praten! Zuiver oranje! Ik ben in geen tijden zo opgemonterd. En dat rondje dat je weggaf was prima. Wat was het eigenlijk?”

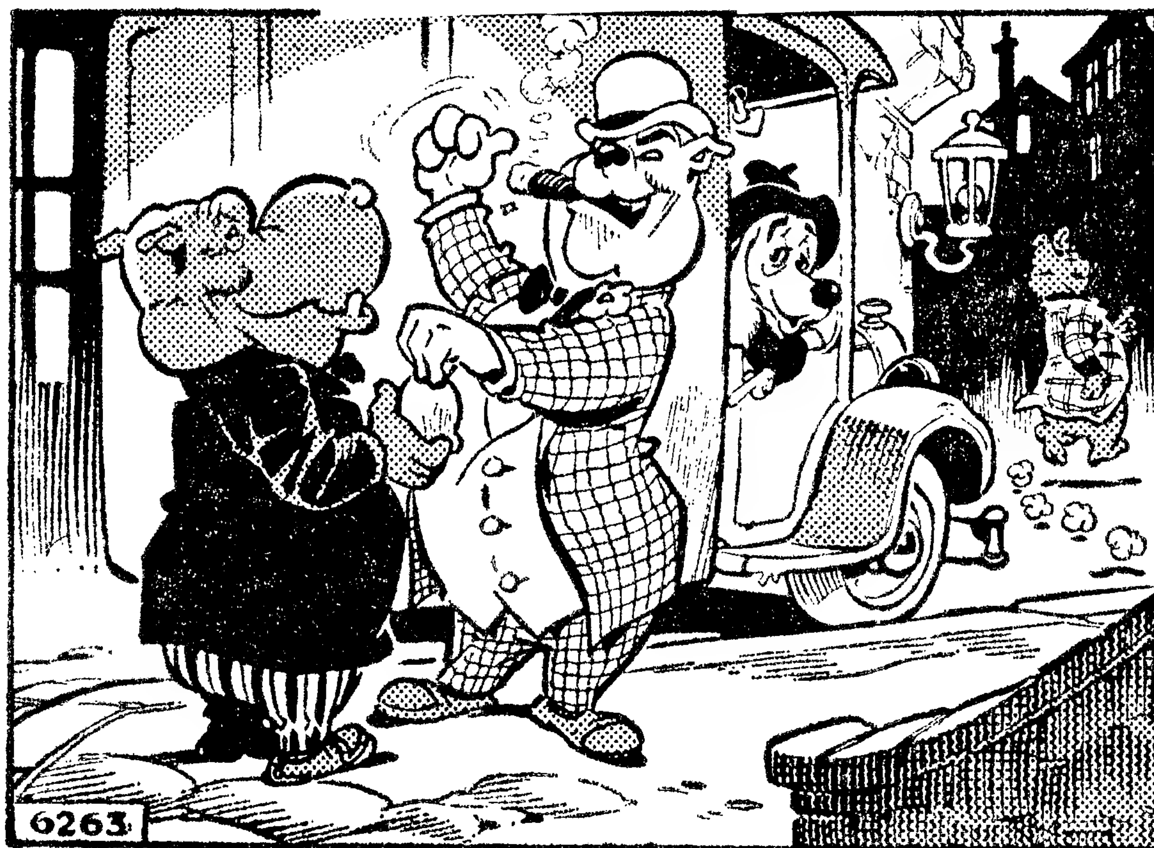
„Iets nieuws”, antwoordde heer Bommel. „Puur natuur, zonder lifIafferij. Als je het lekker vindt kan je daar meer bestellen; ik heb de leverancier opgedragen om even te wachten.” Zo sprekende wees hij op het wagentje, dat nog steeds bij de trottoirrand stond. De bestuurder zag het gebaar en sprong ijverig naar buiten terwijl hij beleefd de hoed afnam.

„Kijk”, hernam heer Ollie, „dit is mijn goede vriend Super. Hij heeft mij het leven van een andere kant leren bekijken en dat is veel leuker.”

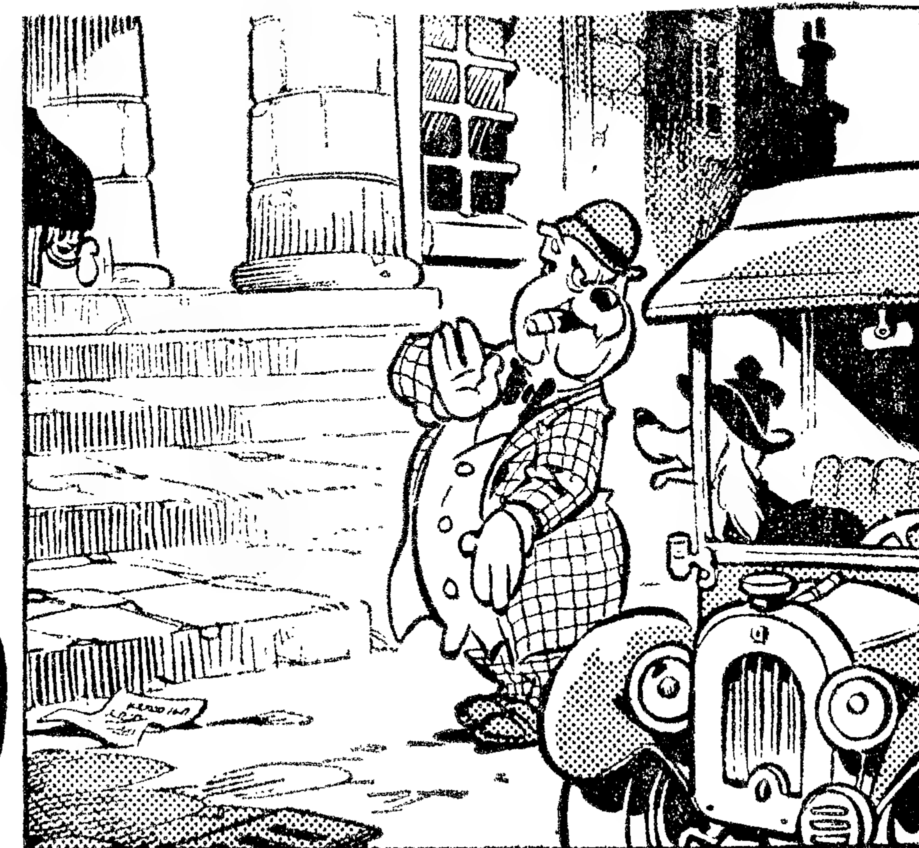
„Er is een roze kant, en er is een bruine kant”, gaf de magistraat toe. „Dat is een heel diepe gedachte!” En hij schudde de zakenman warm de hand.

„Ouwe jongens!”, zei deze bescheiden. „Ik wil graag je klandizie hebben burgemeester! Maar zaken zijn zaken en daarom moet je mij ook een lol doen.”

„Ach wat, zaken”, mompelde Hieper, die ingezonken in de auto zat. „Als ik maar een klein slokje had, een heel kleintje maar....”

Heer Bommel nam opgeruimd afscheid en liep met lichte tred naar huis om daar de thee te gaan gebruiken. Er was echter niemand, die het merkte want Bul Super had een zakje hupzaad te voorschijn gehaald en reikte dat met een gul gebaar aan de burgemeester over.

„Gratis, voor niemendal", sprak hij. „Op de kennismaking, zogezegd. Ik heb er altijd al naar verlangd om je eens de hand te schudden, ouwe reus. Jij weet tenminste, hoe je de zorgen van de werkende man kunt verlichten!"

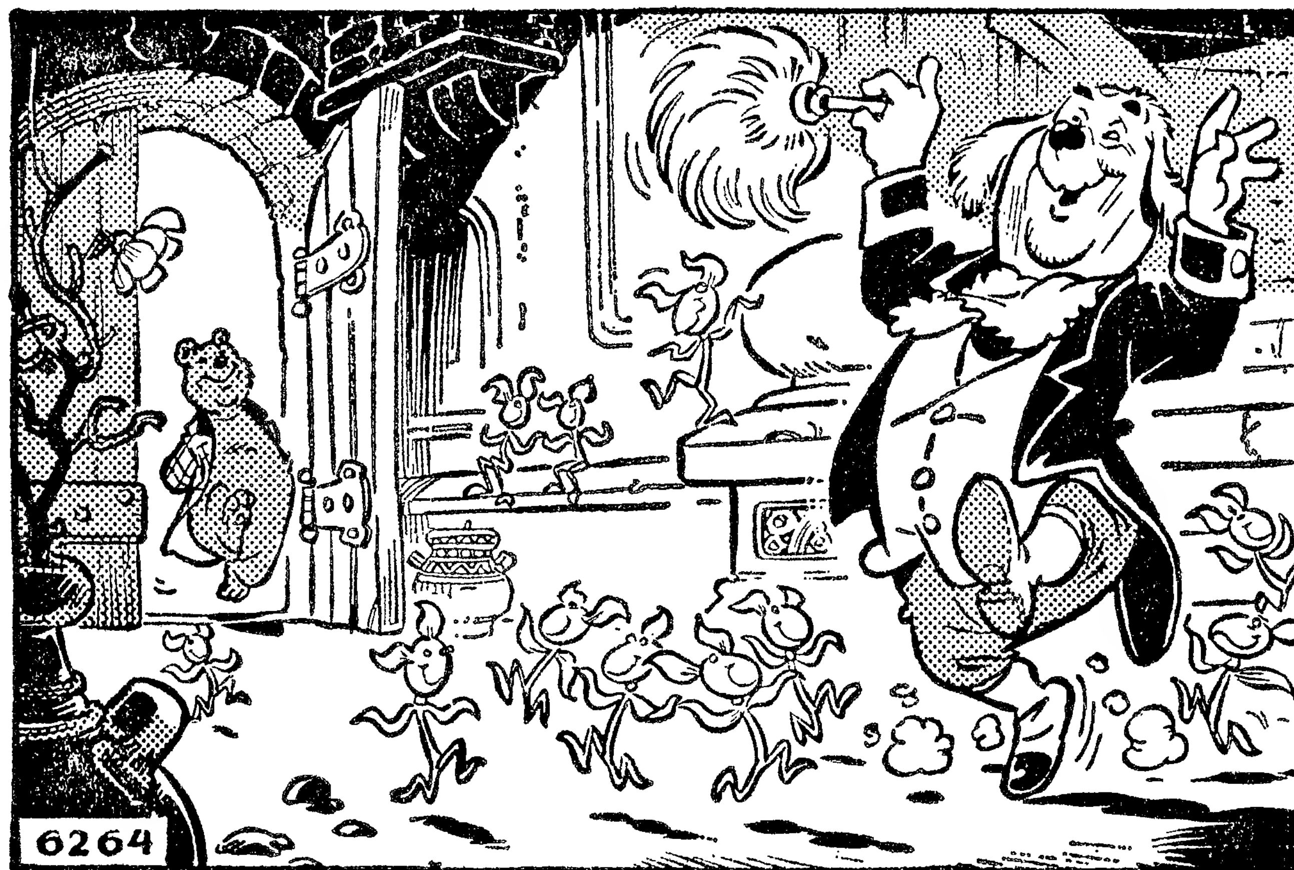
„O ja?", vroeg de magistraat nevelig. „Hoe dan?"

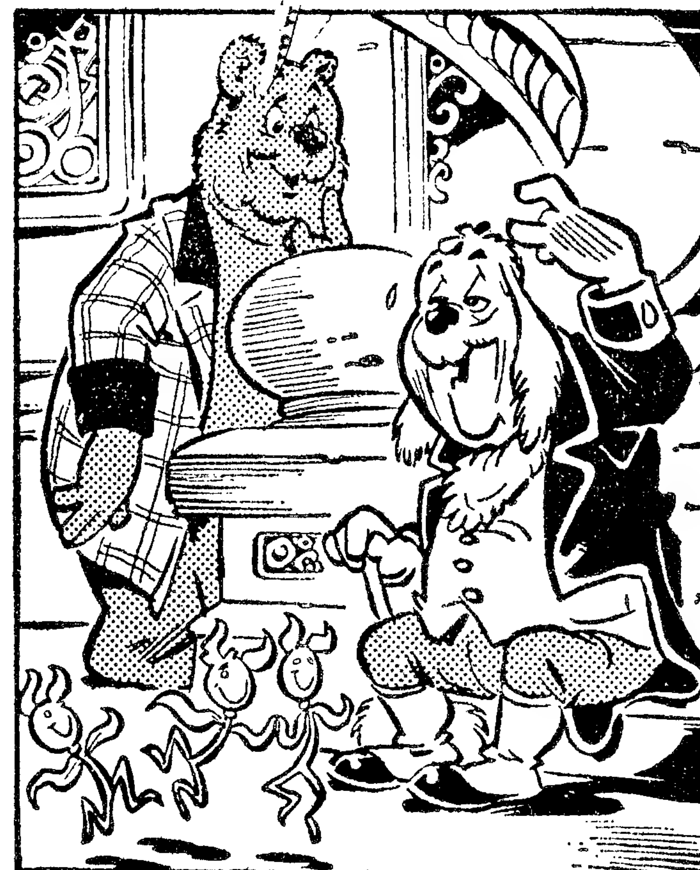
„Nou nog mooier!", riep de ander met een brede lach. „Ik heb alles over je kompjoeters gelezen, hoor! En we stellen daar veel belang in, Hiep en ik. Hiep is trouwens zelf een kompjoeter-deskundige, niet waar Hiep?"

„Ja baas", zei de aangesprokene mat uit het voertuig. „Maar ik zou zo graag één slokje..."

„Daarom moet je ons een lol doen", hernam Super. „Ik zet jou op de klantenlijst en jij laat ons je rekenmachine eens zien."

De burgemeester stemde gaarne met dit voorstel in en drentelde daarop de kleine club weer binnen. De handelaar wendde zich echter met betrekkend gelaat tot zijn compagnon en siste langs zijn sigaartje: „Hou op met je gezeur, miezer! Snap je dan niet dat er veel grotere zaken te doen zijn dan met die zaadhandel? Jij moet je beetje hersens bij elkaar houden om aan het werk te kunnen gaan wanneer we bij die kompjoeter zijn!"

Heer Bommel was met lichte tred naar huis gegaan om de thee te gebruiken. Toen hij echter Bommelstein binnenhuppelde was daar van theedrinken nog geen sprake: de bediende Joost die anders om deze tijd met een keurig blaadje de bibliotheek binnentrad, hopste nu oppervlakkig door de hal met zijn ochtendplumeau. Om hem heen dartelden de ontwortelde bloemen en het geheel bood in het binnenzwevende zonlicht een alleraardigst tafereeltje.

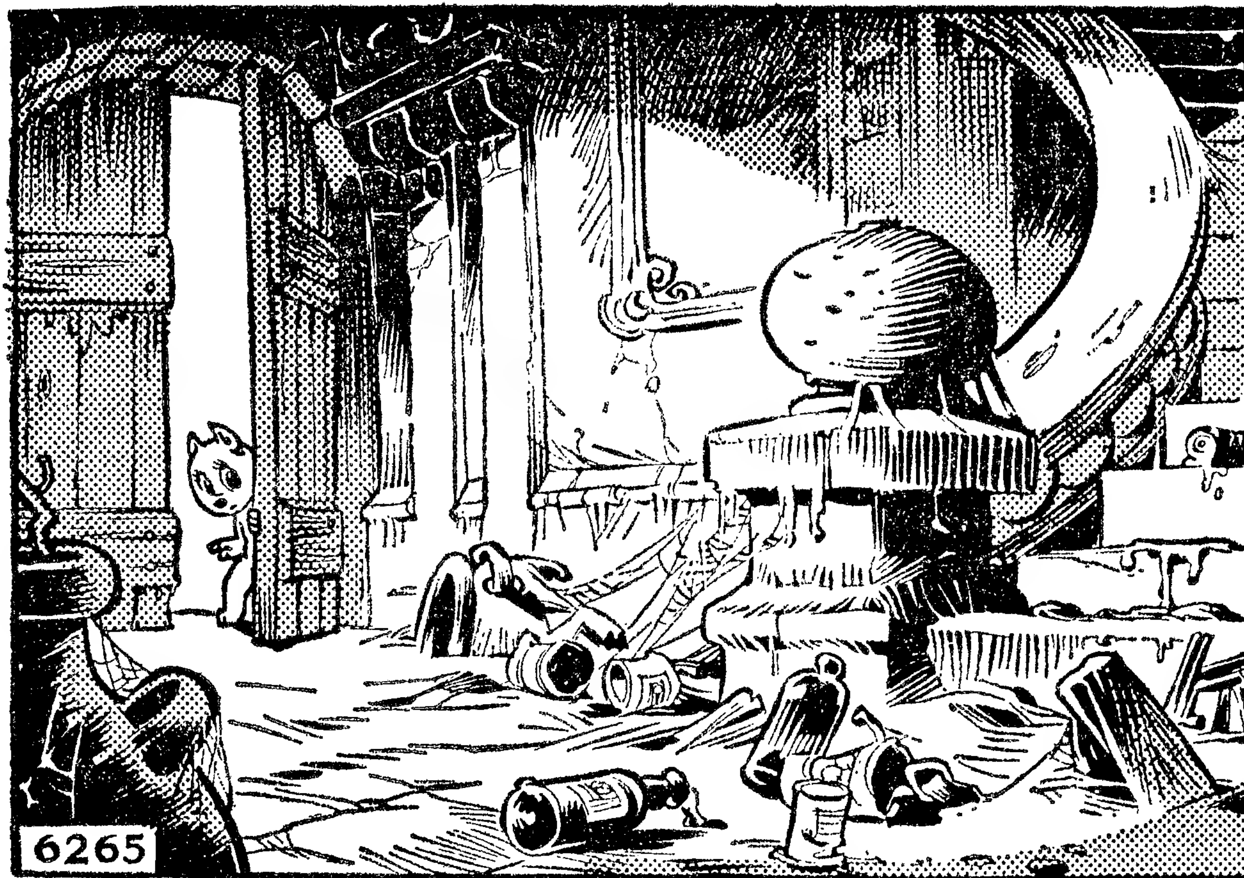
„Vroeger zou ik dit nooit hebben goedgekeurd", prevelde heer Ollie met een milde glimlach. „Vreemd toch hoe men veranderen kan. En dat allemaal door een paar onschadelijke zaden! Maar een kopje thee heb ik nu toch nodig; men kan er niet meer buiten wanneer men eenmaal de smaak te pakken heeft."

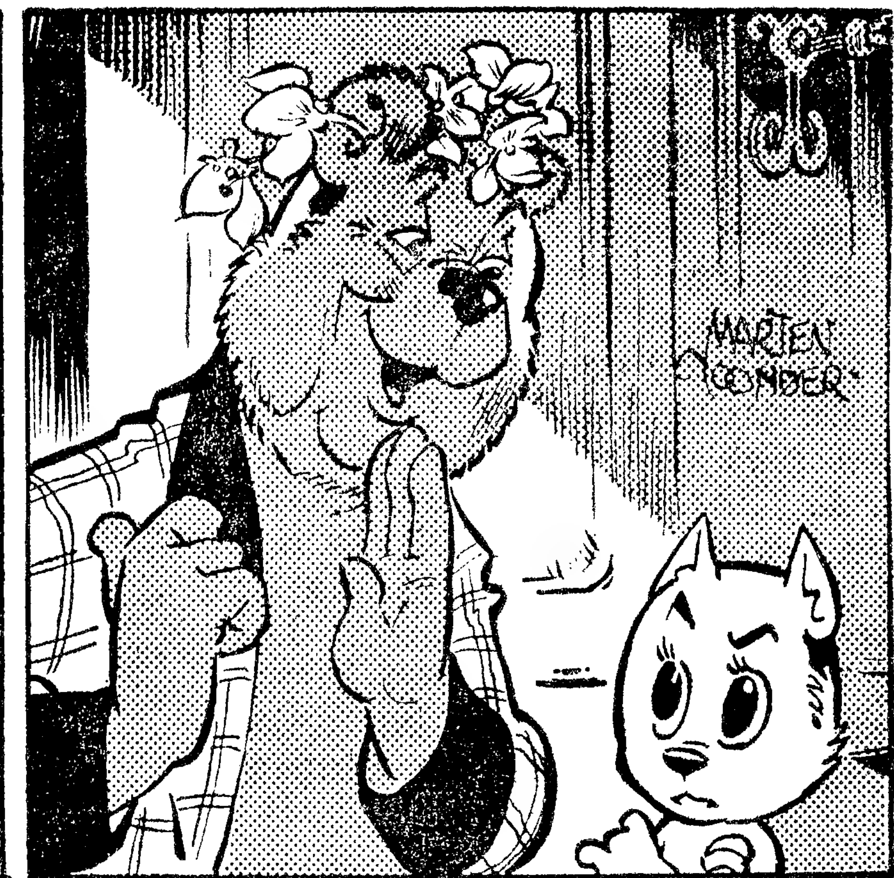
„Gelijk hebt u, heer Olivier!", riep de knecht uit. Hij liet zich hijgend op een traptrede zakken en lachte lodderig.

„Het leven is toch niet zo kwaad, met uw goedvinden", hernam hij. „Alleen krijgt men er dorst van. Ik zou nu best een slokje lusten. En weet u, wat vreemd is? Ik heb een krabbelig gevoel op het hoofd, tussen de haarwortels als ik mij zo mag uitdrukken."

„Een krabbelig gevoel?", herhaalde heer Bommel verrast. „Wat bedoel je?" Hij deed een stapje nader en boog zich vol belangstelling over de plek, die de bediende hem aanwees.

„Nee maar", sprak hij. „Dat is het leukste wat ik in tijden gezien heb. Daar sta ik nu toch echt van te kijken! Weet je wat het is, Joost? Er groeit een bloempje op je hoofd! Alleraardigst, werkelijk! Ik wist niet, dat je het in je had! Ach, de natuur is toch maar mooi!"

Toen Tom Poes een paar dagen later langs Bommelstein kwam zag hij, dat de deur op een kier stond. Een beetje ongerust beklom hij de stoep en gluurde naar binnen.

„Tjonge", mompelde hij, „wat is hier aan de hand? Wat een bende!"

Nu, daar had hij gelijk in. De eens zo keurig onderhouden hall lag vol blikjes, flessen en allerlei rommel; en spinnewebben en stof bewogen zich in de tocht die naar binnen streek.

Een ogenblik bleef Tom Poes in het verwaarloosde interieur staan. Hij meende, dat het slot geheel verlaten was, doch toen trof het mompelende geluid van stemmen zijn oor. Aarzelend stapte hij de gang in, totdat hij bij de deur van de woonkamer kwam.

„Hallo, jonge vriend!", riep heer Bommel, naar buiten tredend. „Ik dacht al, ik hoor iets, dacht ik. Kom binnen, dan kan je met mij en mijn vriend Joost een kopje zaadthee drinken. We hebben net vers gezet. Ach ja, je begint met een enkel zetsel, om een uur of vier, en voor je het weet ben je de hele dag bezig. Maar het is gezellig, zeg nu zelf!"

„Hm", zei Tom Poes.

„Kom er toch in!", hernam heer Ollie gastvrij. „Alleen moet je niet lachen; er is iets heel raars gebeurd! Joost heeft ineens allemaal bloemen op zijn hoofd gekregen en dat is een heel vreemd gezicht!"

„Hm", herhaalde Tom Poes. Hij wierp een afkeurende blik op de kruin van zijn vriend en zijn ongerustheid nam toe.

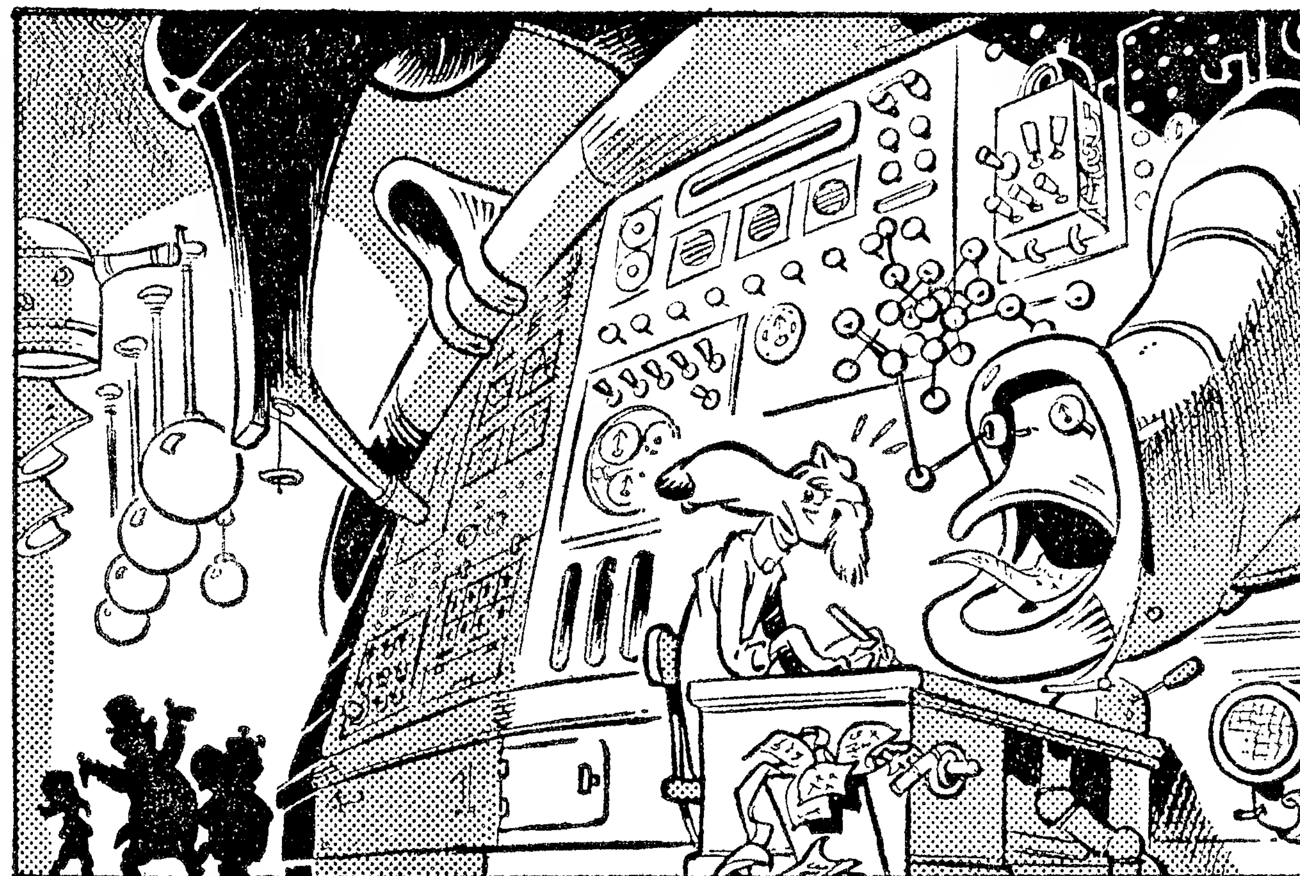

Op diezelfde morgen betrad burgemeester Dickerdak met enige bezoekers de afdeling van het gemeentehuis, waar de stadscomputer was ondergebracht.

„Prettig rustig is het hier, niet?”, vroeg de magistraat. „Dat komt omdat er geen ambtenaren meer zijn. Nu doet de rekenmachine alles. Er is maar één technische figuur nodig om de zaak te bedienen; een zekere meneer Knopdrukker. Hij is gelukkig erg kalm in zijn optreden, en bovendien is hij erg knap.”

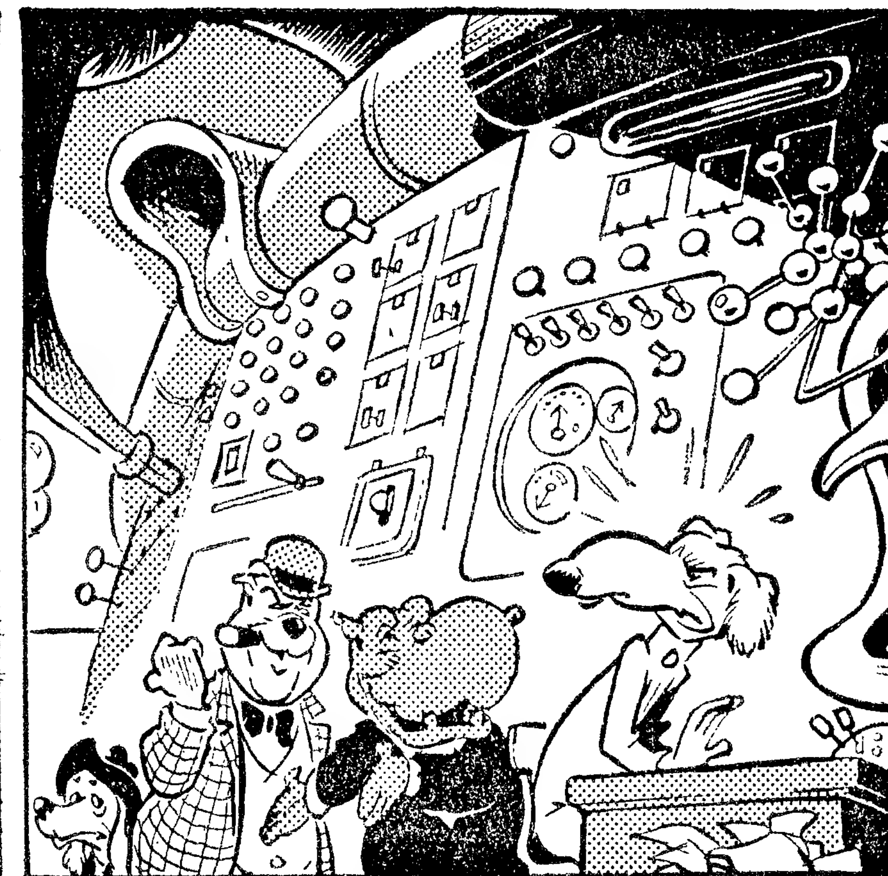
„Dat is mooi”, riep de grootste bezoeker uit. „Daar houd ik van. Mijn vriend Hieper hier is ook erg knap in het kompjoeter-wezen. En wat ik in hem bewonder is zijn rust, wanneer hij aan het werk is. Wat jij, Hiep?”

„Ja, baas”, zei de aangesprokene met dorre stem. „Maar ik zou best een klein slokje lusten...”

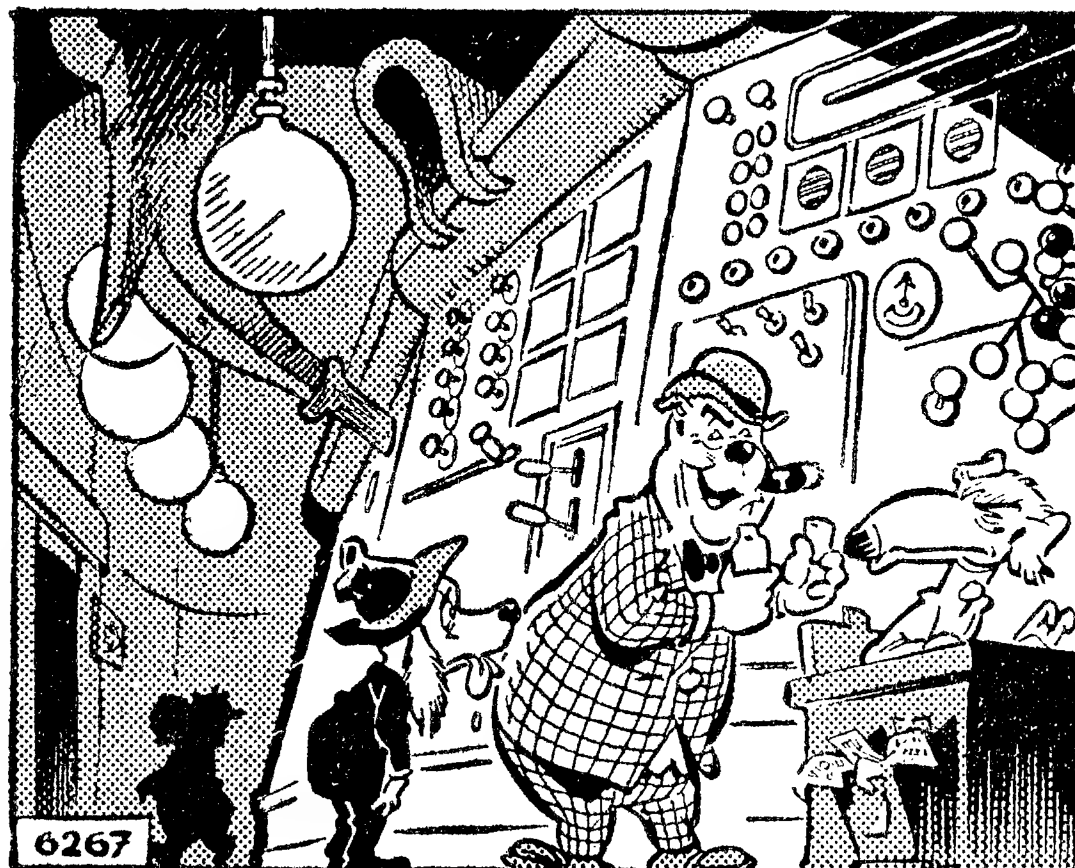
„Hier is de toestand, heren!”, sprak nu de burgemeester, een deur openend. „Allemaal lichtjes en knoppen, ziet u wel? Mooie kleuren, hè? Een leuke boel, niet?”

„Sssst!”, siste een magere heer, die in een witte jas aan een soort bureau zat.

„Dat is nu meneer Knopdrukker”, hernam de magistraat. „Een knappe bol, hoor! En dit is meneer Super en dat is meneer Hieper. Die heeft ook veel verstand van machines, als ik het goed begrepen heb. Wil je de heren een beetje rondleiden, Knopdrukker? Ik heb ze beloofd, dat ze de hele kermis mochten bekijken. Omdat ze me op de klantenlijst hebben gezet, je weet wel!”

„Zo”, zei de aangesprokene met een zuinige mond. „Nu, ik houd niet van bezoekers. U weet, dat ze hier verboden zijn, omdat vreemden hier een gevaar vormen!”

„Laat de heren hier iets van je kermis zien, Knopdrukker!", riep de burgemeester vrolijk uit. „Ik heb het ze beloofd, en jij kan dat beter dan ik. Trouwens, ik ga nu een glaasje prik met hupzaad drinken; daar heb ik net trek in!"

Hij spoedde zich het lokaal uit en Super trok snel een zakfles te voorschijn.

„Een glaasje prik", sprak hij. „Dat valt er wel in op deze tijd van de dag, wat u, meneer Knopdrukker? U zult wel dorst hebben tussen al deze moeilijke toestellen! Hier, laat het u smaken!"

„En ik dan, baas?", zeurde Hieper achter hem. „Het zal mij ook wel smaken, hoor!"

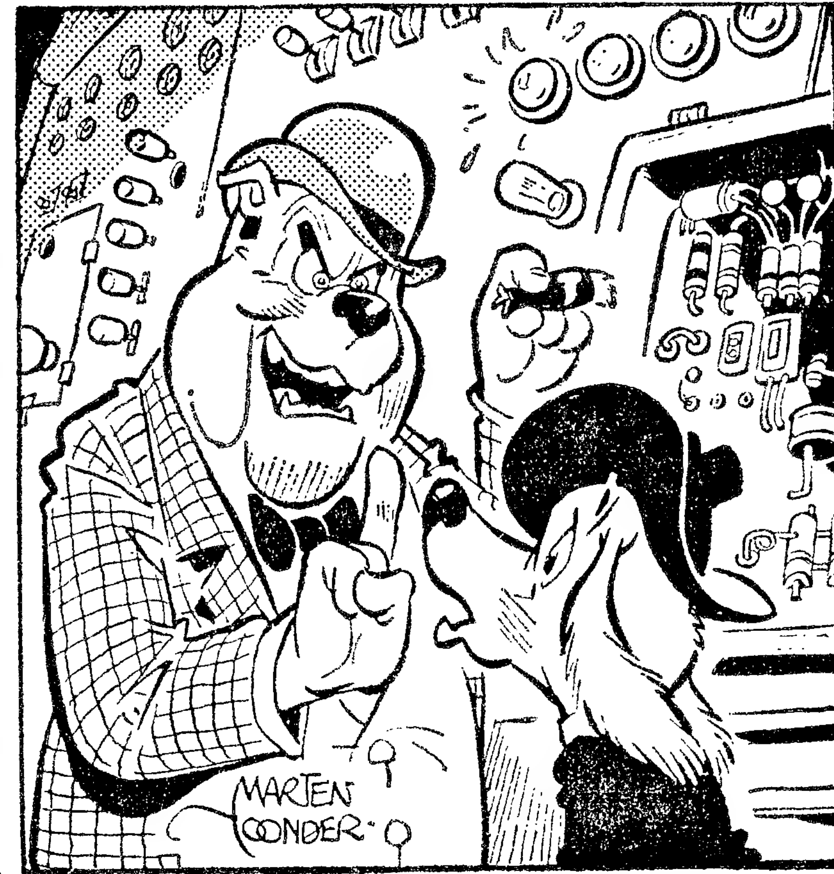
Super wachtte totdat de technicus met een zuur gezicht een slokje genomen had en keerde zich toen haastig om.

„Zeur niet, hannes!", gromde hij. „Kijk liever eens goed rond. Jij bent degene, die deze machine gaat behandelen. Je hebt toch een technische opleiding gehad op de kraakschool voor brandkasten? Nou dan! Hier moeten de echte zaken worden gedaan, jongen; en daar heb je heldere hersens voor nodig!"

In deze vermaning werd hij gestoord door Knopdrukker, die hem met een magere hand op de schouder klopte.

„Je bent toch niet zo'n lamme vent als ik eerst dacht", sprak de technicus. „Ik ben bang, dat ik een beetje zwaar op de hand ben. Zo'n rekenmachine regelt zichzelf wel — ook wanneer men eens een verfrissing neemt. Trouwens, die vriend van je lijkt me heel handig toe! Kijk nu toch eens hoe leuk hij dat paneel heeft losgeschroefd!"

De heer Knopdrukker had met veel smaak het glaasje leeggedronken en zag nu de wereld met geheel andere ogen.

„Leuk, die lampjes", sprak hij glunderend. „Ze gaan aan en uit, zie je wel? Wat een kleuren, hè? Wat zit ik me hier eigenlijk altijd druk te maken? Zo'n computer gaat helemaal vanzelf, dat is juist het aardige!"

„Daar wilde ik je hebben!", sprak Super prijzend, terwijl hij de opgevrolijkte technicus de zaal uitleidde. „Het leven is veel leuker, dan de meeste lui wel weten, ouwe jongen. Ga jij maar onbezorgd de natuur in, hoor! Wij houden hier wel een oogje in het zeil. Mijn vriend Hieper hier heeft er verstand van, en ik geef hem wel richtlijnen."

„Dat is machtig mooi van jullie!", riep de ander uit. „Ik zit hier nu al maanden en ik heb echt zin om me een beetje te vertreden."

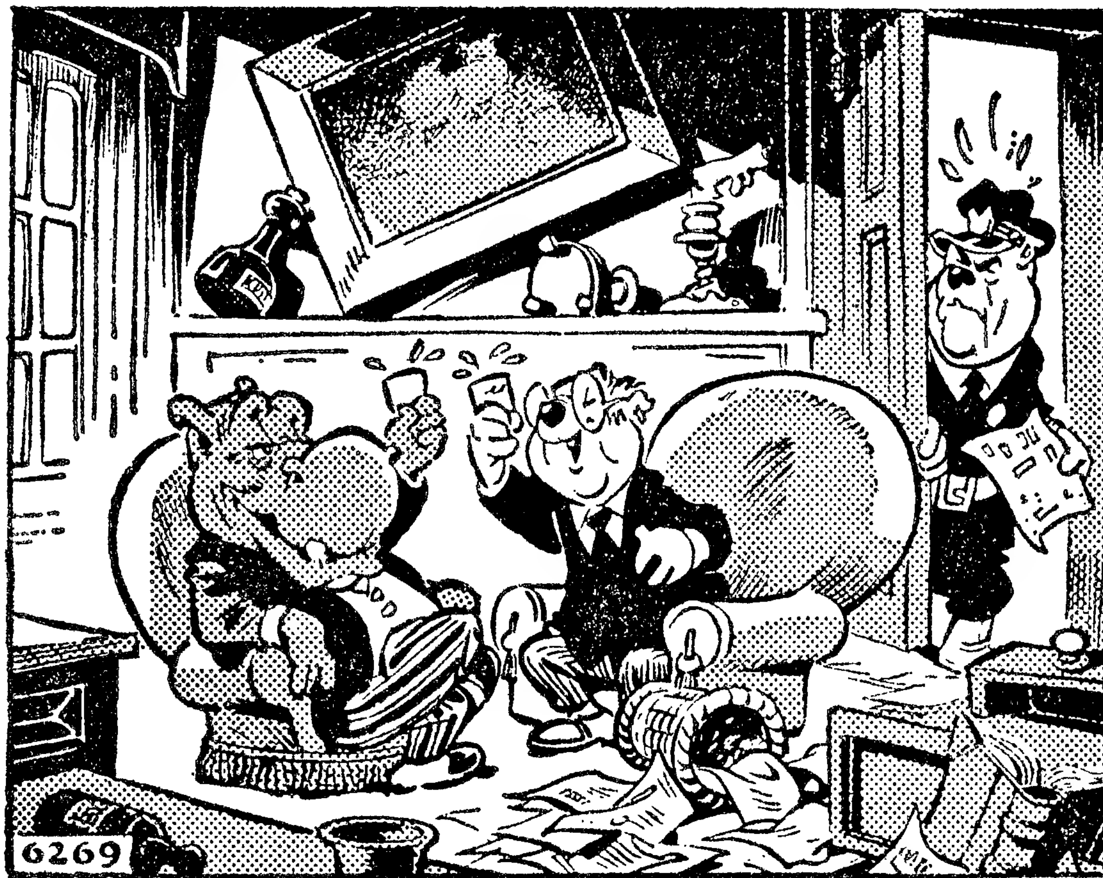
Met deze woorden verdween hij uit het gezicht en uit deze geschiedenis. Doch Super wiste de gemaakte glimlach van zijn trekken en liep met zware passen naar zijn maat.

„En nu aan het werk!", snauwde hij. „Ik verdraag van jou geen gezeur meer over slokjes of dorst. Dat is goed voor al die zwakkelingen, die liever lui dan moe zijn. Wij zijn hardwerkende zakenlieden en wij moeten deze stad op poten houden. Zonder Hupzaad, onthoud dat goed! Kijk, om te beginnen moeten we nu enkele mutaties gaan doorvoeren."

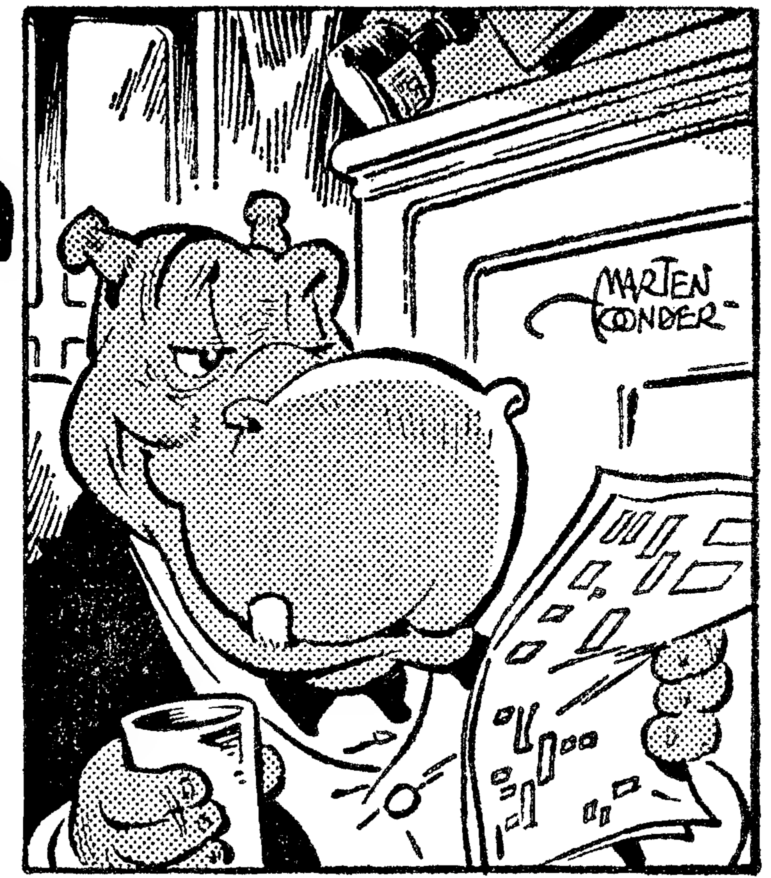
„Mutaties?", herhaalde Hieper onthutst. „Wat zijn dat? En wat moeten we eigenlijk met deze fabriek? De zaken gaan toch goed? Ik zou ook veel liever wat vertier gaan zoeken..."

Zijn compagnon luisterde echter niet.

„Om te beginnen", zei hij, „gaan we de politie eens een beetje zuiveren. Zoek het kaartje van de commissaris op!"

Commissaris Bulle Bas begaf zich de volgende morgen met zware tred naar het gemeentehuis. Zijn gelaat was bewolkt en een diepe frons ontsierde zijn trekken toen hij zich door de gang naar de burgemeesterkamer spoedde. Dit onheilspellende uiterlijk werd er niet beter op, toen hij de deur na een korte klop openwierp.

„Mag ik even storen?", vroeg hij grimmig.

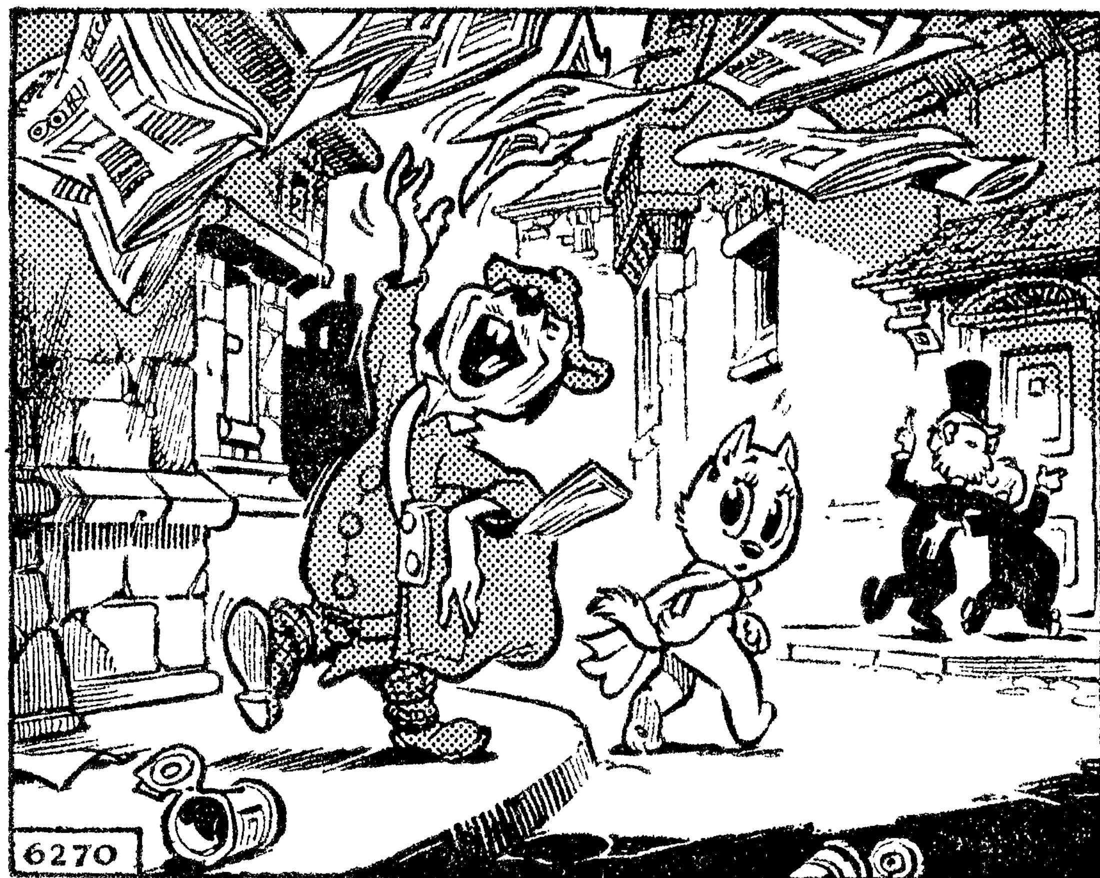
„Natuurlijk!", riep de burgemeester gastvrij. „Kom er in! Wees toch niet altijd zo zwaar op de hand, Bas! Schuif aan en neem een glaasje! Ik zeg net tegen mijn vriend Dorknoper hier: Waar zou die Bas zitten tegenwoordig? Wat is er toch met hem? Er kan nooit eens een lachje af!"

„Ja, dat zei je", beaamde de ambtenaar eerste klasse. „Raar hoor! Het leven is echt niet zo kwaad, als je maar oog hebt voor de lichtplekjes..."

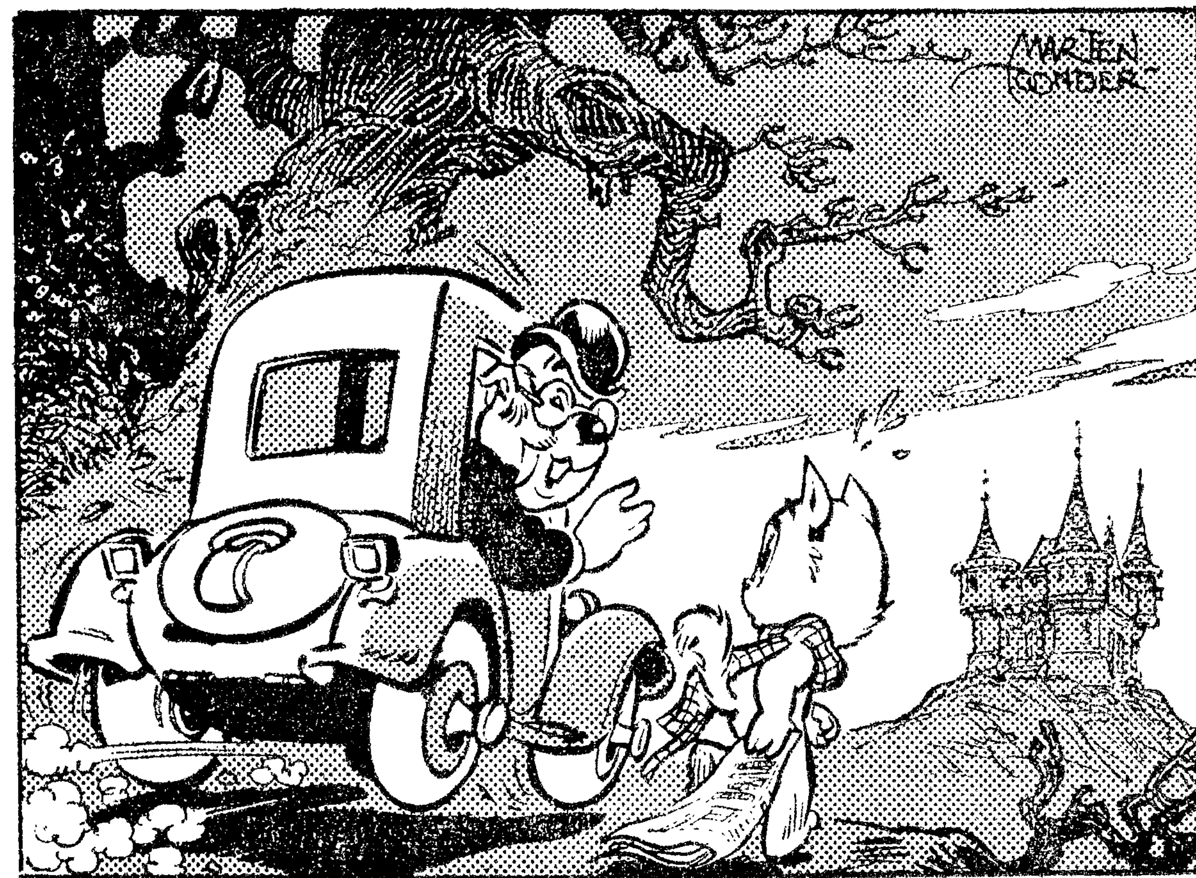
„Zo!", riep de politiechef met rauwe stem. „Zei je dat!? En dit dan? Wat moet dit papier dan? Is dat soms een lichtplekje? Nee, heren: dat is mijn ontslag! Ik ben op wachtgeld gesteld wegens ontactvol optreden tijdens een bloemendans! Wat betekent dat?"

Burgemeester Dickerdak stak een hand uit en nam het papier aan om het met een dom lachje te bekijken.

„Dat?", herhaalde hij. „Maar dat is toch in orde, Bas? Dat ontslag komt van de computer. Waarom maak je je toch druk?"

De stemming in de goede stad Rommeldam was veranderd. In plaats van ronkend verkeer, dat zich gehaast door de smalle straten wrong zag men nu slechts enkele doelloze voetgangers, die zich ontspannen over het vervuilde plaveisel bewogen. En de bezorger van de Rommeldamse Courant, die anders een hoge opvatting van zijn taak had, had geen zin meer om al zijn adressen af te lopen. Hij wierp zingend zijn bladen in de lucht, zodoende een breed spoor van bedrukt papier achterlatend. Tom Poes passeerde hem verbaasd. Maar omdat hij het jammer vond van al dat ongelezen nieuws, raapte hij een neergedwarrelde krant op en begon er in te lezen.

„Koomizaris Bas op waggeld", las hij. Lijding polisie overgenomen door Bul Super, onse blitse stadgenoot."

Dat nieuws verontrustte hem natuurlijk. Hij vouwde het papier op en verliet nadenkend de stad.

„Daar was ik al bang voor", sprak hij tot zichzelf. „Het gaat de verkeerde kant op. Maar er schijnt niemand te zijn die zich daar zorgen over maakt. Iedereen is heel tevreden..."

Op dat moment werd hij ingehaald door de dienstauto van de heer Dorknoper, die op weg was naar Bommelstein.

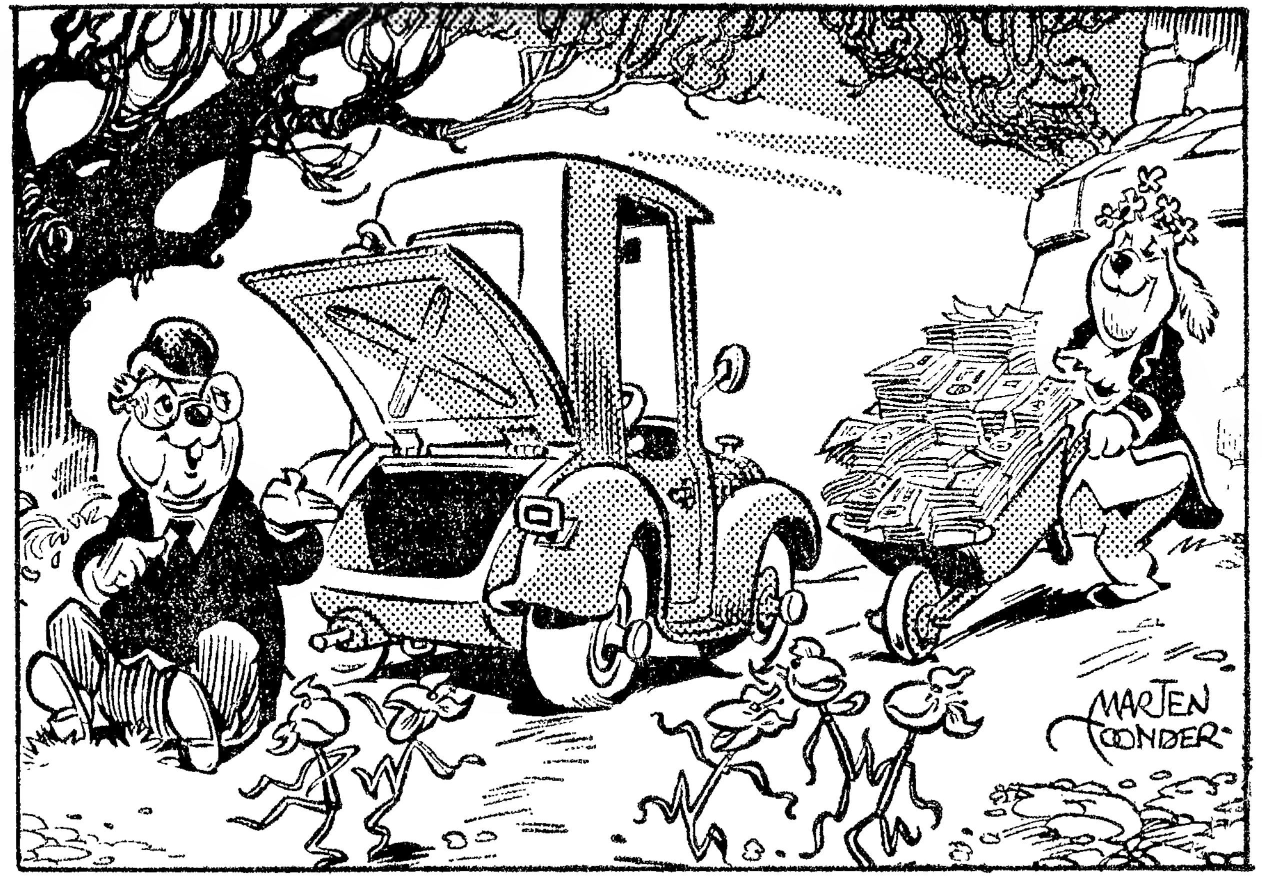
„Mooi weertje!", riep de hooggeplaatste ambtenaar, die groetend naar buiten leunde. „Even een belastingzaakje regelen en dan vlug naar huis. Wat jij?"

„Iedereen is heel tevreden", herhaalde Tom Poes, het voertuig naogend.

„Waarom maak ik me eigenlijk zorgen? Maar toch; als Super commissaris wordt moet ik er toch iets aan doen..."

Iedereen was heel tevreden. Niet alleen de ambtenaar die opgewekt een belastingzaakje ging regelen, maar ook de belastingplichtige Bommel, die met bloemen op het hoofd uit een torenvenster leunde om van de natuur te genieten.

„Wat een geuren", sprak hij dromerig tot de naderende beambte. „En hebt u ooit zulk blauw in de lucht gezien? Het lijkt wel een lichtreclame, als u begrijpt wat ik bedoel! Prachtig, hoor!"

„Heel prachtig", gaf de heer Dorknoper toe. „Ik ga er een vrije middag van maken. „Maar de stadscomputer werkt maar door, en vanmorgen kreeg ik weer een kaart; zo'n blauwe, u weet wel. Over die achterstallige omzetbelasting van 7000000000 florijnen. Schikt het u? Dan kunnen we dat uit de wereld helpen." Heer Ollie barstte in een smakelijk gelach uit.

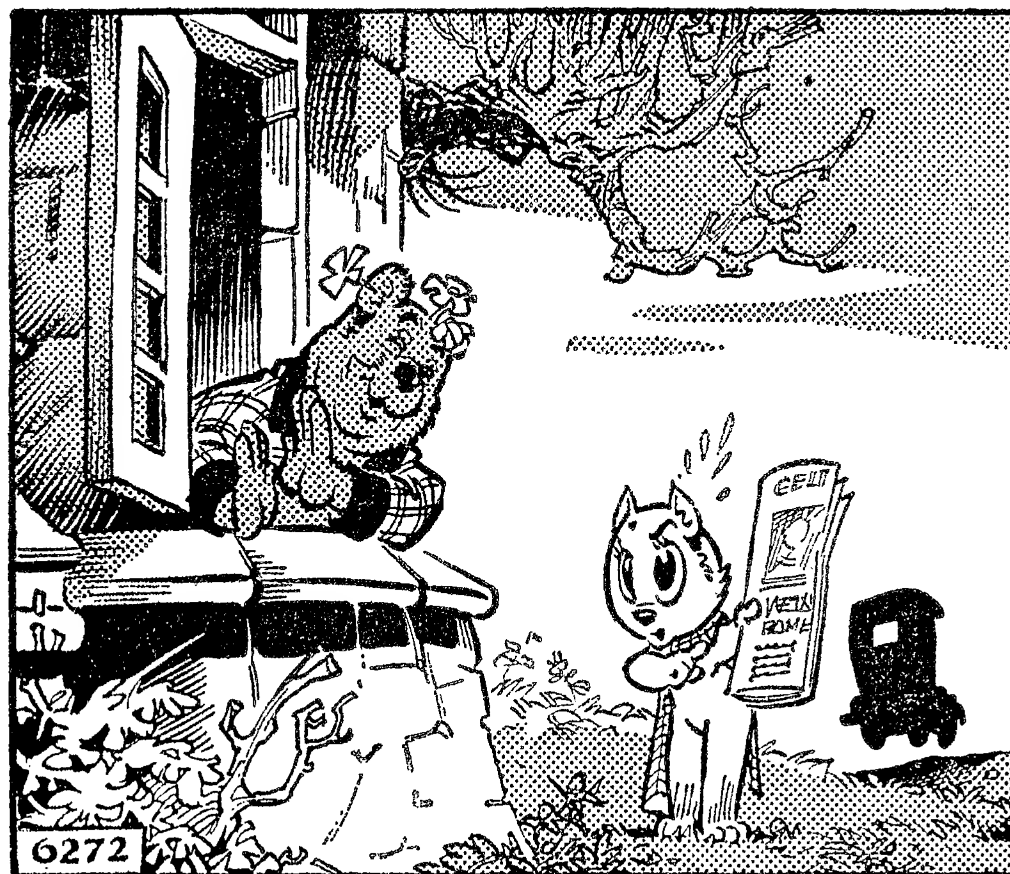
„Die belasting?", riep hij. „Maar natuurlijk! Ik zal dat even door Joost laten regelen."

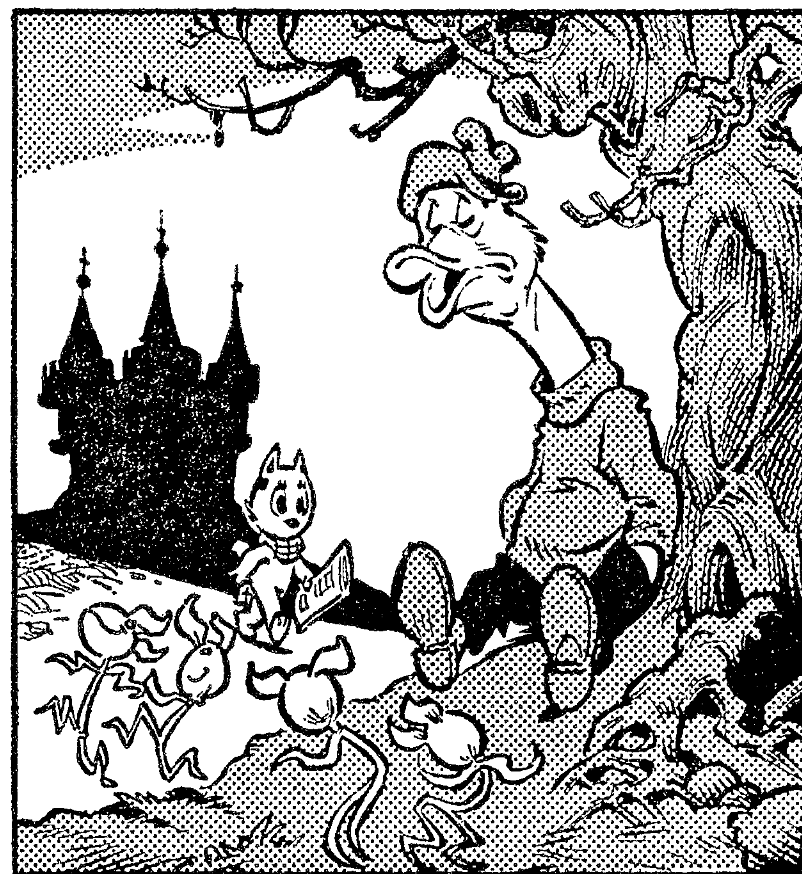
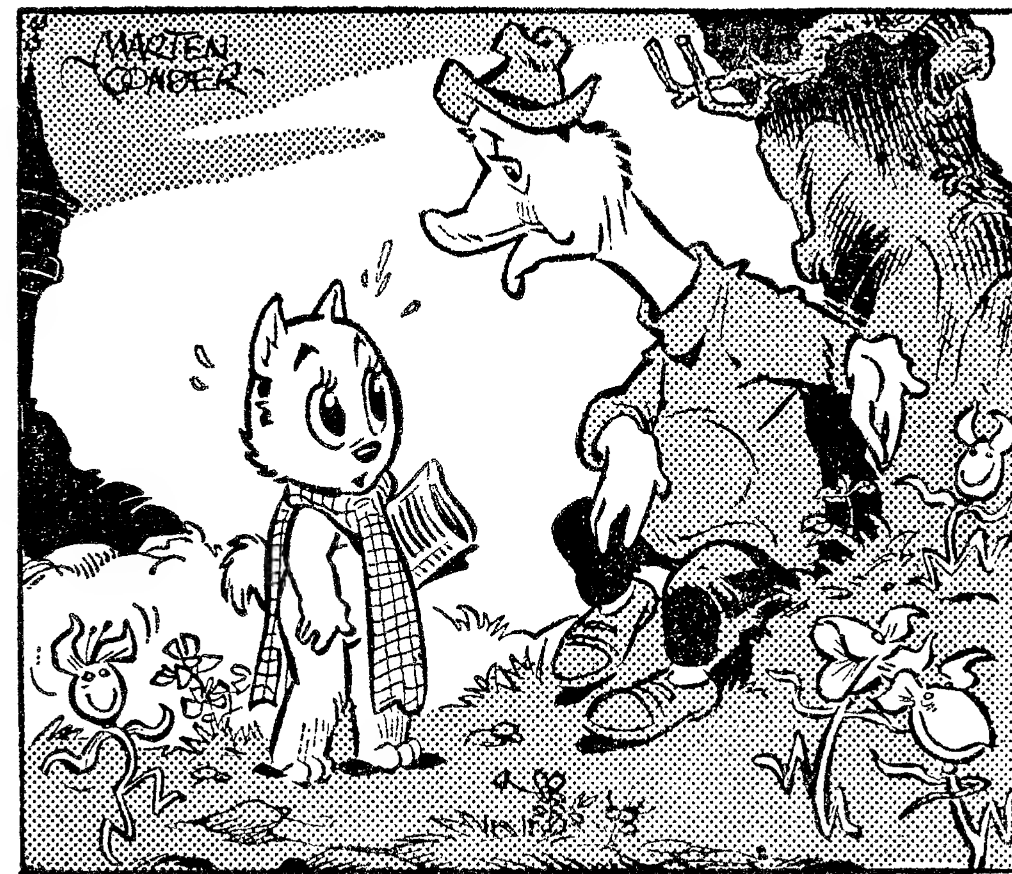
Hij trok het gelaat terug in de kamer en de hooggeplaatste ambtenaar liet zich met een tevreden zucht in het mos neer achter zijn voertuig. Hij hoefde niet lang te wachten.

Al spoedig werd de achterdeur van het oude slot geopend en nu werd de gestalte van de trouwe knecht zichtbaar, die een kruiwagen vol bankbiljetten voortduwde.

„Dit is alles wat er in de brandkast zat, met uw welnemen", riep hij reeds van verre. „Heer Olivier heeft het niet nageteld, maar het is zo wel in orde", zei hij. „Een paar nullen meer of minder komen er niet op aan."

„Natuurlijk niet", zei de beambte. „Gooi de zaak maar in de kofferruimte, hoor. Dan kan ik thuis mijn Hupzaad gaan aanlengen."

Toen het geld in de laadbak gestuwd was reed de ambtenaar Dorknoper opgeruimd huiswaarts. Zodoende passeerde hij opnieuw Tom Poes, die met de krant in zijn hand tobberig Bommelstein naderde. Maar die had geen belangstelling voor hem. Hij liep het grasveld op en bleef staan bij het venster waar heer Bommel naar buiten leunde.

„Hebt u dit gelezen?", vroeg Tom Poes. „Koomizaris Bas op waggeld", staat er. Zelfs de redactie is aangetast. En Bul Super is baas van de politie geworden!"

„Zo?", zei heer Ollie glimlachend. „Dat is leuk voor hem. Zo zie je, ook eenvoudige zakenlieden kunnen het tot iets brengen.

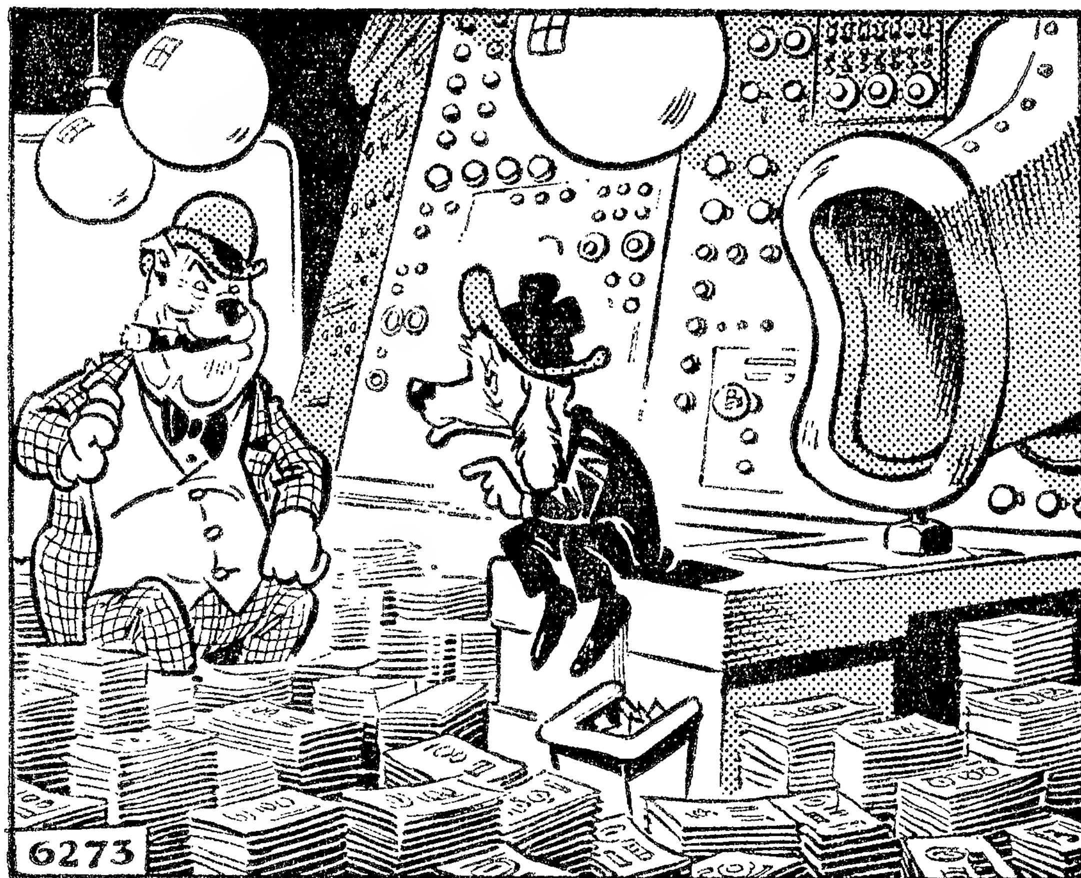
Maar kranten lees ik niet, hoor. Ik heb wel wat anders aan mijn hoofd, jonge vriend!"

Tom Poes wendde zich zuchtend af en liep de weg weer op. Hij was nog niet ver gekomen, toen hij Wammes Waggel tussen de wortels van een oude boom zag zitten. Er lag een ontevreden trek op diens anders zo opgeruimd gelaat, en hij keek afkeurend naar enkele bloemen, die aan zijn voeten huppelden. Dat gaf Tom Poes hoop.

„Misschien ligt het dan toch niet helemaal aan mij", sprak hij tot zichzelf. „Daar is nog iemand, die het allemaal niet zo leuk vindt."

„Ik vind er niks aan", gaf Wammes desgevraagd toe. „Ze ruiken vies en je kan ze niet eens plukken. Nee, voor mij is de lol er af. Ik wil iets anders gaan verzinnen. Muziek of zo. Doe je mee, Tom Poes? Dan kunnen we een beetje lol hebben."

„Nog niet", zei Tom Poes. „Ik wil eerst proberen om een einde aan deze toestand te maken."

Super en Hieper hadden hun intrek genomen in de zaal waar de stadsrekenmachine stond opgesteld. Van daaruit regelden ze de belastingen, de gemeentezaken en allerlei dingen die anders door ambtenaren en andere computers gedaan worden. De grond was dan ook bedekt met stapeltjes bankbiljetten, terwijl achter hen de machine stond te zoemen.

„De zaken gaan goed, jongen!”, riep Super opgeruimd. „Nog een poosje, en we kunnen stil gaan leven!”

„Ja baas”, zei Hieper lusteloos. „Maar ik werk me suf aan al die belastingaanslagen en die mutaties en er schiet niet eens een glaasje op over. Wat hebben we op die manier aan ons geld?”

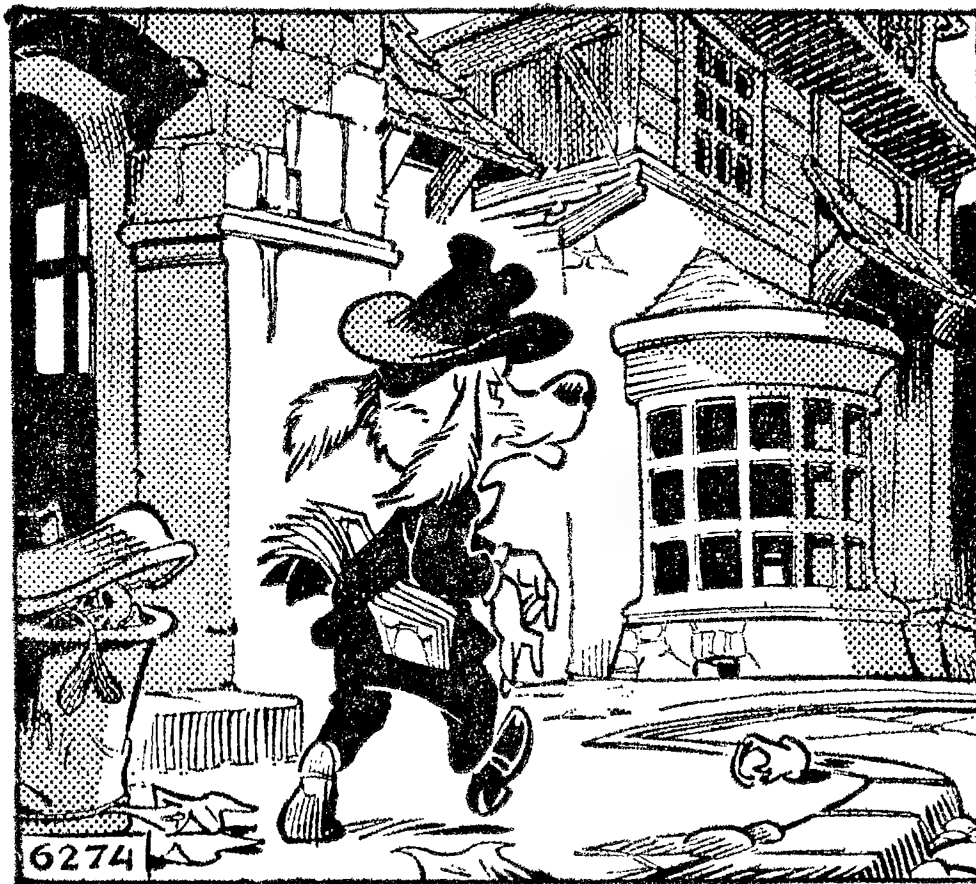
„Denk je er zo over”, mompelde Super opstaande. Toen trok hij zijn stuitende trekken tot een brede glimlach.

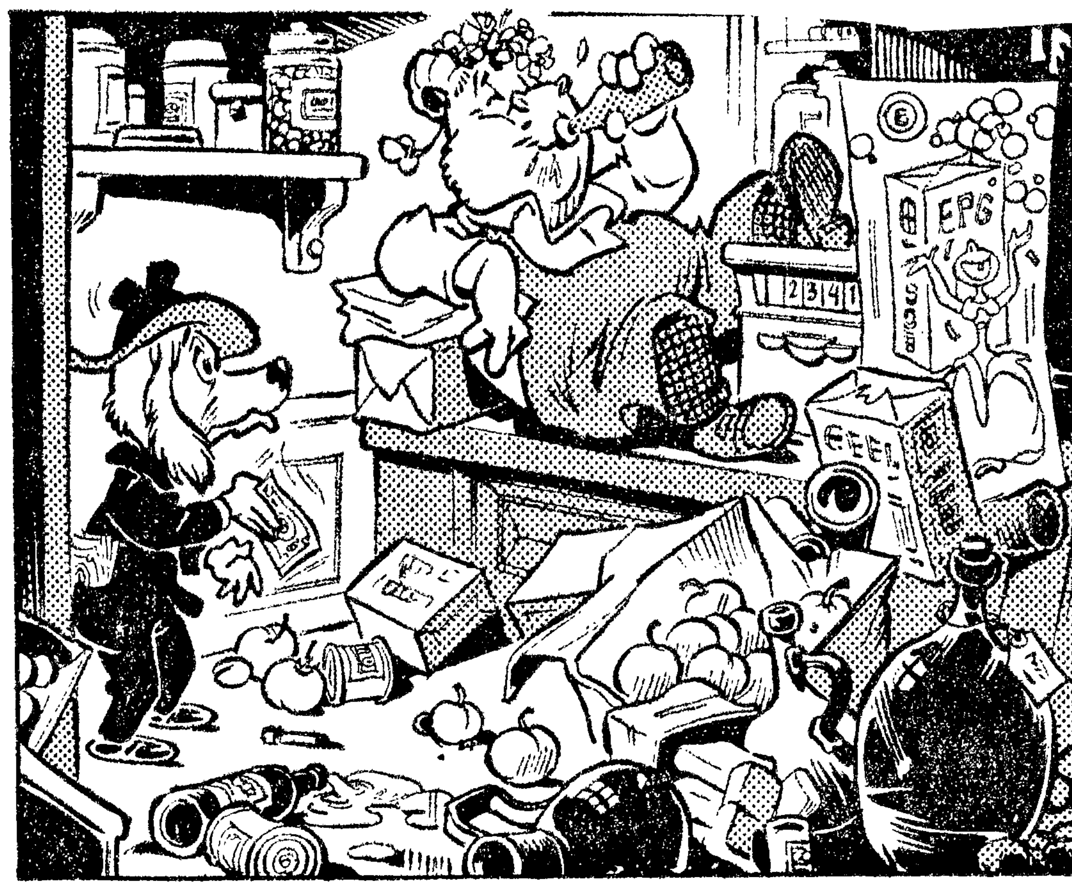
„Weet je wat?”, sprak hij op zoete toon. „We gaan een middagje vrij nemen! Ik moet toch naar die ouwe om nieuwe zaden te halen. We hebben niet genoeg aan die bloemen, zie je? Nou, en dan ga jij de stad in om het er eens fijn van te nemen!”

„Dat is een reuze idee!”, riep Hieper oplevend uit.

„Ja”, gaf de ander toe. Zijn gelaat bewolkte plotseling en met een ruwe greep vatte hij zijn hevig schrikkende compagnon bij de revers.

„Maar denk er aan!”, gromde hij met hese stem. „Je blijft van die zaaddrank af, begrepen! We moeten de sukkels hier onder de invloed houden, maar zelf zakelijk blijven.”

Super begaf zich met zijn vrachtauto naar het bos om nieuw Hupzaad te halen, en Hieper stapte opgewekt de stad in. Hij had zijn zakken vol bankbiljetten; het weder was fraai en men zou dus denken dat niets hem in de weg stond om er een leuke dag van te maken.

„Om te beginnen ga ik wat zoetigheid kopen", sprak hij tot zichzelf. „Misschien kunnen een paar ulevellen me van die dorst afhelpen." Met die gedachte begaf hij zich naar de winkel van de comestibleshandelaar Grootgrut en stapte naar binnen. Maar de bediening viel tegen. De anders zo nijvere kruidenier zat temidden van een grote wanorde op zijn toonbank een flesje frisdrank te gebruiken en keek nauwelijks op.

„Ulevellen", vroeg hij smakkend. „Wat zijn dat?"

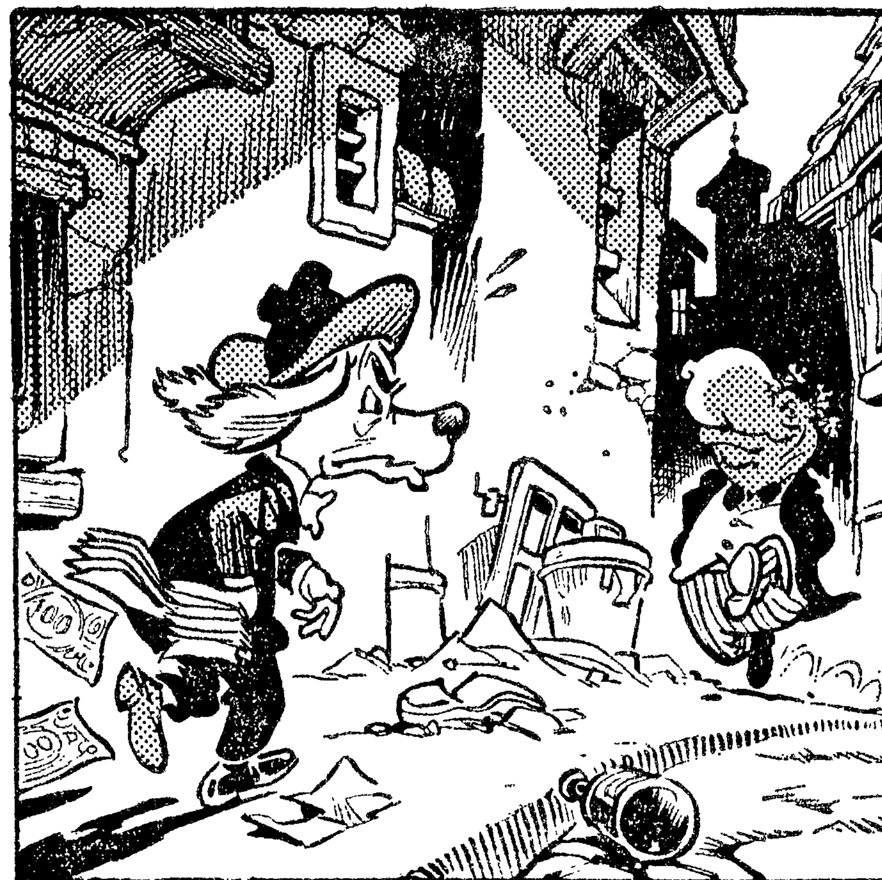
„Kandijstokken dan", zei Hieper „Als ik die rare smaak maar kwijtraak. Die smaak van Hupzaad, daar loop ik nu al dagen mee."

„Dan moet je wat drinken, jongen", ried de middenstander aan. „Hier, ik heb zelf een leuk merkje. Aangelengd met zaad en al. Grut-up! Ik drink het zelf!"

„Dat mag ik niet hebben van Suup!", riep de klant huilerig. „Ik wil iets, wat mij er af helpt, en ik zal je er goed voor betalen!"

„Zo mag je niet praten", zei de heer Grootgrut berispend. „Dit spul is een zegen. Het zou tegen mijn geweten zijn om jou er op tegen te maken. Wat heb ik trouwens aan geld? Bezorg me liever wat Hupzaad; mijn voorraad is bijna op!"

Hiep Hieper verliet verdrietig de kruidenierswinkel en slenterde de stad in. „Dan moet ik mijn dorst maar op een andere manier vergeten", prevelde hij. „Hier heb je bijvoorbeeld een lekkere sportwagen. Een beetje scheuren, daar knap je wel van op!"

Maar de autohandelaar, die met bloemen op het hoofd op zijn stoep zat had een andere mening.

„Dat soort wagens", sprak hij dromerig, „daar ben ik op tegen. Ze staan er nog omdat ik er nog niet aan toe gekomen ben ze uit de etalage te halen. Maar ik handel er niet meer in. Men moet ten slotte aardig zijn voor zijn medeburgers, weet je wel? Daarom ga ik uit de autohandel. Het vak is me te hard sinds ik Hupzaad gebruik. Ga liever wat spelen!"

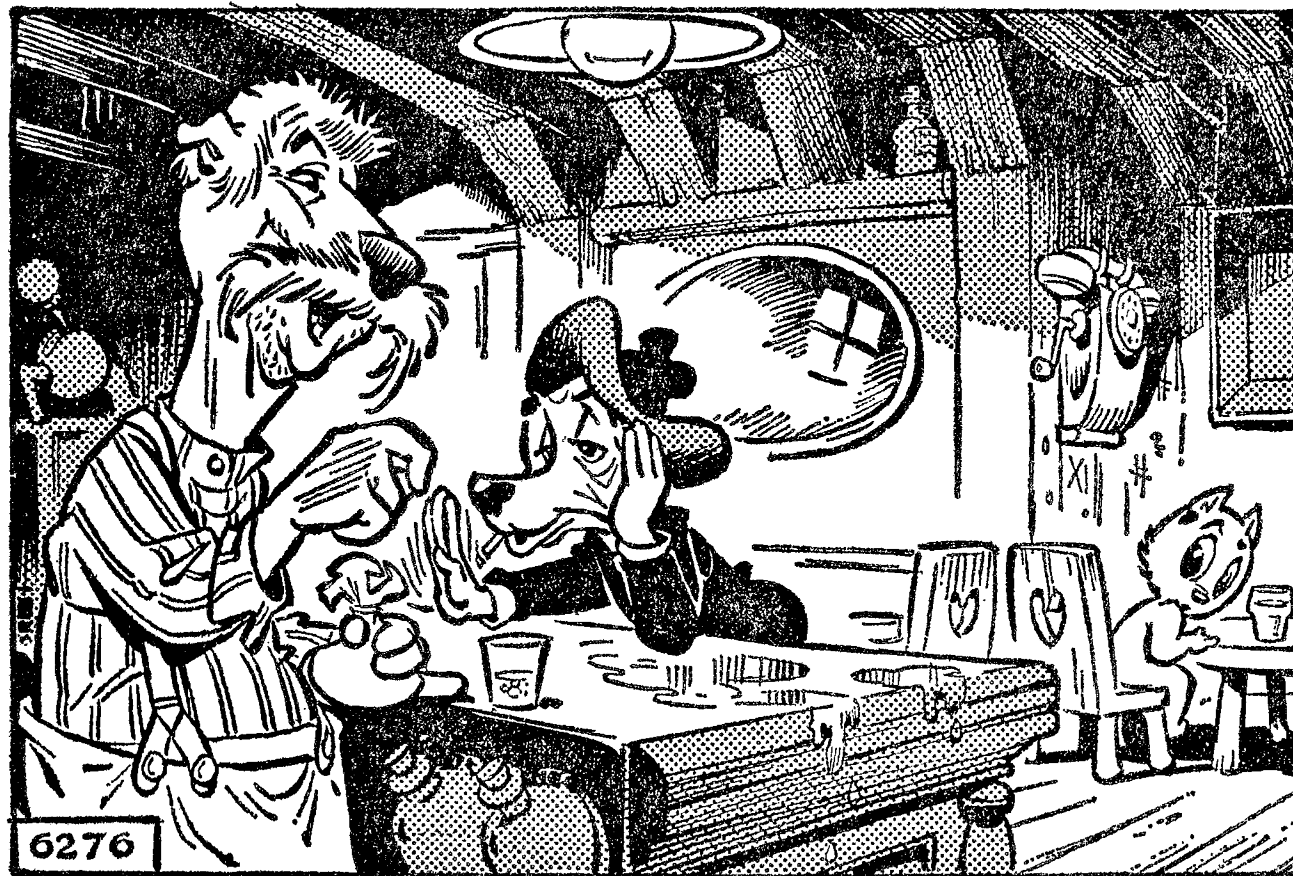
Hieper vervolgde verbitterd zijn weg, terwijl het geld vergeten achter hem aan woei.

„Waar moet het naar toe?", vroeg hij zich af. „Wat heb je aan geld als niemand meer zaken wil doen? Maar wacht eens, ten slotte is er nog zoiets als macht!"

Met deze gedachte hield hij de burgemeester staande, die hem juist met lichte tred tegemoet kwam.

„Het is hier een janboel!", sprak hij streng. „U houdt de stad niet goed in de hand. Vergeet niet, dat ook een burgemeester vervangen kan worden, meneer Dickerdack. Ten slotte ben ik al wethouder en Suup is commissaris! Het is een kleine moeite om mutaties te maken."

„Wat geeft het, jongen?", zei de magistraat vriendelijk. „Je doet maar hoor. Het gaat er om pret te maken in het leven."

Tegen het einde van de middag sjokte Hieper een tapperij binnen en bestelde lusteloos een glaasje grenadine met spuitwater.

„Een blokje ijs?", stelde de herbergier voor. „Een paar korreltjes Hupzaad? Je ziet er naar uit dat je het nodig hebt, meester!"

De klant knikte moedeloos. „Is ook zo", sprak hij. „Maar ik gebruik geen zaad. Mag niet van de baas. Niet goed, als je zaken doet."

Zijn klagende stem trok de aandacht van Tom Poes die in de hoek melk zat te drinken.

„Dat is toevallig", zei hij, terwijl hij opstond en naar de ontgoochelde gast toeliep. „Leuk, dat ik je hier tref, Hiep. Hoe gaan de zaken? En waar is Super?"

De aangesprokene wierp een wrevelige blik over zijn schouder.

„Laat me met rust uitslover", gromde hij. „Ik moet jouw praatjes niet. Zakendoen moet ik ook niet, eigenlijk. En wat gaat het jou aan, waar Super is?"

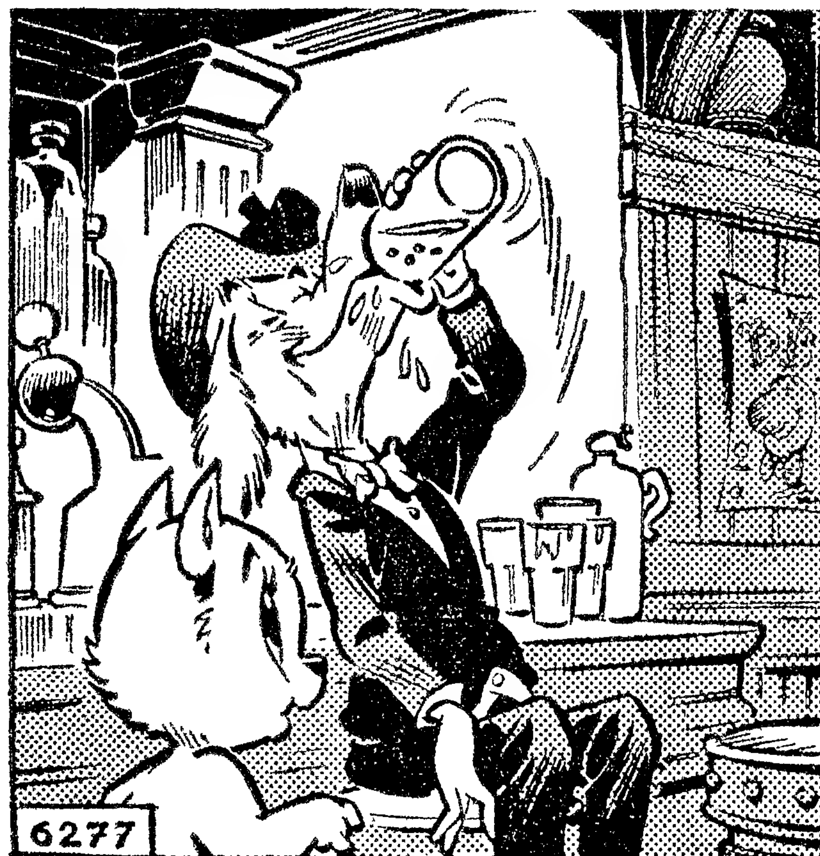
„Och, ik vraag maar zo", hernam Tom Poes vriendelijk. „Het lijkt me dat je het niet gemakkelijk hebt met zo'n compagnon."

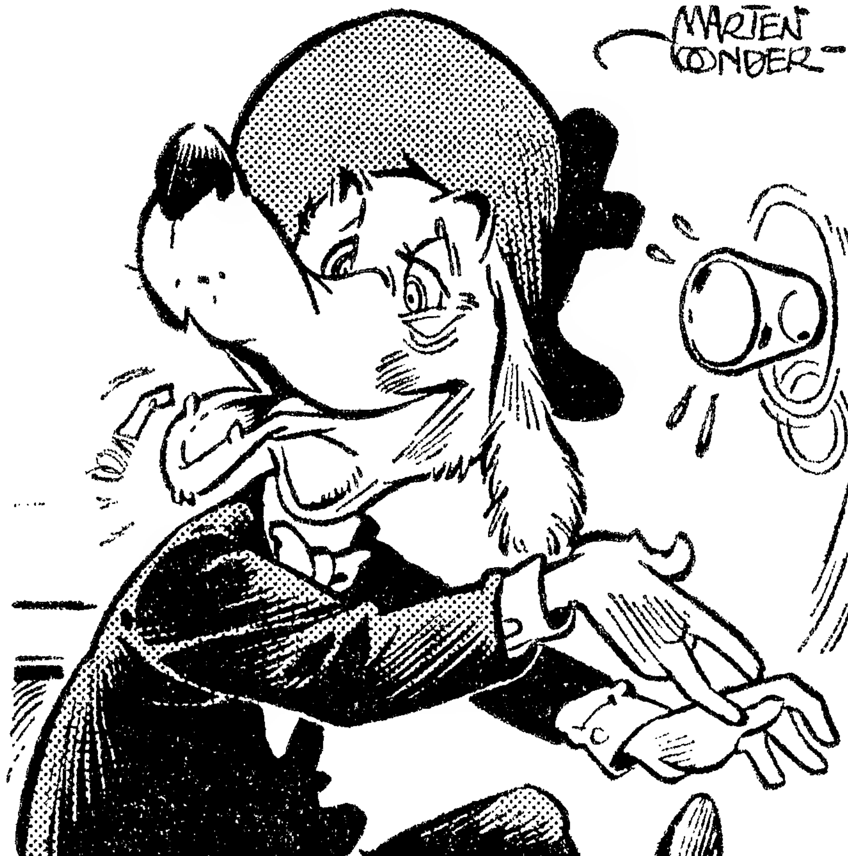
Deze woorden raakten een tedere snaar in het verharde gemoed van de zakenmansmaat.

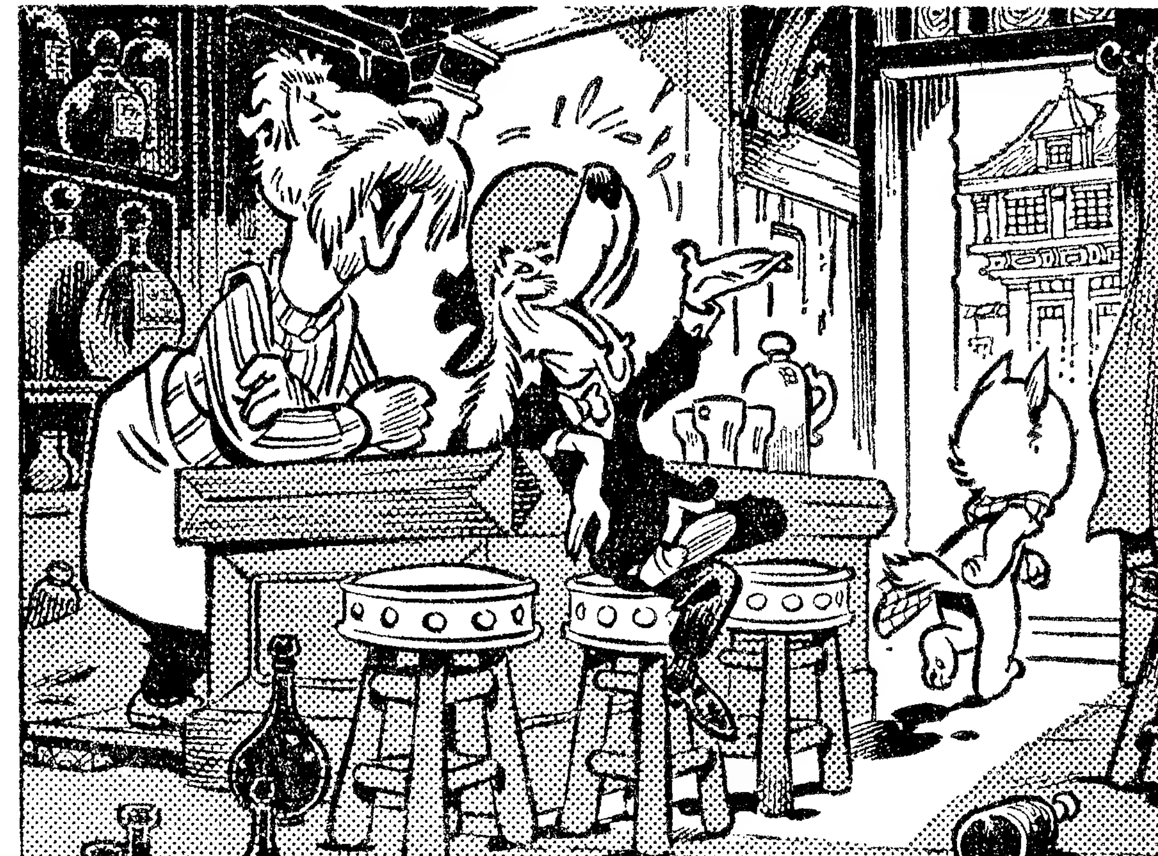
„Dat zou ik menen!", riep hij uit. „Werken en nog eens werken. Dag en nacht aan die klere computer prutsen en nooit eens verpozing. Geen glaasje hupzaad kan er af!"

„Dat zou niks voor mij zijn", zei Tom Poes meelevend. „Als je zo hard werkt, mag er toch wel eens een verzetje zijn, zou ik menen."

En met deze woorden liet hij enkele zaden in het glas van de ander glijden, zonder dat deze het merkte.

„Het is geen leven", verklaarde Hieper somber. „Werken en geld verdienen en nooit eens een verzetje. Ik haat het!"

Na deze woorden greep hij vreugdeloos zijn glas limonade en liet het klokkend naar binnen spoelen. Hij was echter nog maar halverwege toen zijn afgezakt gelaat zich plooide tot een tevreden glimlach, en zijn doffe ogen trokken zich tot spleetjes samen.

„Blups, dat smaakt!", zei hij verbaasd. „Dat herinnert me aan.... Dat is Hupzaad. Zou de waard soms...."

„Nee, dat heb ik gedaan", bekende Tom Poes. „Ik dacht: iemand die zo hard werkt mag best eens een verzetje hebben. Vooral wanneer Super niet in de buurt is."

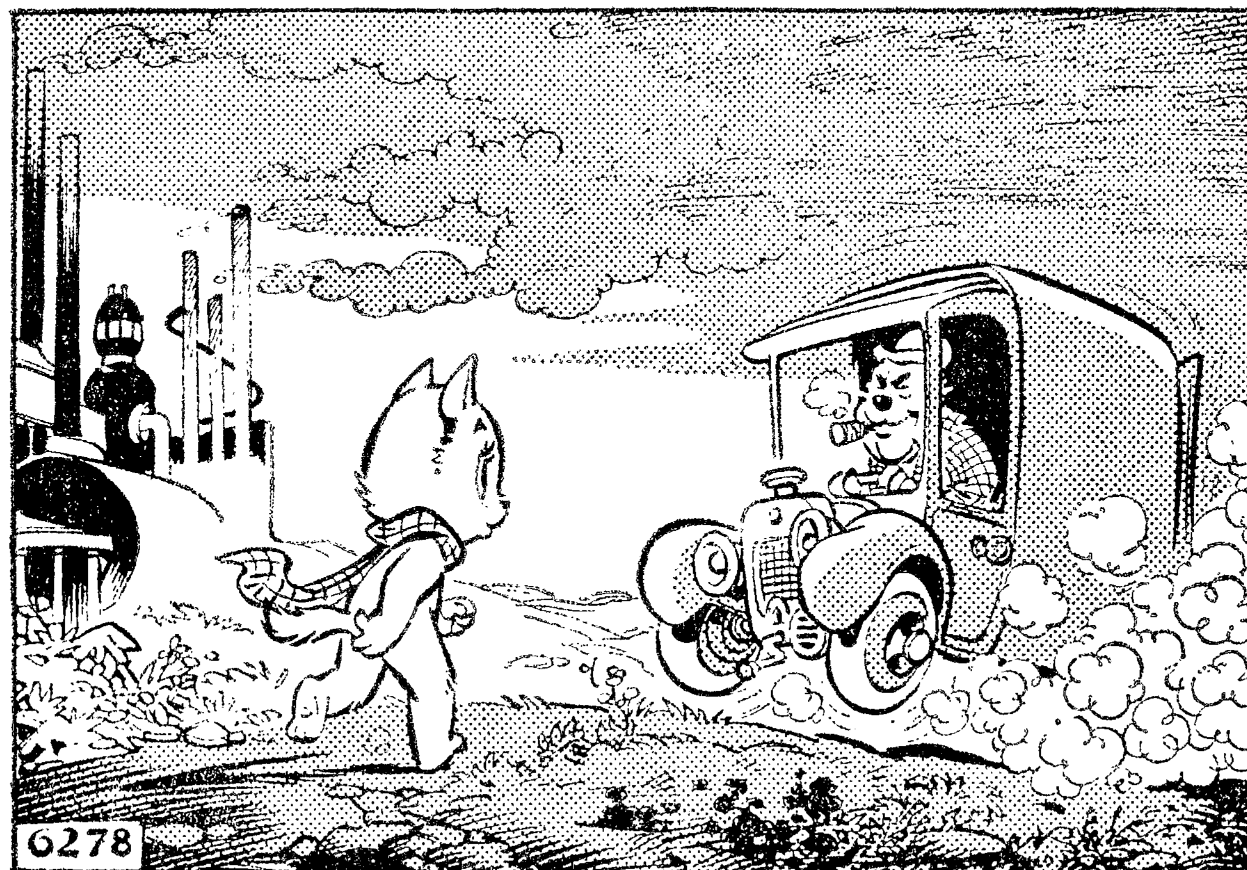
„Je bent een ouwe reus!", riep Hieper uit terwijl hij zijn glas wegwierp. „En praat me niet over Super. Computers en geld, dat is alles waar die aan denken kan. Vandaag is hij naar het bos gegaan om meer zaad te halen. De Hupbloemerij levert niet genoeg op. En het is zo'n werk, hè! Steeds maar achter die huppelende plantjes aan hollen. En als het nu was om er zelf lol van te hebben! Maar het gaat alleen maar om geld!"

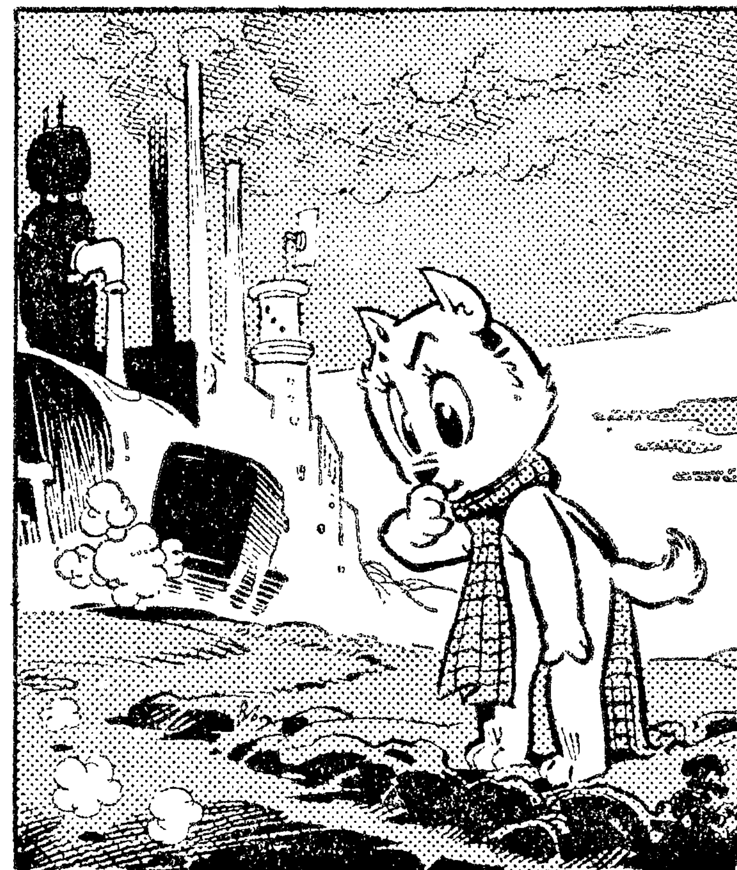
Tom Poes luisterde gespannen toe en hij probeerde nog om meer over het werk aan de stadscomputer te weten te komen. Maar de ander raakte steeds meer onder de invloed van het zaad.

„Schei toch uit!" riep hij uit. „Vrolijkheid is het enige wat er op aan komt in het leven! En zie je niet wat een mooie kleuren die flessen hier hebben?"

„Dat vind ik nu ook", zei de herbergier achter zijn tapkast. „En die geuren hè? Niks ruikt zo lekker als oud bier, zeg ik altijd maar."

Tom Poes gaf het op; en terwijl het tweetal achter hem een gevoelig lied inzette haastte hij zich de deur uit.

Tom Poes had niet alles begrepen, wat Hieper hem verteld had. Maar het was toch genoeg.

„Dat Hupzaad komt dus uit die lopende bloemen", dacht hij. „En omdat Super daar niet genoeg uit kan halen is hij naar het bos gegaan om meer. Als ik nu maar wist waar! Het bos is zo groot..."

Maar het geluk diende hem. Toen hij de stad verlaten had en op de stille landweg liep die naar het woud voerde, werd hij gepasseerd door een bekende vrachtwagen.

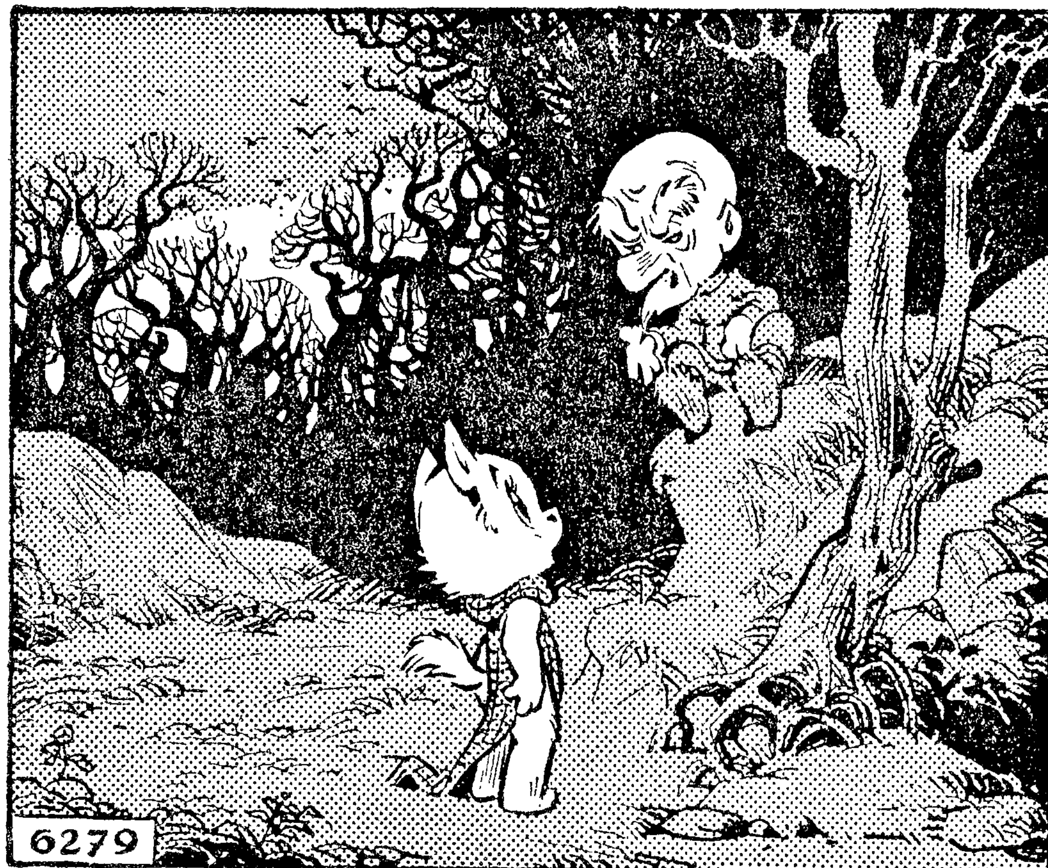
„Dat was Super", prevelde hij. „Als ik nu de sporen van zijn banden volg, kom ik vanzelf op de plek, waar hij die rommel ophaalt. En dan kan ik misschien iets doen om een einde aan die hupbloemerij te maken. Want die is de oorzaak, dat het mis gaat met Rommeldam en dat lieden als Hieper zich meester hebben gemaakt van de stadscomputer."

In het begin waren de wielsporen gemakkelijk te volgen. Maar het was al laat in de middag; de duisternis begon snel te vallen en het bos zag er zwart en onheilspellend uit.

„Dat wordt niks", zei Tom Poes tot zichzelf. „Het is daar natuurlijk aardedonker en bovendien deugt het er niet als de zon onder is."

„Nee, dat is waar", sprak een dorre stem, ergens boven hem. „De gorkel is al bezig en er hangen ook al mooldampen. Waar moet je naar toe?"

Tom Poes keek verrast op en toen zag hij Kwetal naast zich op een steen zitten.

„Kwetal!", riep Tom Poes uit. „Wat doe jij daar?"

„Zitten", verklaarde de dwerg. „Ik let zo nu en dan een beetje op, want Pee Pastinakel heeft wat dolle kervel aan die oude Hocus gegeven. En dat zou nog niet zo erg zijn, maar ik heb de fuskusdampen boven zijn tuintje zien hangen. Die oude Hocus deugt niet en vanmiddag heeft hij weer bezoek gehad van die rondhoed met die bruine geur!"

„Je bedoelt Super, denk ik", zei Tom Poes. „En nu je het zegt, ik had kunnen weten, dat Hocus Pas achter deze geschiedenis zat. Dat is niet zo best!"

Daarop legde hij uit wat er in de stad gebeurde, en Kwetal die oplettend luisterde betrok meer en meer.

„Dat is slecht", mompelde hij toen Tom Poes klaar was. „Wat moeten we nu doen? Is de reus Bommel er niet? Die zou wel iets weten want die heeft zo'n geweldig denkraam."

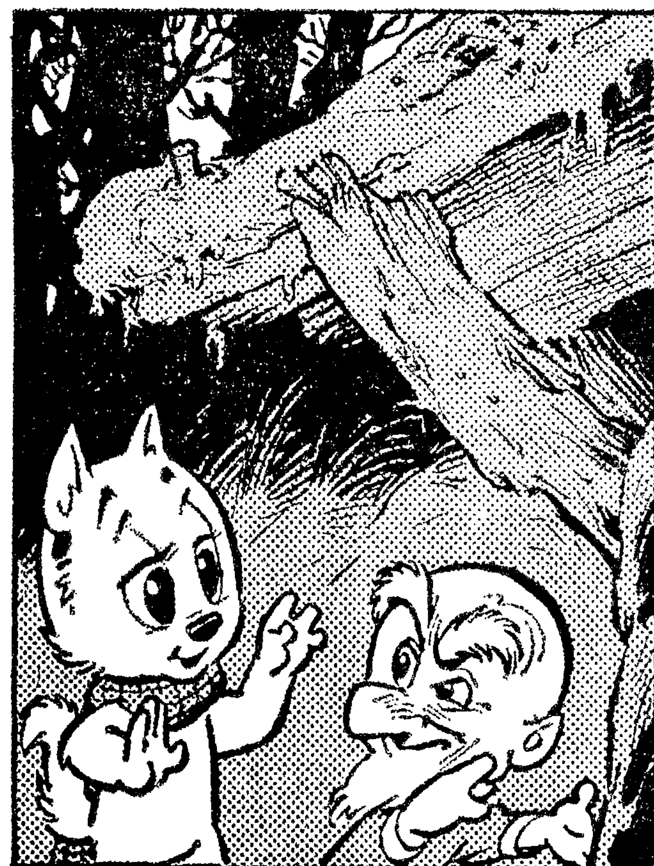
„Hm", zei Tom Poes. „Nu niet meer, hoor! Er groeien bloemen uit!"

Daar zat het ventje wel even van te kijken. Zijn frons werd dieper en hij schudde meewarig het hoofd.

„Bloemen?", mompelde hij. „Dat moeten slechte bloemen zijn. Maar daar is wel wat aan te doen. Ik heb voor Pee een lelijke-bloemenbederver gemaakt. Als de kleur van een plant scherp ruikt worden de vlinders verjaagd, zie je? Daarom brengt hij die altijd een beetje terug. Kom maar eens mee, misschien kunnen we er iets aan doen."

Met deze woorden klom hij van zijn steen af en begon naar het duistere woud te lopen.

In het bos was het al helemaal donker. Kwetal trok zich daar echter niets van aan. Hij liep met snelle pasjes door de ritselende bladeren en wees op een afdakje, dat tussen de wortels van een grote boom zichtbaar was.

„Daar huis ik als de zon begint terug te komen", legde hij uit. „Niet slecht. Het is een eik en daar houdt de gordel niet van. Trouwens, de mooldampen hebben er ook weinig vat op zodat ik daar rustig groeiers en bedervers kan maken."

„Wat is dat toch voor een bederver?" vroeg Tom Poes. „Wat bedoel je daar mee?"

„Ik bedoel niks", zei het ventje. „Er zijn mooie bloemen, gewone bloemen en slechte bloemen, en de slechte moet je bederven."

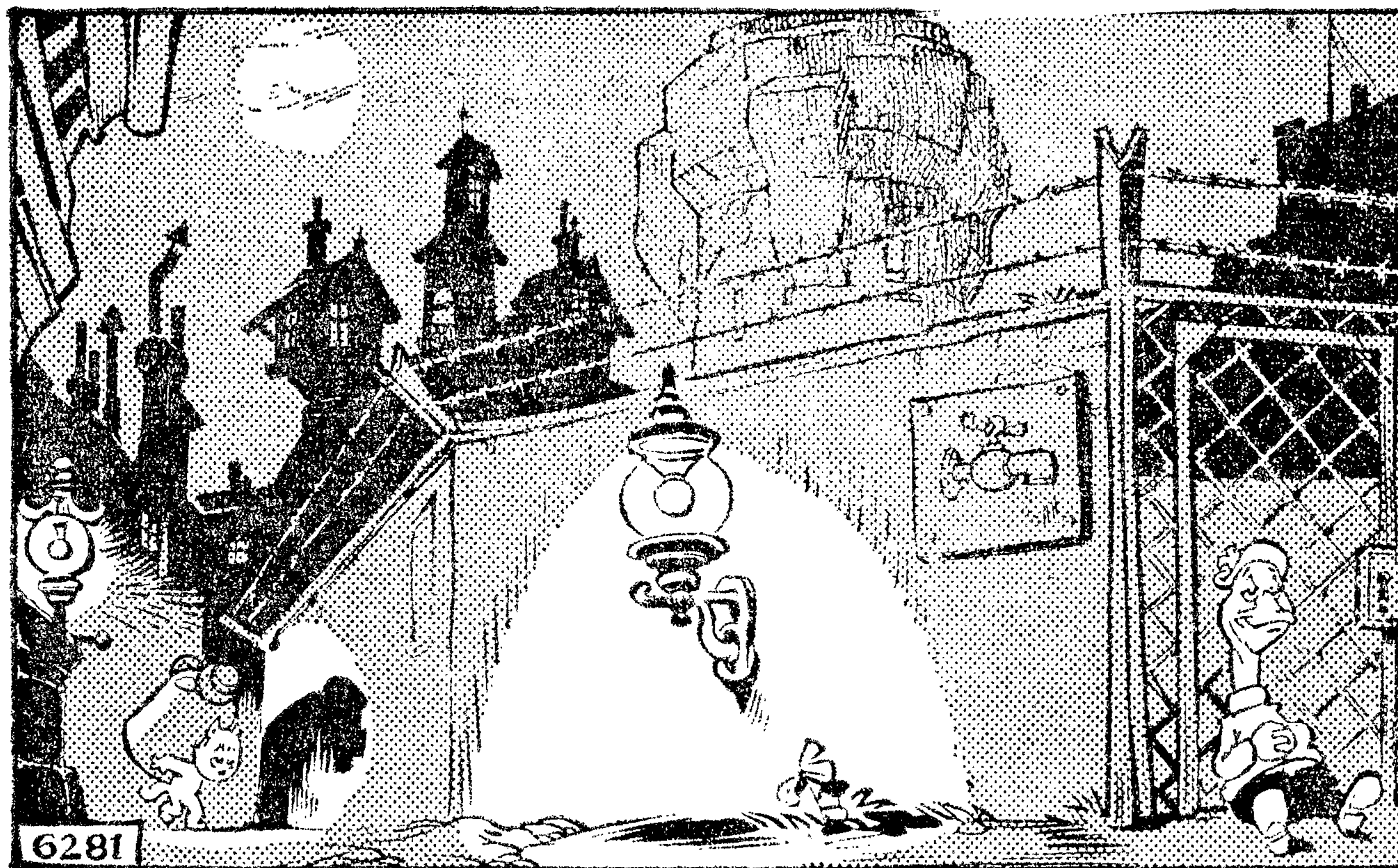
„O, je bedoelt onkruid!" riep Tom Poes uit. „Een onkruidverdelger dus."

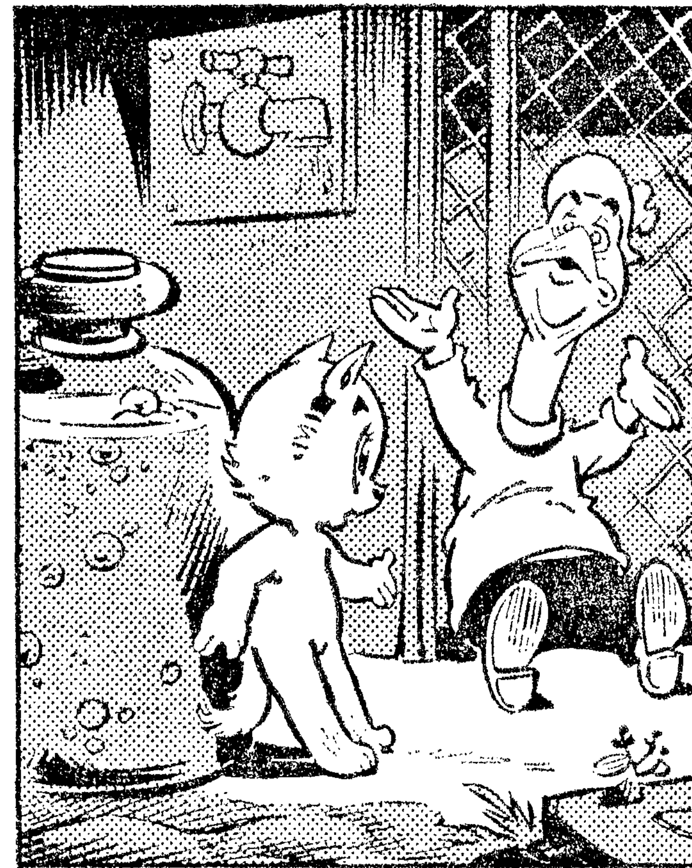
„Ik weet niet, wat onkruid is", hernam Kwetal. „Maar de planten van de oude Hocus zijn slecht, en die moeten bedorven worden. Maar hoe doe je dat? Zijn bloemen lopen immers, of ze groeien uit een denkraam! Hoe kan ik ze dan besproeien met bederfwater? Ach, als de grote Bommel maar geen bloemen in zijn denkraam had zou hij er misschien iets op weten...."

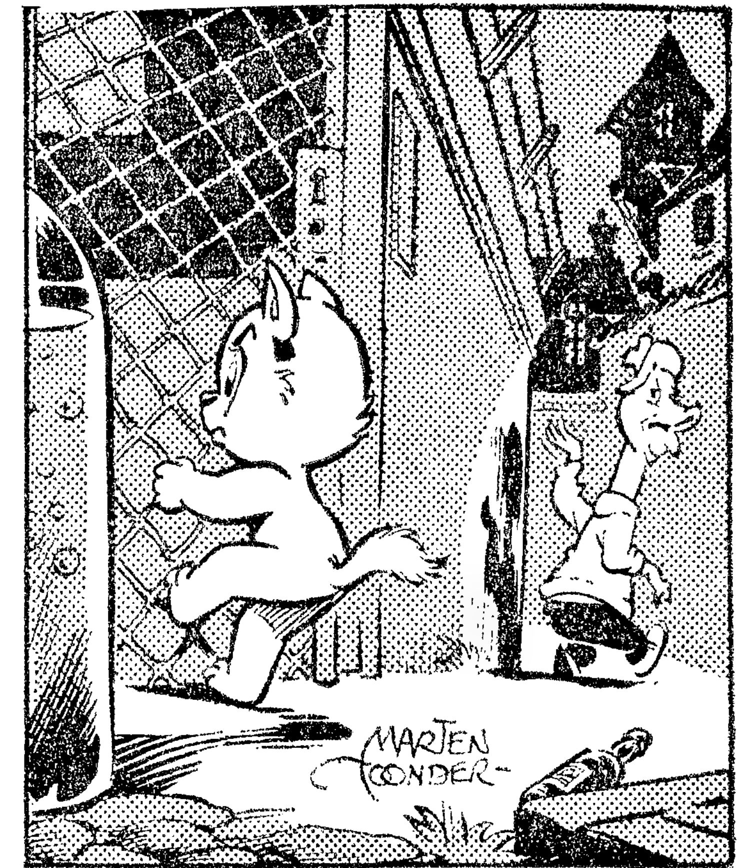
„Hm", zei Tom Poes. „Ik weet er misschien ook wel wat op. Laat dat water maar eens zien."

De dwerg opende de deur. Hij stak een lampje aan en begon voorzichtig een ladder af te dalen.

„Daar staat het", zei hij, op een grote fles wijzend. „Een halsloze buikfiool vol."

De watertoren van Rommeldam wordt omgeven door een betonnen muur, en het ingangshek wordt de laatste tijd bediend door de stadscomputer, zodat onbevoegden er geen toegang hebben. Erg druk is het in die buurt niet, en daar het bovendien al laat in de avond was, hing er een doodse stilte om het nuttige bouwwerk. Bij het licht van een lantaren kon men echter de gebogen gedaante van Tom Poes waarnemen, die met een grote fles op de rug de ingang naderde. Bij het ronden van de laatste hoek merkte hij pas dat hij niet alleen op het toneel was.

„Wammes Waggel!" riep hij uit, terwijl hij hijgend zijn last neerzette. „Ben jij ook hier?"

De aangesprokene keek verrast op. „Dat zie je toch?", vroeg hij. „Ik moet toch ergens zijn? En dit is best een goeie plek, hoor. Die tralietjes geven een beetje mee en de grond is niet te hard en toen wou ik een beetje slapen. Een toeter kan ik toch niet vinden."

„Een toeter?", herhaalde Tom Poes verbaasd.

„Ja", hernam de ander. „Je moet toch wat doen in het leven? En er is niks meer aan bloemen. Sommige luidjes laten ze uit hun hoofd groeien! Daar heb ik wel om moeten lachen, want het is een mal gezicht. Maar nu wil ik weer wat anders. Een toeter of zo."

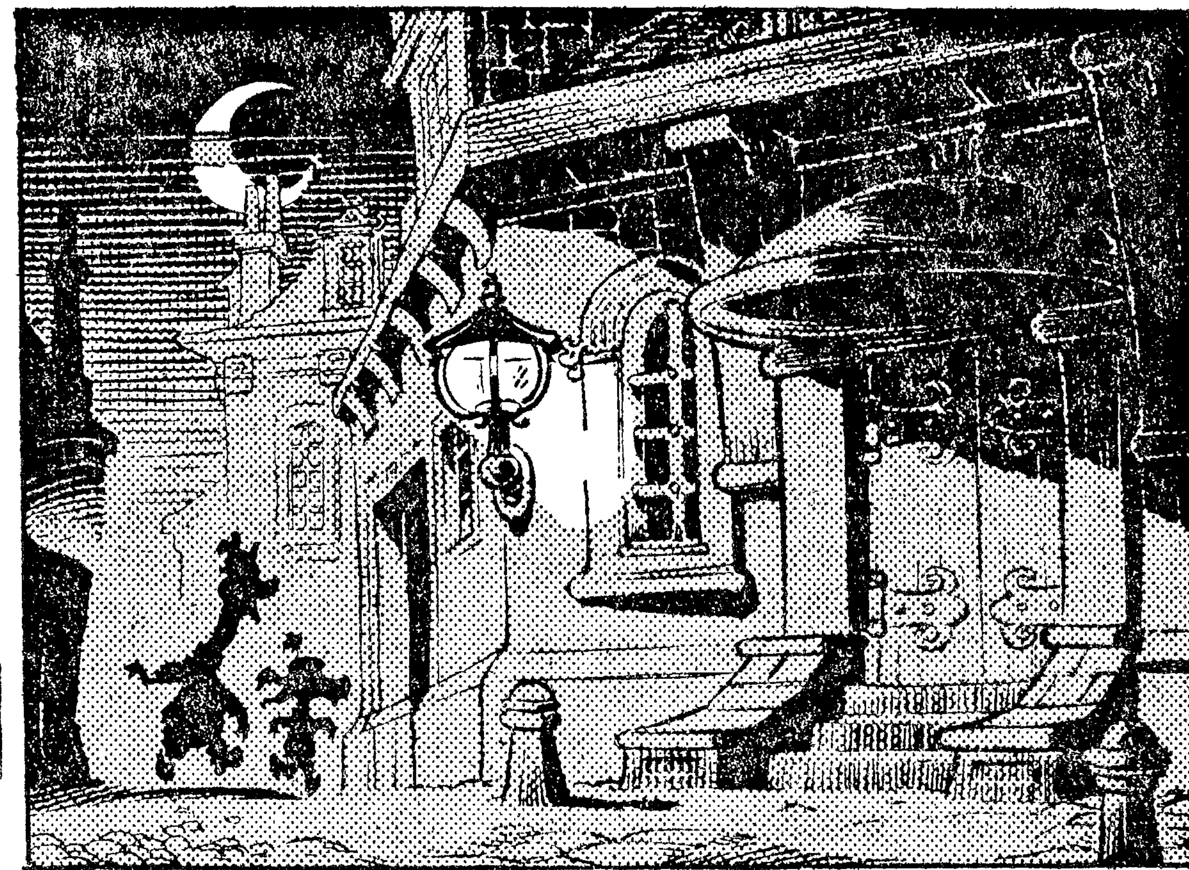
„Ik kan een einde maken aan die bloemen", zei om Poes. „Als ik maar binnen dit hek kon komen."

Hij begon krachtig aan de tralies te rukken, maar er zat geen beweging in de toegang, hoe hij ook trok.

„Zo kan ik niet slapen", mopperde Wammes opstaande. „En je kan er niet in, want het is een beetje op slot."

Wammes Waggel liet Tom Poes bij het hek achter en liep wat tobberig de stad in.

„Wat is die Tom toch altijd bezig", mopperde hij tot zichzelf. „Hij laat mij niet eens met rust als ik slaap! Dat traliehekje veerde net zo lekker. En als het nou nog was om pret te maken. Maar niks hoor. Hij wil alleen maar met z'n malle fles naar de watertoren voor die gekke bloemen of zo. Echt vervelend, hoor!"

Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door een eenzame gedaante, die onder een lantaren zat te glimlachen, en hij hield de pas in.

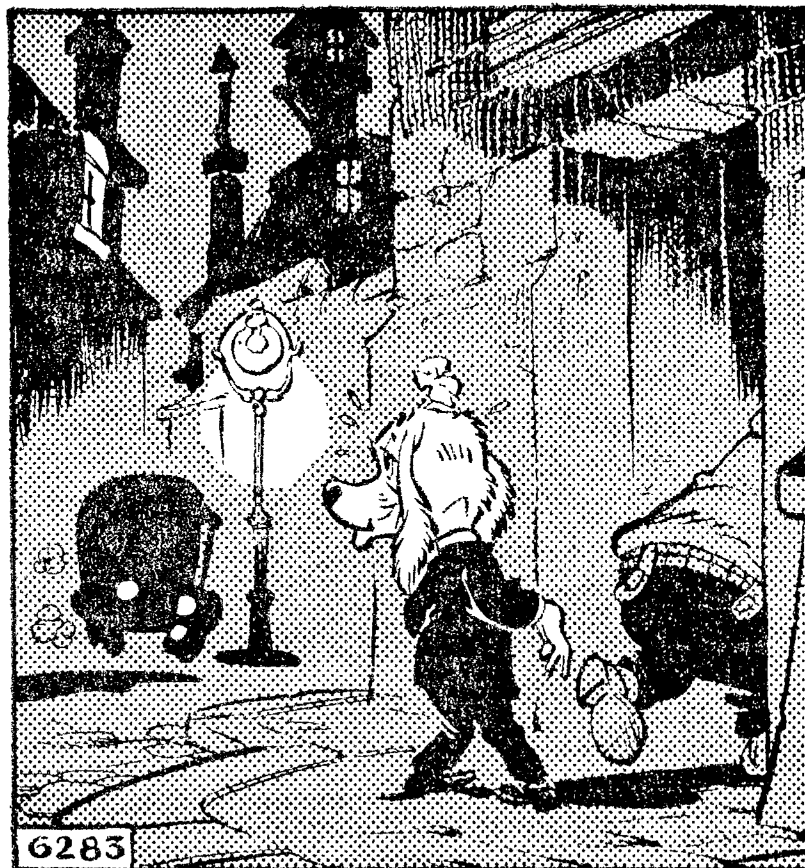
„Die vent heeft ook al zo'n bloempje op z'n hoofd", hernam de eenvoudige wandelaar. „Wat vinden die luidjes daar toch aan? Je kunt het niet eens zien, en ruiken ook niet." Met deze gedachte boog hij zich over de kruin van de vreemdeling en snoof eens.

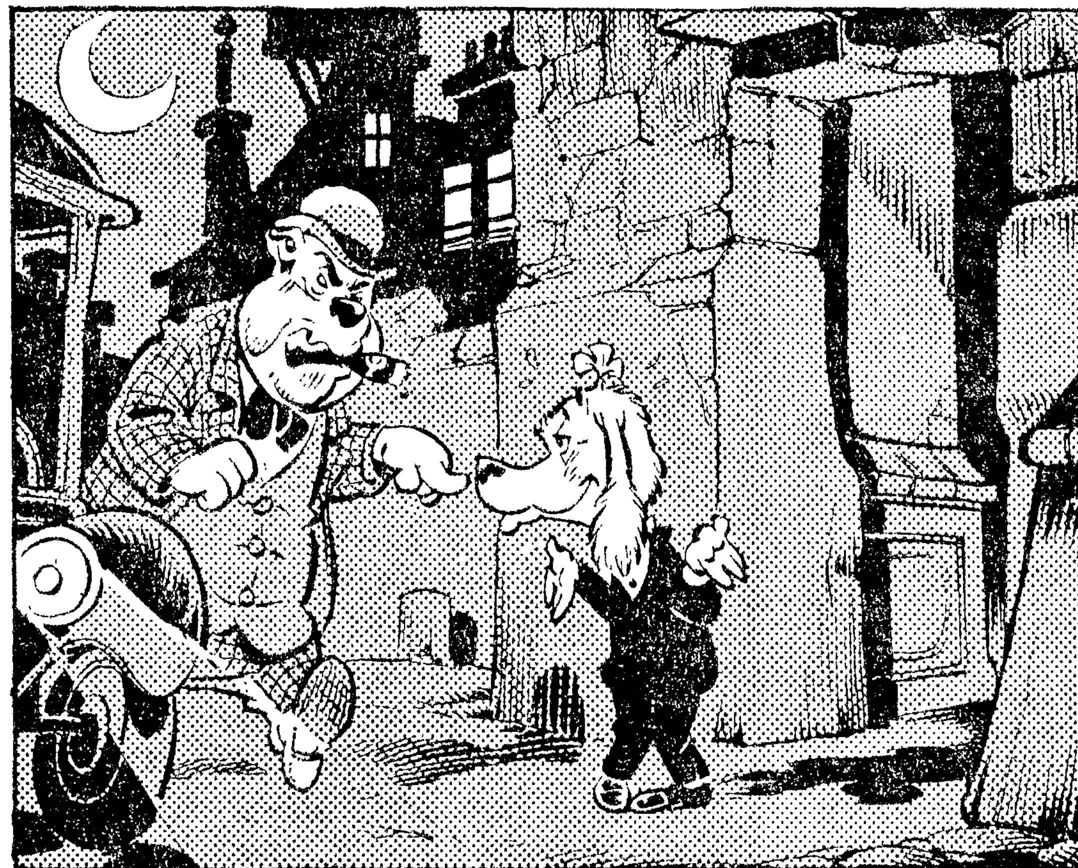
„Stinkt", merkte hij op. „Rotte visjes of zo. Niks hoor. Ik maak liever muziek; maar ik heb geen toeter."

„Muziek?", herhaalde de ander, terwijl er een lodderig lichtje in zijn ogen verscheen. „Dat is een goed idee; er moest meer muziek in de wereld wezen. Kom mee, jongen! Waar ik woon is een pracht van een toeter!"

Hij stond op en haastte zich met huppelende tred door de verlaten straten naar het gemeentehuis.

„Daar moeten we zijn", verklaarde hij. „Bij de kompjoeter-ingang, weet je wel?"

Hieper hield halt bij de ingang van de stadscomputer en wees naar binnen.

„Daar is een pracht van een toeter", verklaarde hij. „Er komt geen muziek uit, alleen maar vervelende briefjes. Maar misschien kan jij daar wat aan doen." Dat liet Wammes zich geen twee keer zeggen. Hij haastte zich de donkere opening in en verdween in de schaduwen. Hieper talmde echter nog evenmin. Het geluid van een naderende motor had zijn aandacht getrokken en een licht gevoel van onbehagen drong door de nevels die zijn brein omsluierden.

„Dat is het wagentje van ouwe Suup", prevelde hij. Zijn glimlach zakte wat af toen het voertuig remde om de zware gestalte van zijn compagnon uit te laten.

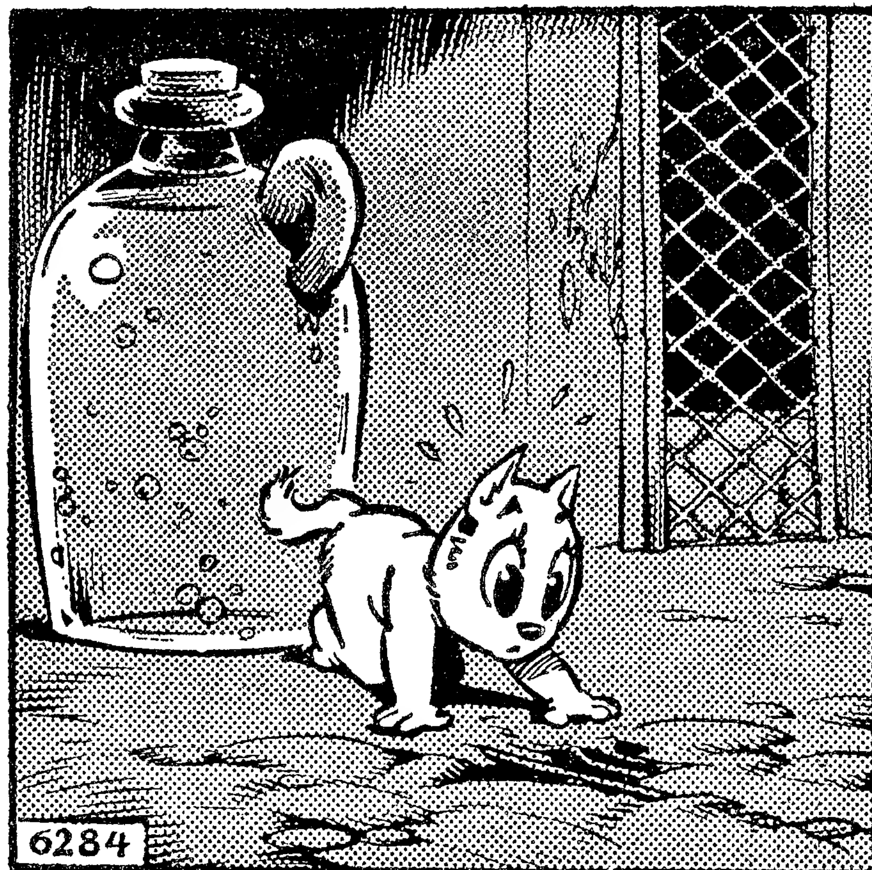
„Wat sta jij daar te lodderen?", vroeg deze met schorre stem. „En wat heb je daar op je kersepit?"

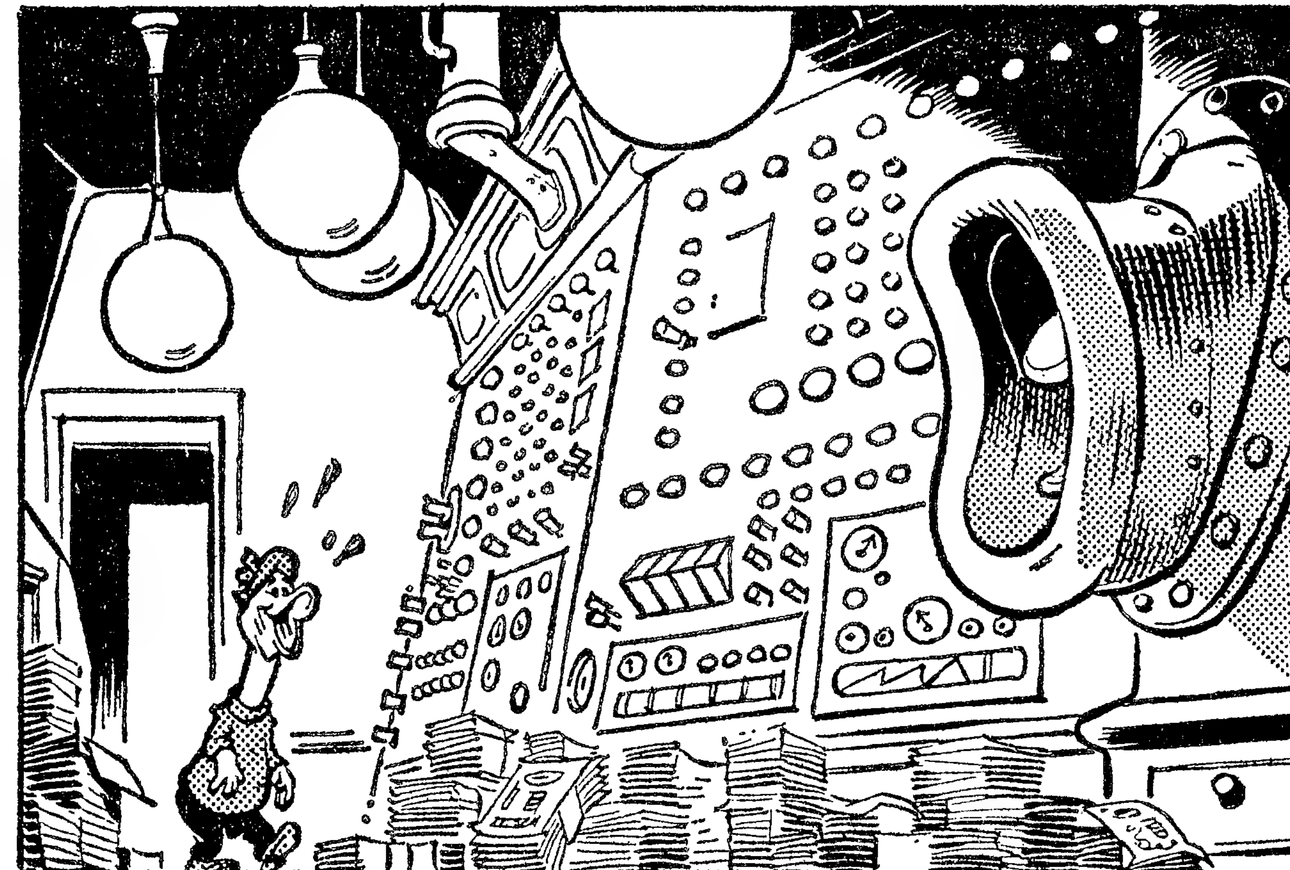
Hij naderde dreigend en wierp een doorborende blik op zijn verlopen maat.

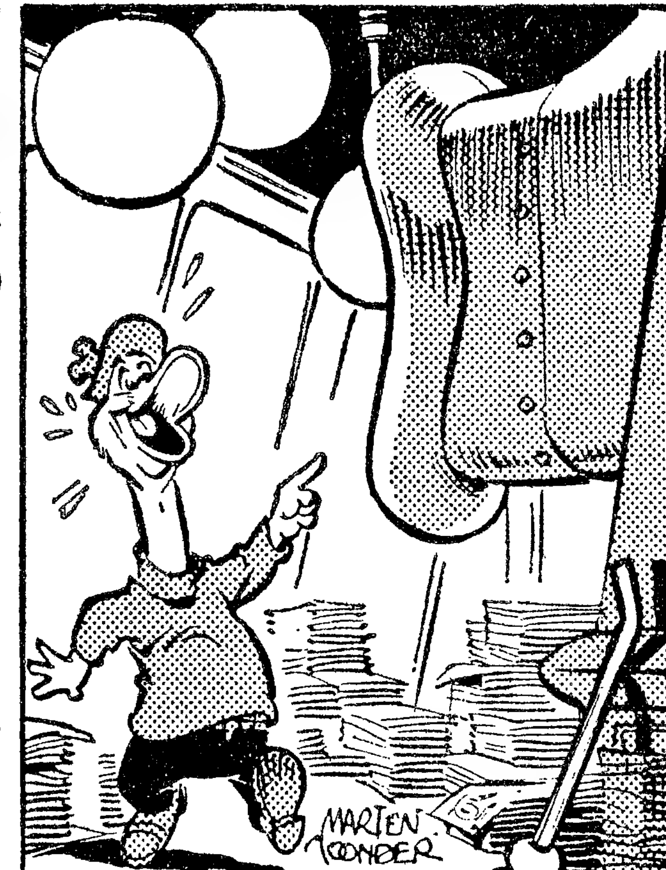
„Jij hebt van de Hupzaden gesnoept!", snauwde hij. „Waardeloze figuur! En dat, terwijl je geld voor het opscheppen had!"

„Wat heb je nou aan geld, baas?", vroeg Hieper. „Je kunt er niets voor kopen want iedereen heeft wel wat anders aan zijn hoofd..."

Super luisterde echter niet naar dit slappe verweer. Met forse hand schoof hij de ander het gebouw binnen terwijl hij gromde: „Ik zal proberen om je te ontnuchteren. En anders: vort met jou!"

Tom Poes was nog steeds bezig bij het hek, dat toegang gaf tot de watertoren van Rommeldam. Hij had gemerkt, dat het stevig gesloten was en dat hij er ook niet overheen kon klimmen omdat het met schrikdraad was afgezet. Toen hij daarne de grond wat omwoelde ontdekte hij een vreemd netwerk van draden, en dat gaf hem te denken.

„Die zijn natuurlijk van de computer", mompelde hij. „Ik kan ze nu wel kapot maken, maar daarmee is het hek nog niet open. Nee, ik ben bang, dat ik eerst zal moeten inbreken in het stadhuis...."

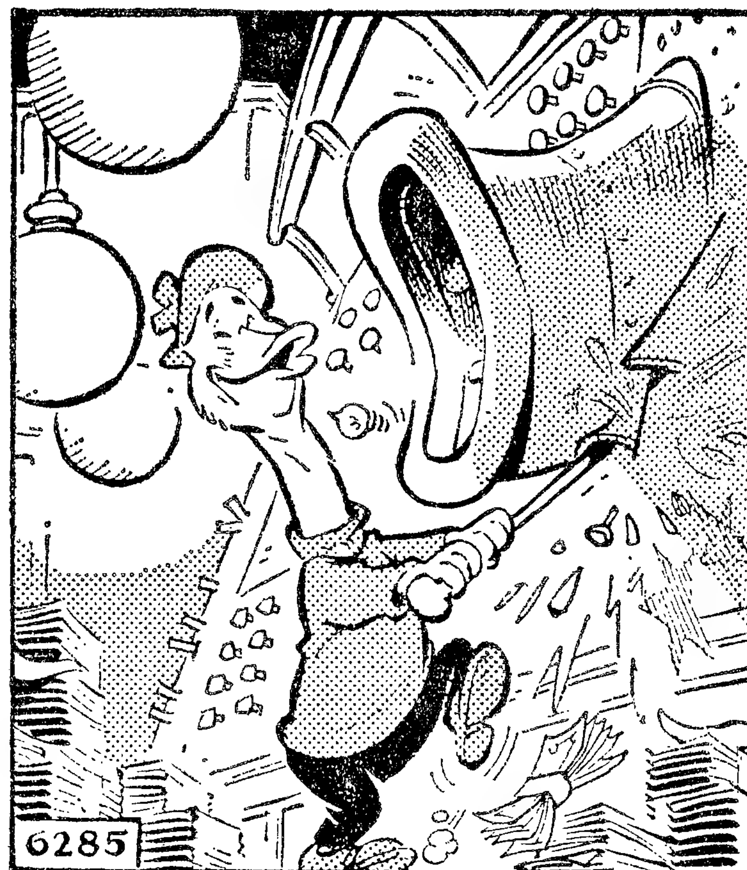
Hij wist natuurlijk niet, dat Wammes Waggel daar al zonder inbraak binnengedrongen was. Maar deze eenvoudige figuur dacht in het geheel niet aan het openen van een hek. Hij staarde met een blijde lach naar het aan- en uitgaan van de lampjes en hij luisterde opgetogen naar het gezoem dat uit het inwendige van de enge machine opsteeg.

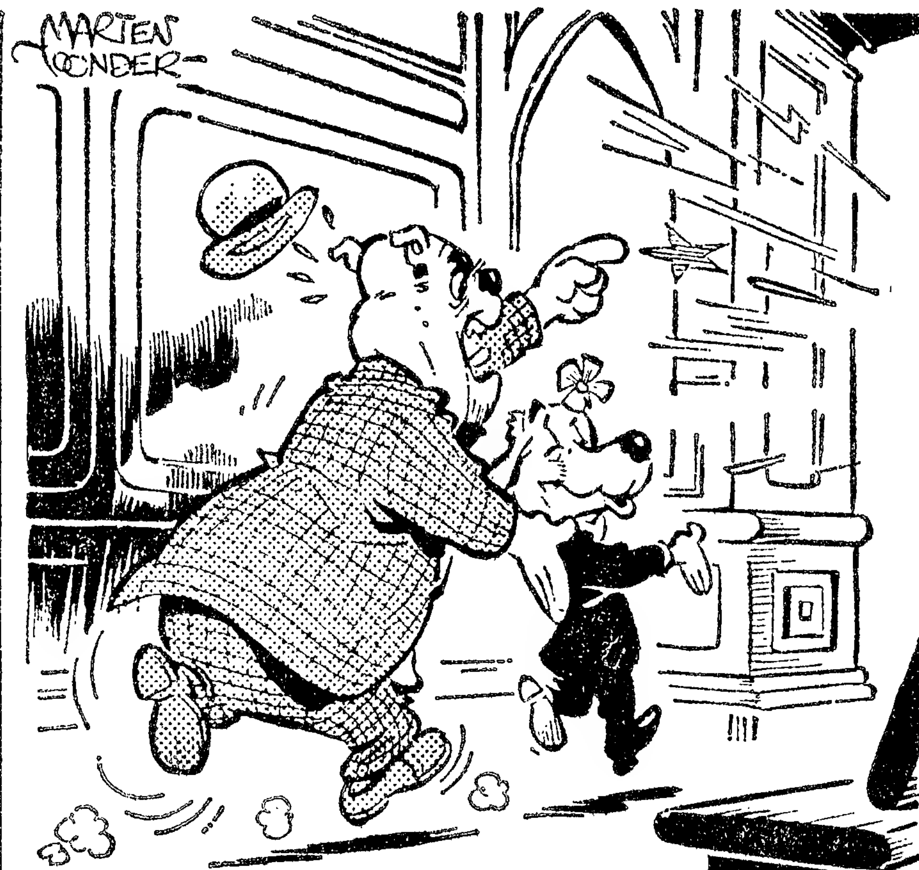
„Daar zit muziek in", sprak hij tot zichzelf. „Als ik die er nu uithaal kunnen we pret hebben."

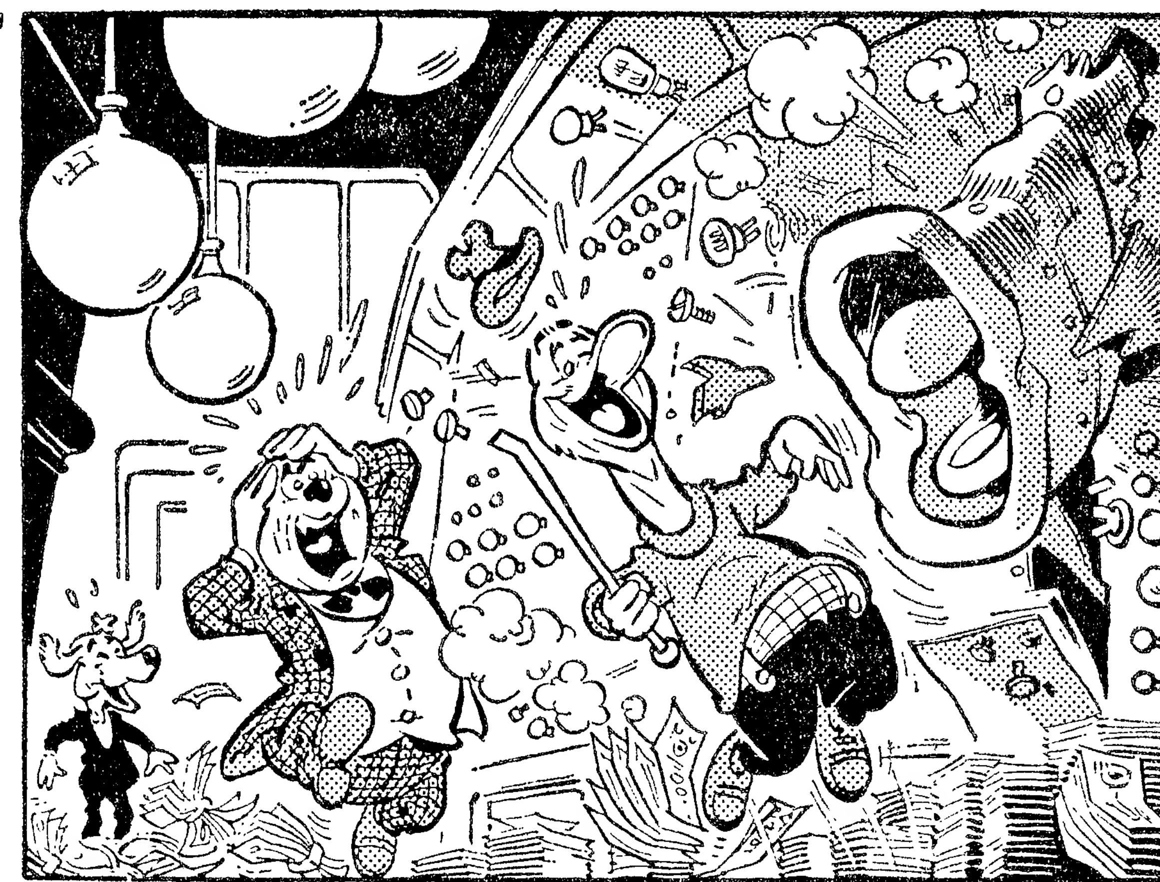
Met deze gedachte liet hij zijn blikken langs de wanden glijden totdat ze als vanzelf bleven rusten op de koker waar de antwoorden van de rekenmachine uit plachten te komen.

„Kijk, dat is nu nog eens een mooie toeter!", riep hij uit. „Een beetje groot, dat wel. Maar als ik hem een ietsje dichtknijp kan ik er best op blazen. Wedden dat er een enige klank uit komt?"

En zonder zich verder op de gevolgen te beraden stapte hij naar een soort breekijzer toe dat in een hoek stond.....

Wammes Waggel stapte met blijde tred op de antwoordkoker af en greep het breekijzer dat daar stond. Toen schopte hij enige bundels bankbiljetten op zij om meer bewegingsvrijheid te krijgen en toog aan het werk. Al spoedig galmde het geluid van barstend metaal door de stille gangen van het stadhuis en ook het geknal van kortsluitingen werd gehoord. Het is te begrijpen, dat dit rumoer een schok was voor Bul Super, die nog steeds doende was om zijn maat naar binnen te duwen.

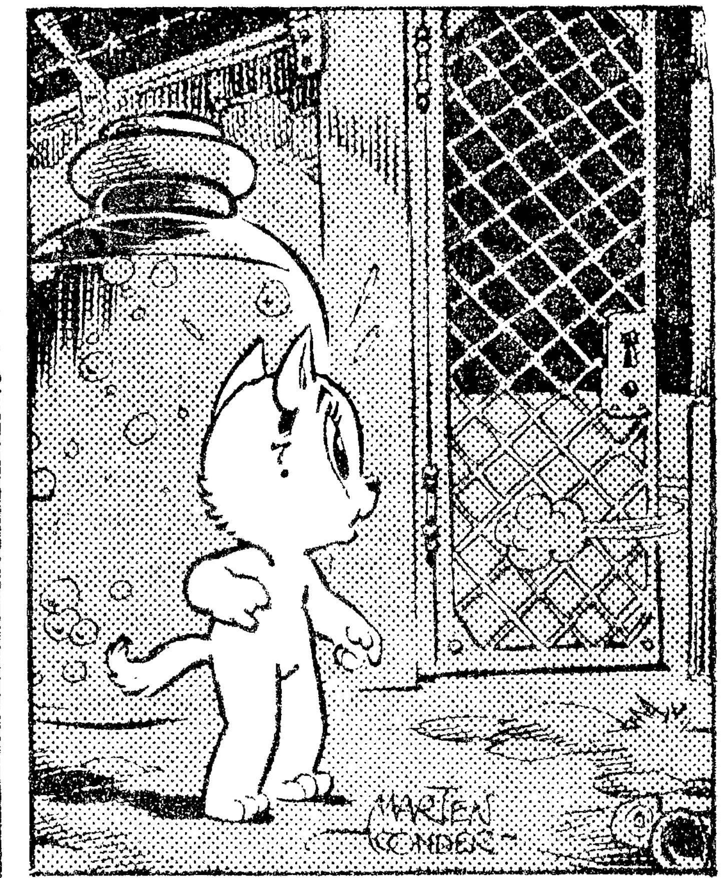
„Wat is dat?", riep hij met overslaande stem. „Wat gebeurt daar met mijn computer?"

„Wat kan mij dat schelen?", vroeg hieper lacherig. „Als het maar gezellig is! Dat kleremasjien hangt mij al lang de keel uit, baas! Laten we toch gewoon ergens iets gaan drinken."

Zijn compagnon luisterde niet naar deze oppervlakkige taal. Met een dierlijke kreet stormde hij de zaal binnen, waar de stadsrekenmachine stond opgesteld, en toen greep hij met verwilderde oogopslag naar zijn schedel. Geen wonder. Wammes Waggel was er in geslaagd om de koker uit zijn omgeving los te maken, zodoende heel wat bedrading en lampwerk te gronde richtend. Maar zijn blijdschap was daar niet minder om.

„Van onderen!", juichte hij. „Daar komt de toeter. Wat zal daar een geluid in zitten! Enigjes hoor!"

Terwijl Bul Super verglaasd naar de vernieling van de rekenmachine stond te kijken, sloopte Wammes Waggel het inwendige uit de antwoordkoker.

„Het is nog leuker dan ik dacht”, verklaarde hij gelukkig. „In de toeter zit nog een toeter, zien jullie wel, luitjes? Als jullie nu de buitenste nemen, neem ik de binnenste. Die past me precies. Weet je wat? We gaan achter elkaar lopen, en dan gaan we blazen en dan zal je eens zien wat een lol we hebben!”

Met deze woorden zette hij het mechaniek aan de mond. Het bleek hem al spoedig dat er geen tonen uit kwamen, maar dat stoorde hem weinig. Toen hij er met ongeschoolde stem in begon te zingen werden de klanken op donderende wijze versterkt en dat gaf hem een grote voldoening. Hij wendde zich om en marcheerde de zaal uit terwijl hij luidkeels zong: „Mien waar is mijn feestneus toch gebleven?”

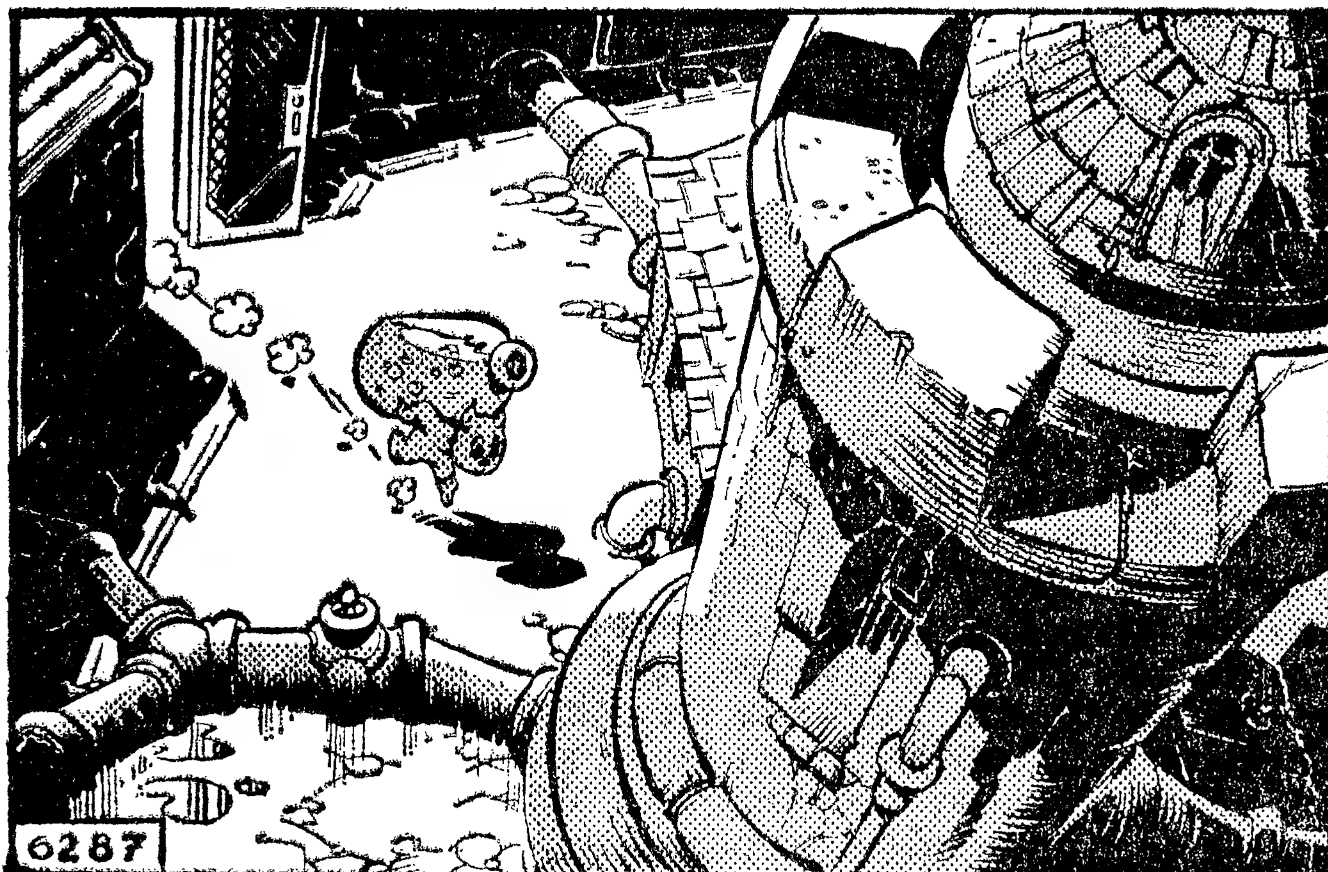
Het eenvoudige lied werd op vreselijke wijze tussen de stalen wanden van het vertrek weerkaast, zodat vele lampen sprongen en menige schroef ontzet raakte. Pas toen de kunstenaar de buitendeur bereikt had en zijn zangorkaan in de nachtlucht verwoei werd de stem van Bul Super hoorbaar.

„....raap timmeren!”, schreeuwde deze uitzinnig. „Onmiddellijk! Schiet op! Maak dat ding! Sta daar niet te lodderen! We komen in de ellende, snap je dat dan niet?”

Zijn ongerustheid was begrijpelijk, want doordat er vele onderdelen van het toestel beschadigd waren, raakte er ook in de stad heel wat in het ongerede.

Het hek van de watertoren zwaaide bijvoorbeeld plotseling open, zonder dat iemand het aanraakte.

„Vreemd”, dacht Tom Poes verbaasd. „De computer moet zich bedacht hebben. Of anders is hij kapot.”

Tom Poes bleef niet lang staan om over het opengaande hek na te denken. Hij laadde de grote fles op zijn rug en rende er zo snel als hij kon het terrein mee op, naar de watertoren. Het was nu niet moeilijk om in het gebouw te raken, maar toch veroorzaakte hij enig rumoer dat door een nachtelijke wandelaar werd opvangen. Het was ex-commissaris Bulle Bas, die, geplaagd door sombere gedachten de slaap niet had kunnen vatten. Nu liep hij in burger, met omwalde ogen door de buitenwijken, totdat hij bij het openstaande hek kwam.

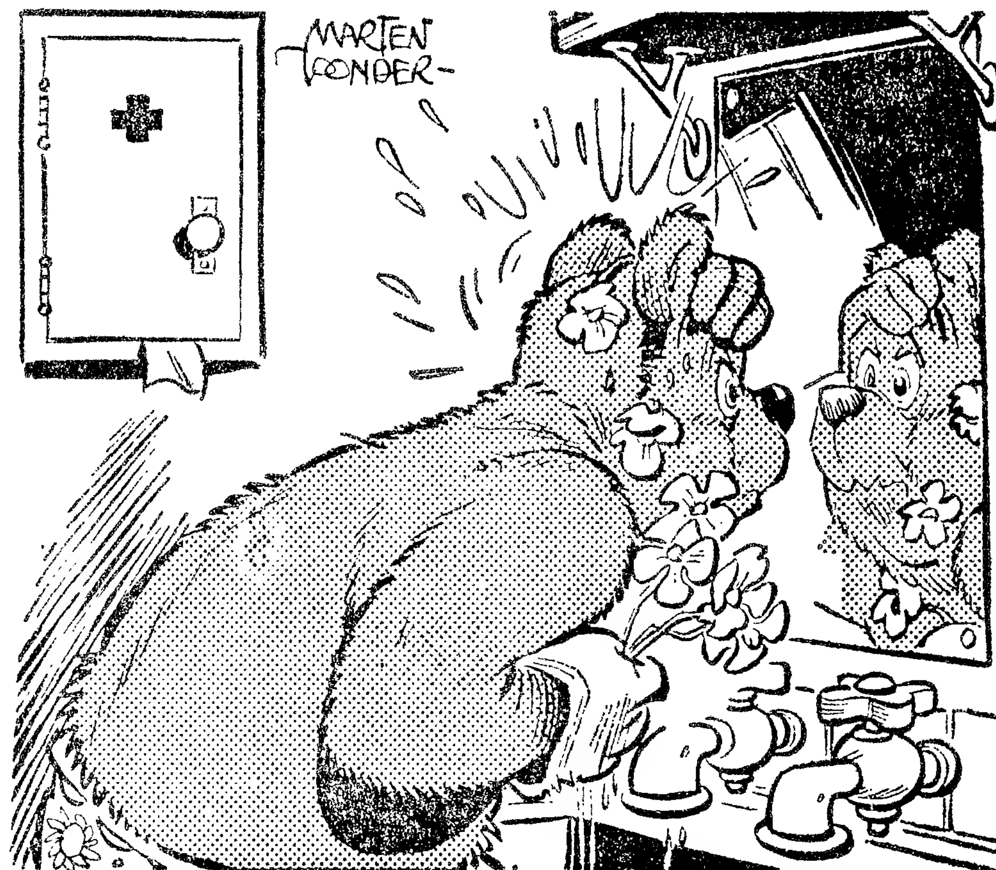
„Daar gebeurt iets", stelde hij vast. „Een indringer. Hm. Heb er natuurlijk niets meer mee te maken. Maar na vijfentwintigjarige trouwe dienst is het me een tweede natuur geworden..De hekel aan wanorde zit me in het bloed, en daarom zijn ze op het stadhuis ook nog niet van me af.... Op dat moment werd hij een witte gedaante gewaar, die naar buiten kwam snellen, en hij hield de pas in.

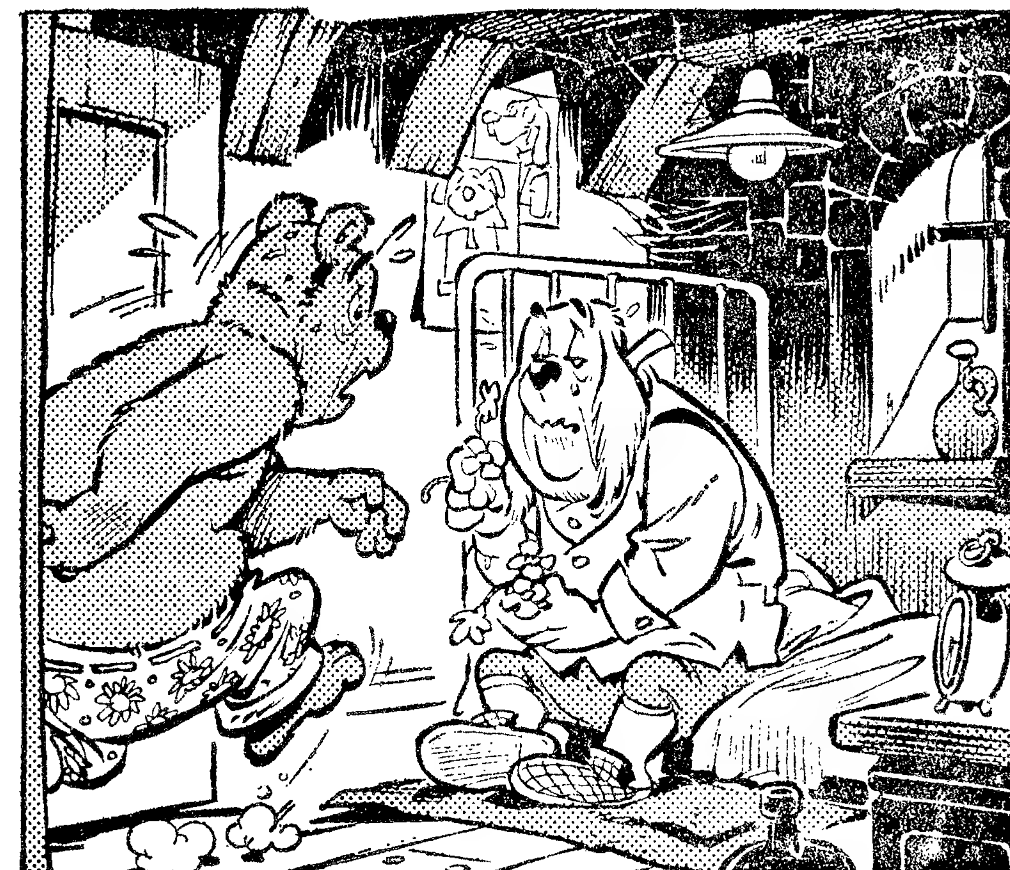
„De jonge Tom Poes!" sprak hij streng. „Wat heb je daar gedaan, ventje? Dat is verboden terrein!"

„Dat kan wel", zei Tom Poes. „Maar ik heb een fles onkruidverdelger in de waterleiding gestort. Dat zal iedereen helderder gedachten geven, hoop ik. Het wordt tijd!"

De gewezen politieman fronste verbaasd de wenkbrauwen. Het was duidelijk, dat hij de zin van de uitleg niet kon volgen; die zou hij pas de volgende dag begrijpen.

Toen heer Bommel de volgende morgen ontwaakt was, sleepte hij zich met lome tred naar de badkamer. Drukkende vage gevoelens kolkten door zijn begroeide schedel, en met tegenzin begon hij zijn gelaat te betten.

„Dat wassen is een sleur", mompelde hij in zijn washandje. „Het zou beter zijn om de dag met een kopje hupzaadthee te beginnen; dat verdrijft de muizenissen. Maar Joost is 's morgens niet zo vroeg bij de hand. Vroeger was dat anders..."

Zijn gedachten begonnen een zwartgallige loop te nemen — terwijl hij vol bitterheid een handvol water over zijn kruin wreef — en toen verstarde hij plotseling. Met grote afkeer staarde hij naar de bloemen die hij al wassende in de handen kreeg.

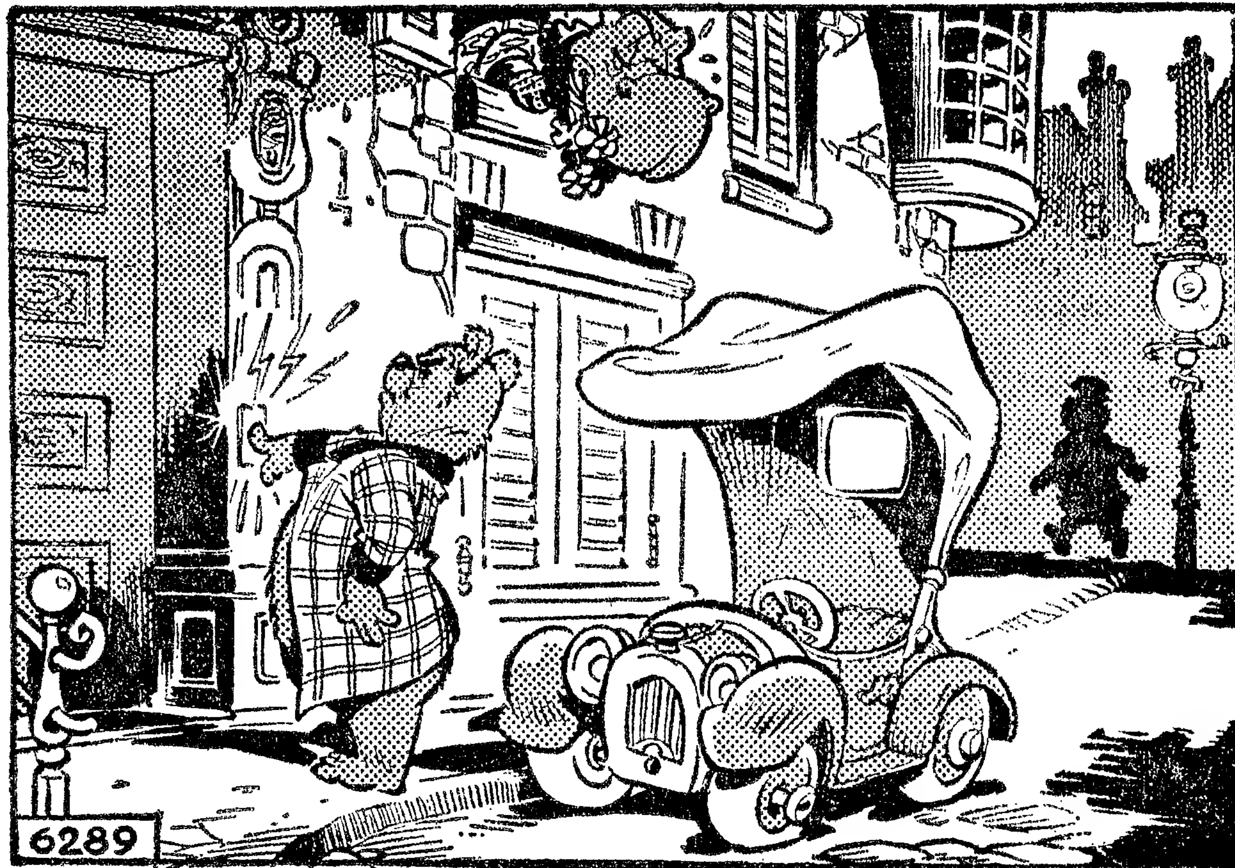
„D-die groeien op mijn hoofd....", prevelde hij met bleke lippen. „Hoe v-vreselijk! Als mijn goede vader dat toch eens gezien had! Hoe heb ik zo diep kunnen zinken? Ik moet onmiddellijk... eh... Ik zal... Waar is Joost bedoel ik?"

In grote verwarring snelde hij de gang op en spoedde zich naar het torenkamertje.

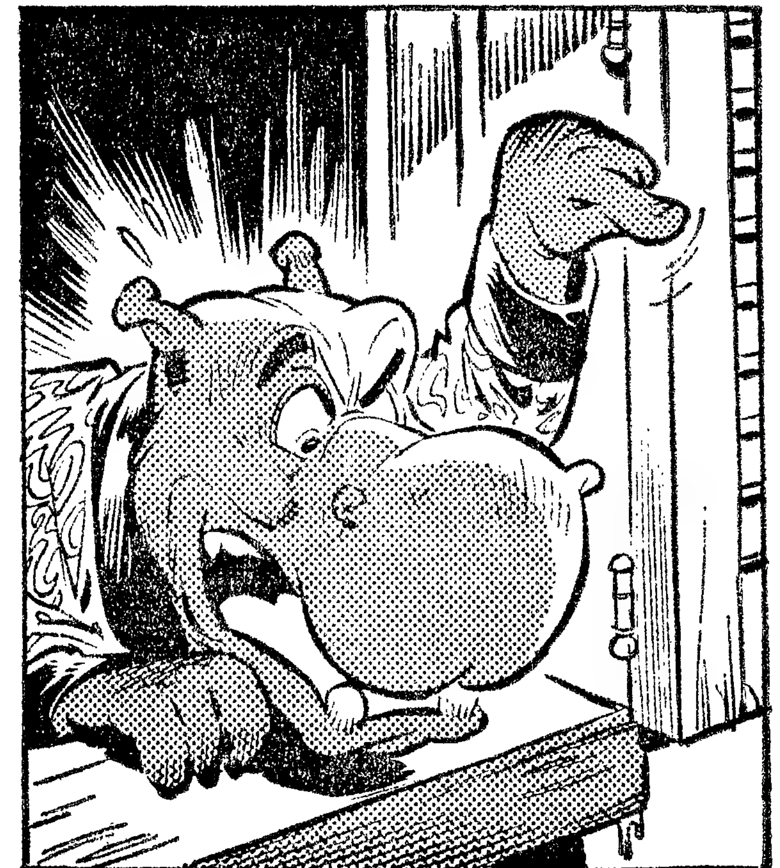
„Joost!", riep hij binnenstormend. „Waar is mijn ochtendthee? Ga je wassen! En waag het niet om met bloemen...."

Hij zweeg, want een enkele blik op de trouwe bediende leerde hem, dat ook deze zich reeds verfrist had.

„Ik weet wat u wilde zeggen, heer Olivier", sprak Joost met doffe stem. „Die hupzaden zijn de schuld van alles; ze hadden wortel geschoten in mijn denkvermogen, met uw welnemen. Maar het zal niet weer gebeuren. Ik begrijp dat de goede tijden voorbij zijn. En dorst is alles wat men overhoudt, als u mij toestaat."

Na het wassen en een bord eenvoudige ochtendpap zonder thee was heer Ollie per Oude Schicht naar de stad gereden.

„Het leven dient zijn gewone loop te nemen", prevelde hij, terwijl hij bij de burgemeester aanbelde. „Al te lang hebben wij gebukt onder die hupbloemerij. Het is een schande! Een heer kan niet dulden dat alle oude waarden verloren gaan in aangelengde drank, die hoofdbegroeiing veroorzaakt!"

Boven hem werd een raam geopend en nu werd het gelaat van de heer Dickerdack zichtbaar. Nerveuze trillingen deden diens wangen sidderen; het was duidelijk dat hij zich net gewassen had, want in zijn hand hingen enkele verwelkte bloemen.

„Bommel", sprak hij met dorre stem. „Wat moet je?"

„Dat zult u wel weten!", riep heer Ollie. „Wat zijn dat voor toestanden in deze stad? Een heer wordt door de gemeentecomputer van zijn geld beroofd en alles is ontwricht en... eh..."

Hij aarzelde even en toen viel zijn blik op ex-commissaris Bulle Bas, die toevallig passeerde.

„En de politie loopt met een gek petje op!", besloot hij. „Het is treurig!"

„Wacht even", vermaande de gewezen politiechef waardig. „Ik ben door de computer ontslagen!"

De magistraat keek met zenuwtrekkingen van de een naar de ander. Toen wierp hij walgend zijn bloemen weg en schreeuwde: „Ontslagen!? Dan ben je nu weer aangenomen. Stop die computer en stel orde op zaken, Bas!"

Commissaris Bas aarzelde niet. De toestanden in de stad waren hem een doorn in het oog en tegen de gemeentecomputer had hij persoonlijke bezwaren. Daarom snelde hij met dreunende schreden door de straten van Rommeldam om zich naar het stadhuis te begeven, terwijl de heer Ollie hem op een afstand volgde. Het viel deze laatste op, dat de grond bezaaid was met verlepte bloemen en dat de voorbijgangers er verwezen en schuldbewust bijliepen. Maar de politiechef had daar geen aandacht voor. Hij haastte zich de zijingang van het gemeentehuis binnen en rende voort totdat zijn aandacht getrokken werd door het geluid van hamerslagen. Fronsend hield hij de pas wat in, trok zijn revolver en sloop naar de deur van de rekenmachinezaal. Daar was Bul Super aan het proberen om de schade te herstellen, maar het was duidelijk dat dit hem niet gemakkelijk afging.

„Ik weet niet hoe dit gezeten heeft”, gromde hij verbeten. „Voor de laatste keer, Hiep! Kom hier en ga aan het werk!”

„Ik zou niet weten waarom!”, zei Hieper die met een dromerige glimlach tussen de bankbiljetten zat. „Maak toch niet zo’n lawaai, baas. Kom toch rustig hier zitten en drink een slokje.”

Super slikte moeilijk terwijl hij zijn hamer liet zinken.

„Ik doe je wat!”, grauwde hij uitzinnig. „Snap je dan niet, dat we de zaak niet meer in de hand hebben? Ik moet er op uit om de nieuwe zaden af te gaan leveren die ik gisteren van die ouwe gekregen heb. En jij....”

„Het hoeft niet meer”, sprak de commissaris, binnentredend. „Jullie spel is uit. Mee naar het bureau. Daar zal ik je maat persoonlijk de oren wassen en jou de hersens.”

Commissaris Bas liet een overvalwagen voorkomen en enkele agenten rekenden Super en Hieper in. De laatste stribbelde het meeste tegen.

„De hele straat ligt vol bloemen”, zei hij ontroerd. „Zonde hoor! Mag ik het zaad?”

De beambten luisterden echter niet naar hem. Met ruwe hand werd hij in het voertuig geworpen en met zijn maat weggereden.

„Wat is dat toch met dat zaad?”, vroeg de politiechef zich peinzend af.

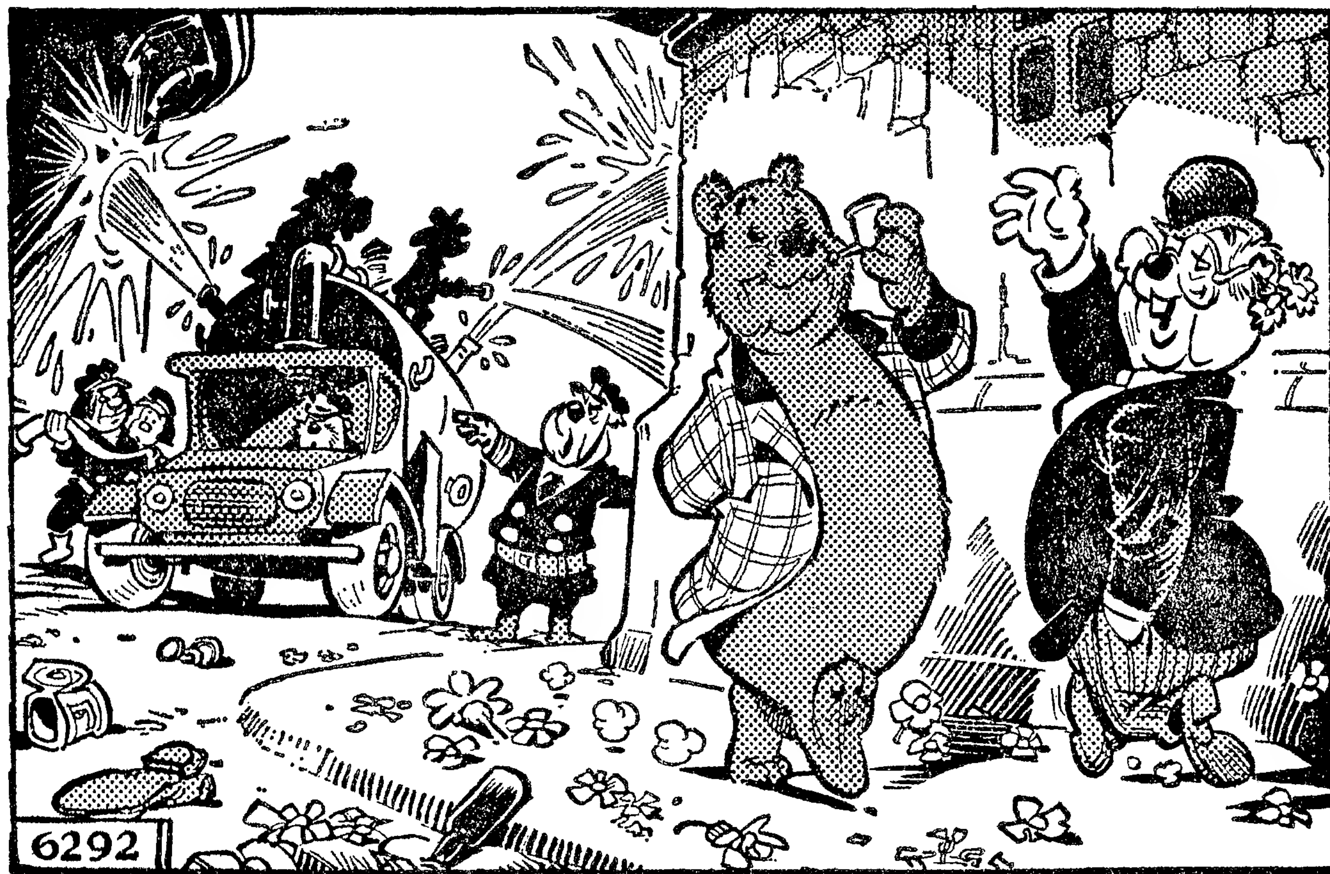
„De gekke bloemen, die ik hier de laatste tijd waarneem hebben iets met de janboel in Rommeldam te maken. Maar ik zou wel eens willen weten hoe het precies in elkaar zit.”

„Dat zaad deugt niet”, verklaarde heer Bommel. „Toen ik mij vanmorgen waste begreep ik het opeens. Die bloemen op mijn hoofd waren de schuld van alles.”

Er trok een diepe rimpel over het voorhoofd van de commissaris.

„Toen je je waste?”, herhaalde hij verrast. „Wacht eens even.... Waste, water, waterleiding! Vanmorgen heb ik de jonge Tom Poes bij de waterleiding betrapt. Hij had er onkruidverdelger ingegooid, zei hij....” Een ogenblik zweeg hij, overmand door vele gedachten. Doch toen kwam hij snel in beweging.

„Er moet onmiddellijk gespoten worden!”, riep hij uit. „Waar is het waterkanon?”

Commissaris Bas snelde naar het hoofdbureau van politie om zijn reserve-uniform te gaan aantrekken en het waterkanon in gereedheid te laten brengen. Heer Bommel echter stak een pijpje op en begaf zich met gemakkelijke tred naar de Oude Schicht.

„Het is toch maar een mooi gevoel om een herboren schoongewassen heer te zijn!", sprak hij tot zichzelf. „Nu kan er weer worden aangepakt! Dank zij mij kan deze stad eindelijk gezuiverd worden!"

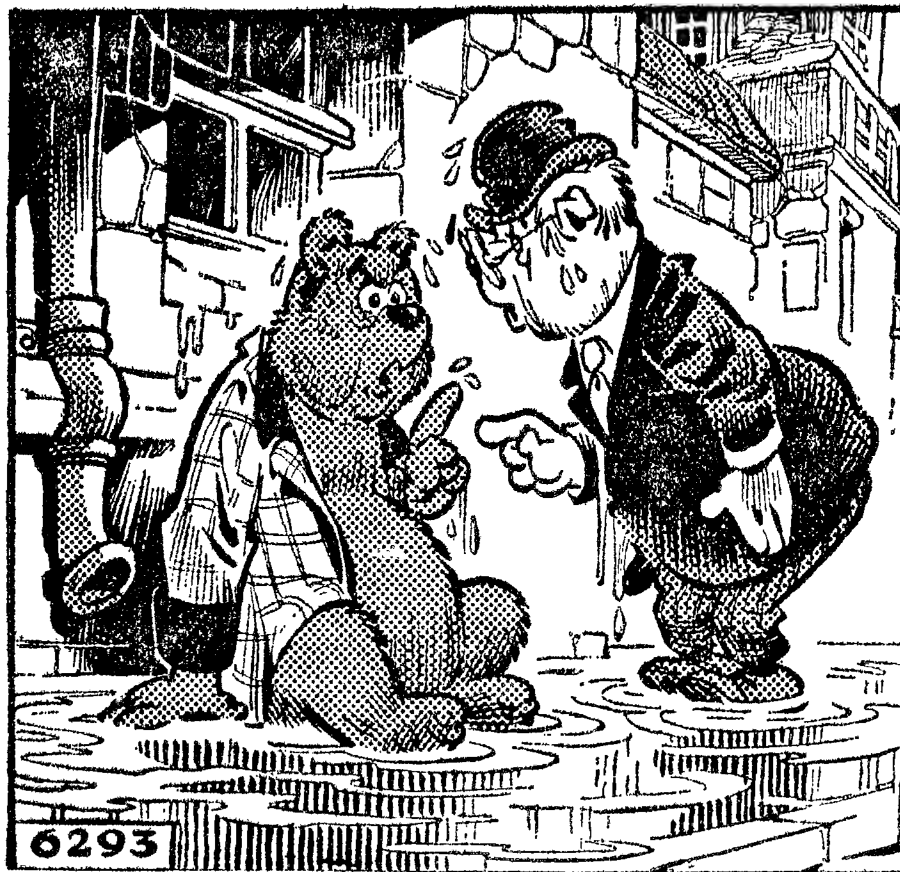
Op dat moment werd hij gepasseerd door de heer Dorknoper, die hem losjes groette. Enkele bloemen onder de hoedrand duidden er op, dat de hooggeplaatste beambte zich nog niet gewassen had en ook zijn lodderige oogopslag boezemde heer Ollie afkeer in.

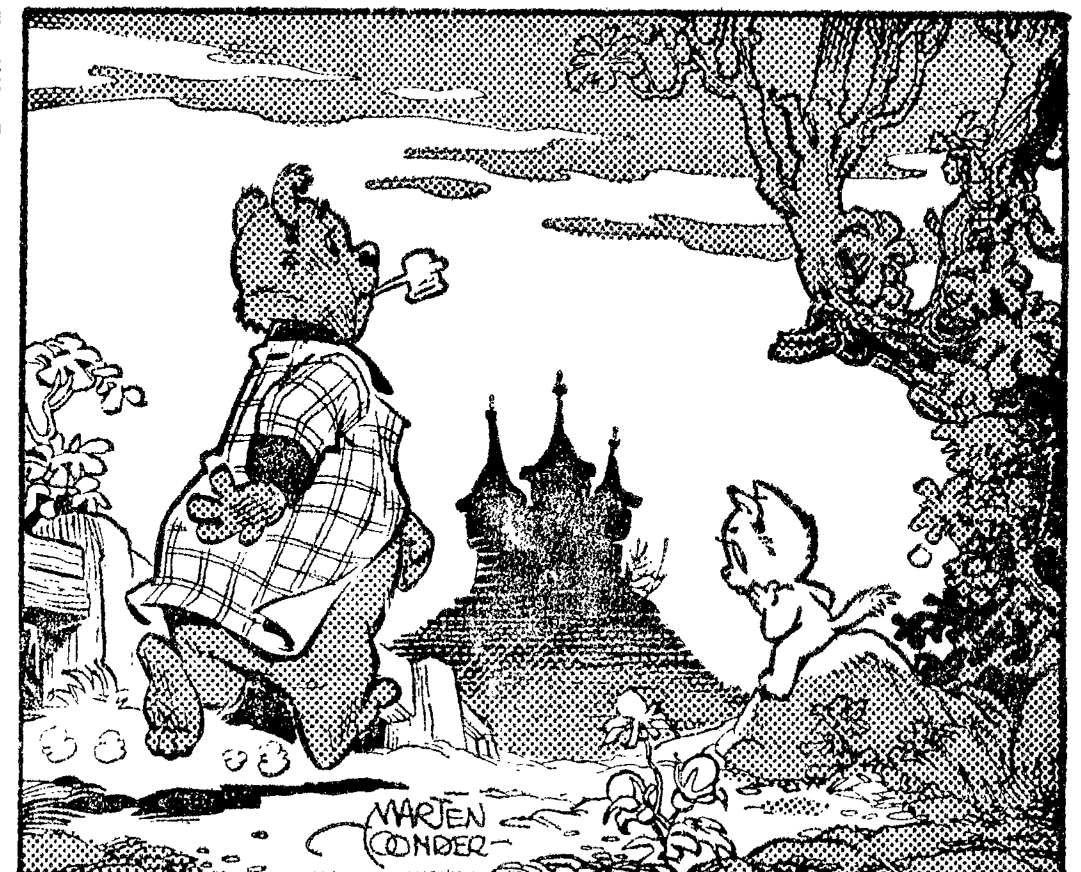
„Niks, goeie morgen!", zei hij streng. „Hier moet gezuiverd worden, als u begrijpt wat ik bedoel. Ga liever eens naar uw rekenmachine..." Verder kwam hij niet. Het waterkanon was al spuitend genaderd en nu werd het tweetal getroffen door een brede straal leidingwater, die hen met kracht van de voeten wierp.

De beide heren zaten enige tijd verwezen in het reinigende nat, dat de bloemen van de straat en het hoofd van de ambtenaar eerste klasse veegde. Toen het echter op bevel van de politiechef in een andere richting geleid werd sprong de laatste op en begon zich de spaarzame haren uit de schedel te rukken.

„Plichtvelzuim!", riep hij met borrelende stem. „Ik blen in mijn taak tekolt gesjchoten! Wat mjoet ik doen?"

„Dat lijkt me nogal duidelijk", mompelde de heer Bommel, nadat hij enig overtollig vocht had uitgeblazen. „Gewoon uw plicht, natuurlijk. Maar voor mij was dit niet nodig geweest. Ik had mij reeds gewassen, zoals dat hoort voor een heer."

De ambtenaar eerste klasse wrong zijn hoed uit en zette het hoofddeksel op de ontredderde schedel.

„Mijn plicht doen...", stamelde hij. „Ach, hoe heb ik dat ooit kunnen vergeten? En, nu ik er over denk, hoe staat het met uw achterstallige omzetbelasting, meneer Bommel? Heeft de stadscomputer voor de inning gezorgd?"

„Ja, dat heeft hij!", zei heer Ollie grimmig. „Of liever, dat hebt u zelf gedaan!"

Hij zocht zijn pijp uit de plas waarin hij gezeten was en stond waardig op.

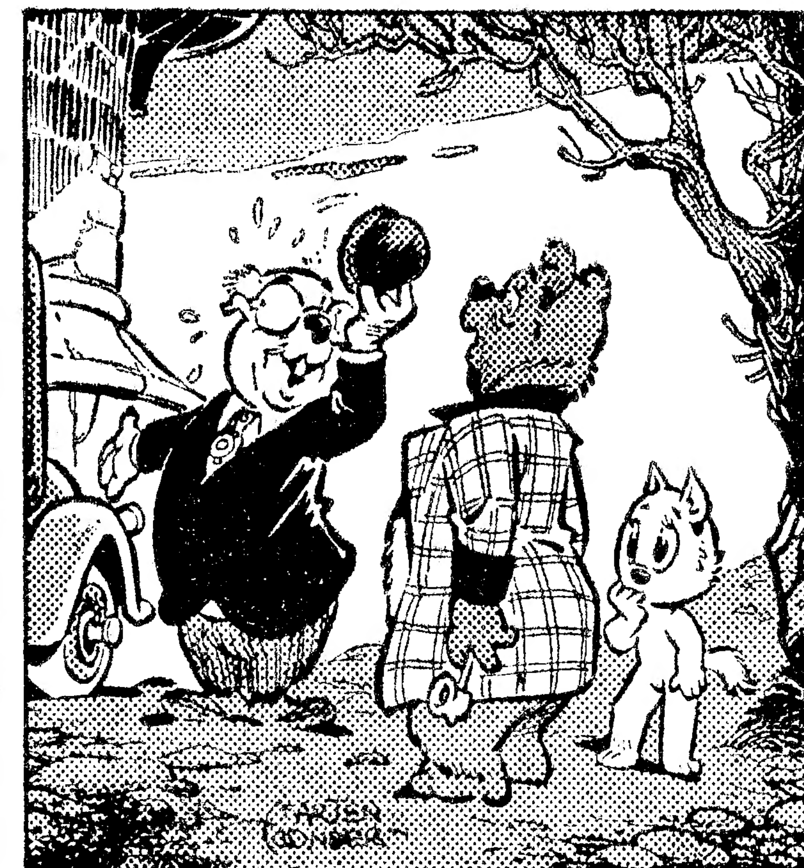
„Maar ik waarschuw u!", hernam hij met verheffing van stem. „Die kompjoeter heeft nooit gedeugd en nu is hij helemaal kapot. Ik eis mijn geld terug, meneer Dorknoper! Het speelt geen rol, maar een heer kent zijn rechten en daar staat hij op. Als ik u was, zou ik er maar vlug werk van maken, want anders sleep ik u voor de hoogste rechtbank!" De ander stiet een gesmoorde kreun uit en haastte zich verscheurd naar het stadhuis om die raad te gaan opvolgen. Heer Ollie hervatte echter vochtig, doch zelfbewust zijn wandeling.

„Ik ga naar huis lopen", sprak hij tot zichzelf, „de auto haal ik morgen wel. Maar ik wil eens even rustig opnieuw de beginselen van een Bommel doornemen om er zeker van te zijn, dat ze niet zijn aangetast door de hupbloemerij!"

Met deze gedachte liep hij de weg op, die naar Bommelstein leidde. Hij was echter nog niet ver gekomen, toen hij Tom Poes op een steen zag zitten.

Tom Poes stond vlug op, toen hij heer Bommel aan zag komen.

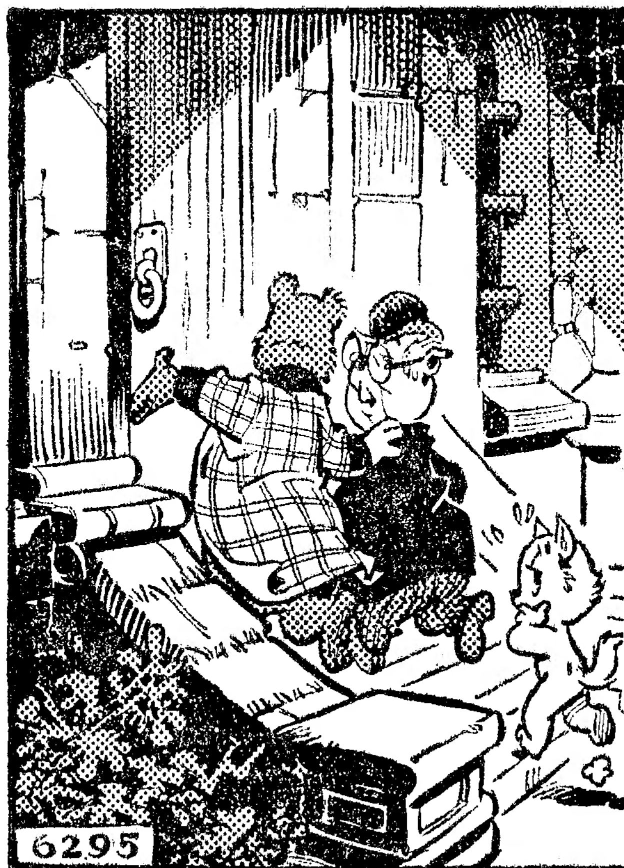
„Dat onkruidmiddeltje heeft geholpen, hè?", riep hij uit. „Ik heb het in de watertoren gegooid en toen iedereen zich gewassen had waren alle bloemen weg. Maar nu moeten we zorgen, dat Hocus Pas niet opnieuw kan beginnen."

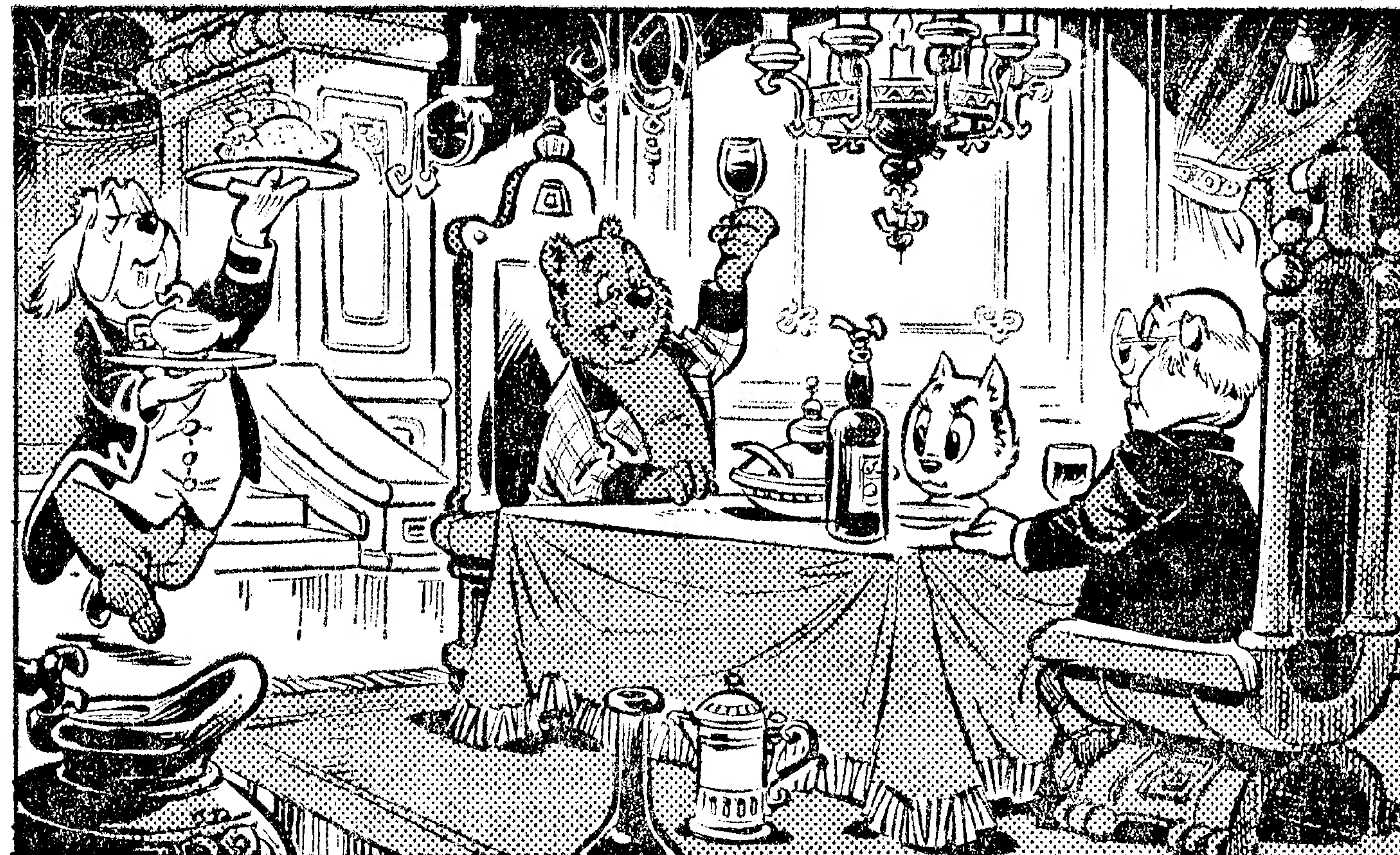
„Kalm, jonge vriend", vermaande heer Ollie. „Ik weet niet waar je het over hebt. Op een keer moet je me dat eens rustig uitleggen. Nu heb ik een vermoeiende ochtend achter de rug en ik wil eerst wat eten." „Maar Hocus Pas!", hernam Tom Poes. „Die heeft nog steeds zijn hobbytuintje! Daarom ben ik naar Kwetal gegaan om hem alles te vertellen, maar die is er niet...."

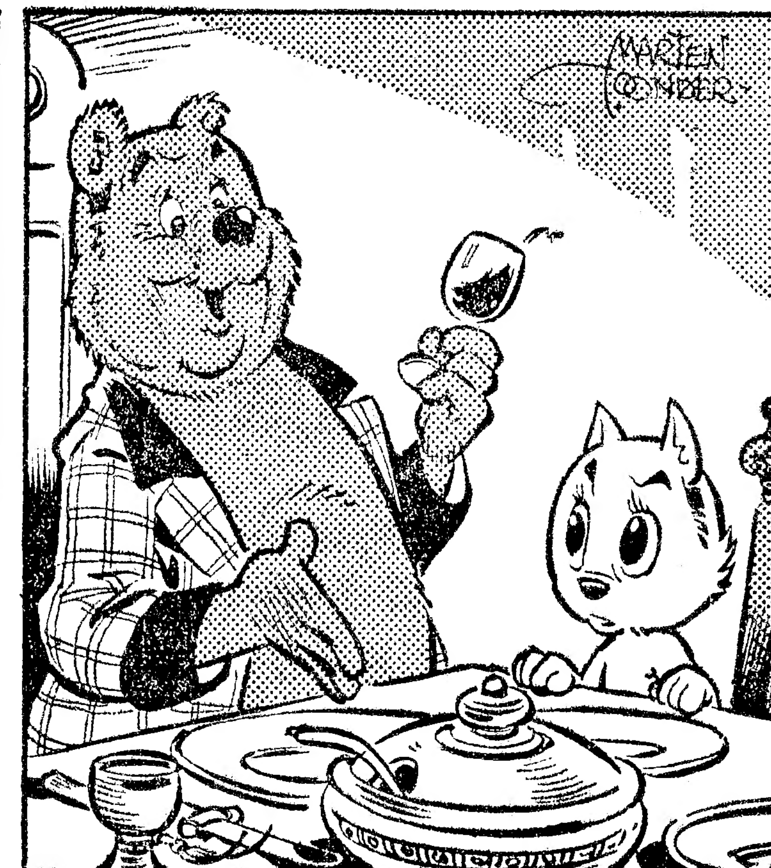
„Het was werkelijk héél vermoeiend", vervolgde heer Bommel. „Ik heb even een einde gemaakt aan die Hupbloemerij. Helemaal alléén eigenlijk, want alle hulp die ik van Bulle Bas kreeg was een natte jas, als je begrijpt wat ik bedoel. Kom, laten we naar huis gaan. Ik wil wedden dat Joost een voedzame lunch klaar heeft, nu hij niet langer door bloemen wordt afgeleid."

Zo sprekende sloeg hij met ferme passen de richting van Bommelstein in, zonder veel aandacht te schenken aan de uitleg van Tom Poes. Die zweeg dan ook maar; vooral toen hij de heer Dorknoper gewaar werd die hen bij een toren stond op te wachten.

„Goede middag, meneer Bommel", sprak de ambtenaar eerste klasse met verzenuwde stem. „Ik kom even uw omzetbelasting verrekenen. Het eh... het was een ver.. eh een vergissing, van de computer. Het bedrag was niet 7000000000, doch 7,00. Dat bent u verschuldigd wegens de inruil van een oude radio, in juni van het vorige jaar. Een hinderlijke fout. Het gehele computer-wezen zal herzien moeten worden, vrees ik. Mijn verontschuldigingen, meneer Bommel! En eh... zoudt u met het nummer 11 accoord willen gaan, wanneer ik in het vervolg Geachte Heer boven de aanslagbiljetten zet?"

Het was duidelijk, dat de ambtenaar eerste klasse diep gebukt ging onder de vergissing van zijn rekenmachine.

Heer Bommel onderdrukte dan ook zijn opkomende ontstemming en dwong zich tot een milde glimlach.

„Computers!", sprak hij. „Bah. Ze bederven mijn eetlust. Kom mee, heer Dorknoper, dan zullen we eens zien wat Joost heeft klaargemaakt." Nu, het moet gezegd worden, dat de trouwe bediende erg zijn best had gedaan. De eetkamer was weer netjes aan kant en het kippetje, dat hij opdroeg was goudbruin gebraden. De beambte was dan ook zichtbaar onder de indruk.

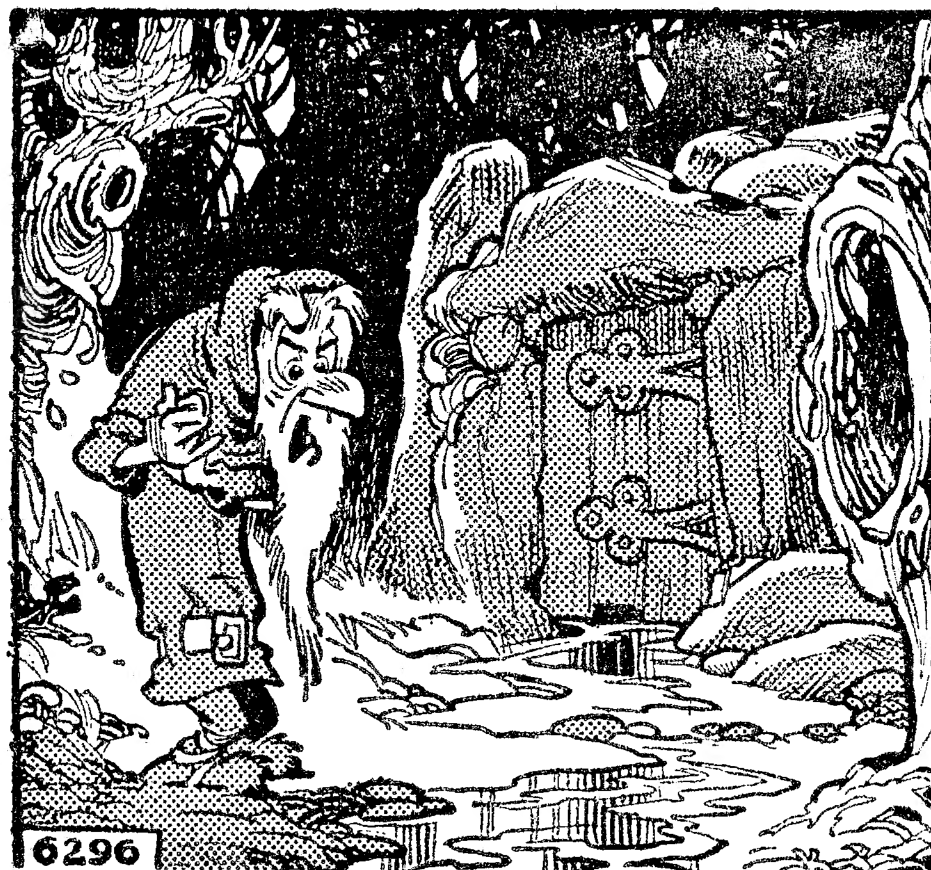
„Als ik nu eens Geachte Heer boven de ambtelijke schrijvens zet . . .", begon hij schroomvallig. Doch heer Ollie onderbrak hem door het glas te heffen.

„We praten er niet meer over", stelde hij voor. „Weliswaar is het bitter voor een heer om met een nummer genoegen te moeten nemen. Maar daar staat tegenover, dat hij in het vervolg geacht wordt, en daarom zal ik het oogluikend laten gaan. Zo ziet u alles komt tenslotte terecht, wanneer een Bommel de zuivering van de stad ter hand neemt."

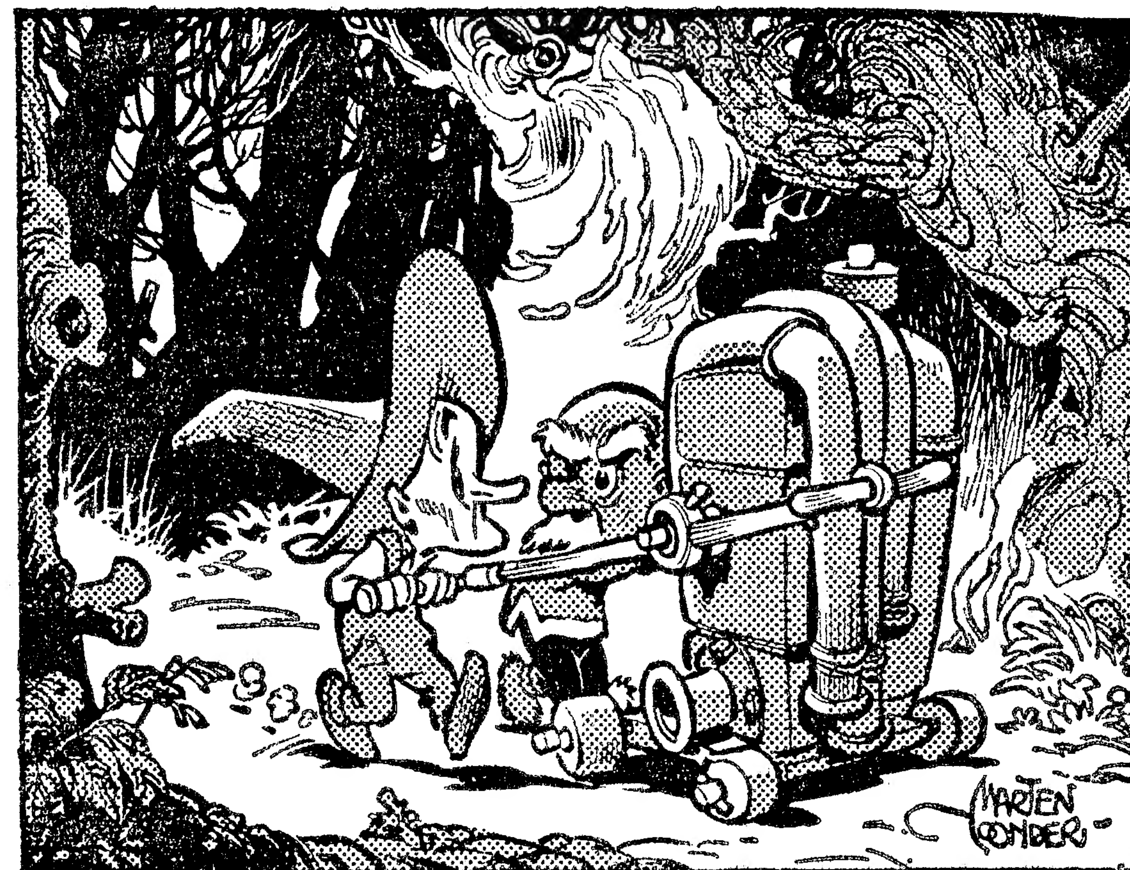
„Hm", zei Tom Poes.

„Dat kuchen is hinderlijk", hernam heer Ollie. „Waar tob jij nu nog over, jonge vriend?"

„Over Hocus Pas", zei Tom Poes. „Wanneer die opnieuw met zijn bloemen begint, begint alles weer van voren af aan."

Tom Poes had zich geen zorgen over Hocus Pas hoeven te maken. Toen de grijsaard zich die middag naar zijn hobbytuintje begaf om het groeien van zijn fuskus gade te slaan, zag hij een gelige vochtstroom onder het deurtje uitkomen. Getroffen hield hij de pas in en stiet een krassende kreet uit, terwijl hij de handen ineen sloeg.

„Dat deugt niet!", riep hij uit. „Dat ruikt naar zuivering! Men heeft de kostelijke aanplant van een oude man vergifwaterd! Slangen op het pad van hem die dat gedaan heeft!"

Kwetal die aan de andere kant van de akelige aanplant bezig was met een handpomp, trok zich van het verwijderde gekakel echter niets aan.

„Dat zal wel genoeg zijn", sprak hij. „De fiool is bijna leeg en dat betekent het einde van de fuskus."

„Hier groeit nooit meer iets!", gaf Pee Pastinakel toe. „En Dolle Kervel krijgt hij niet meer van mij. Dat gevaar is dus uit de wereld." Zo sprekende rolde hij de slang op en begon samen met Kwetal de pomp weg te duwen zodat de klachten van magister Pas al snel verstierven.

„Toch weet ik het niet", zei Kwetal peinzend. „De kompjoetmachine staat nog in de stad. En zolang die bestaat zal de oude Pas terecht kunnen met de Hupbloemerij. De natuur is nog groot, al wordt hij ook steeds kleiner, Pee. Er kan nog altijd fuskus gezaaid worden door het zwarte volkje."

Na deze woorden rolde het pompwagentje dit ware verhaal uit, zodat er verder weinig verteld kan worden. Alleen moet ik nog melden, dat Super en Hieper al spoedig op vrije voeten waren. Want omdat de stadsrekenmachine voor alles aansprakelijk was hadden ze weinig strafbaars gedaan. Ze hadden immers niet eens de tijd gehad om de belastinggelden op te maken?

TOM POES EN DE HUPBLOEMERIJ